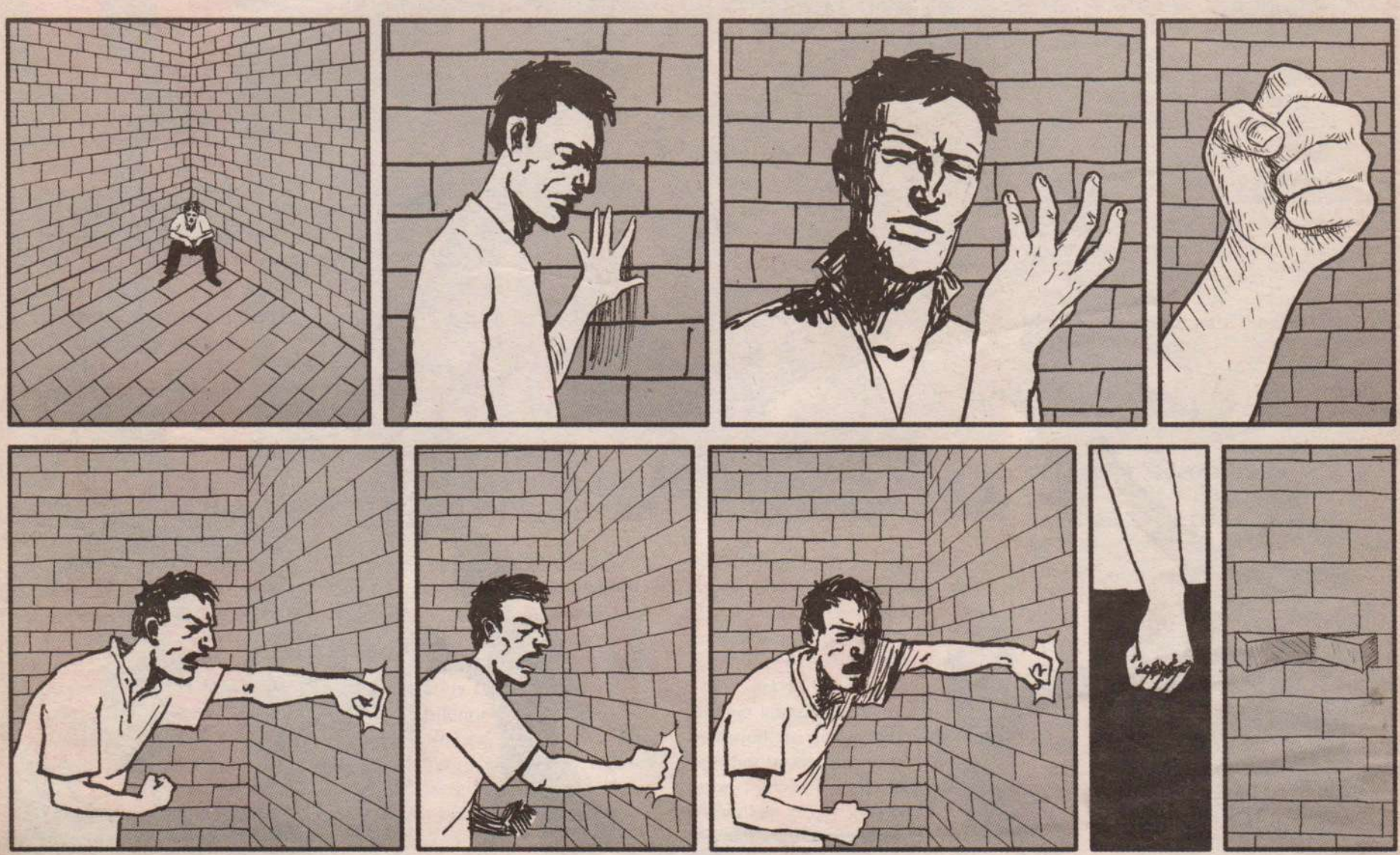
RED

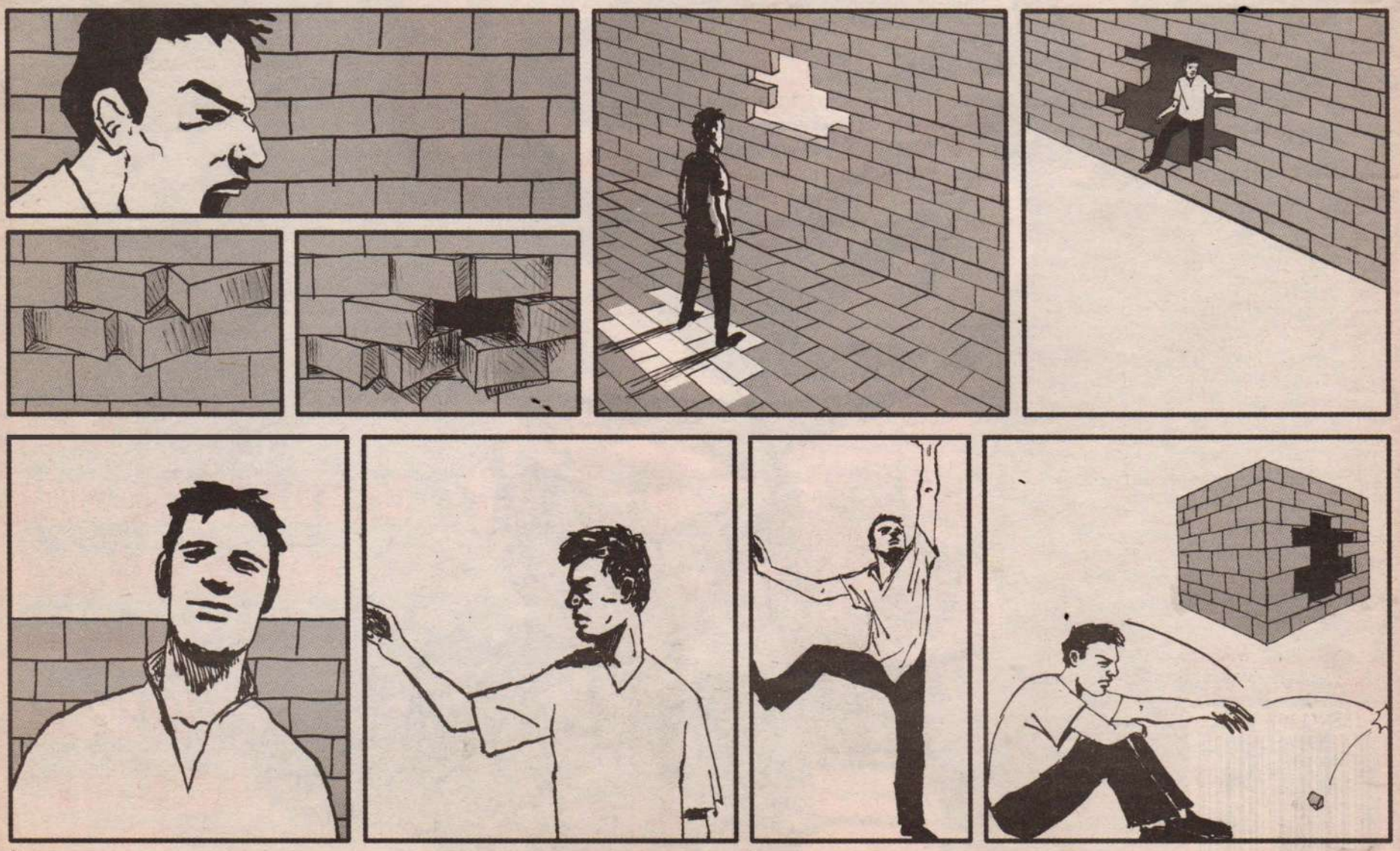
"BAYLAR!
Bizi, sizin mülkiyetinizi ortadan kaldırmaya niyetlenmekle suçluyorsunuz.
Çok haklısınız.
Niyetimiz budur..."
Komünist Manifesto

Akşamsefası
Sayı: 32, Mayıs 2009-5
3 TL, -KKTC 3.5 TL-
ISSN 1307-072X
9 771307 072007

...ve 1 Mayıs Resmi Tatil Oldu!

Seyhan Arsun 2009





udertli@redciyiz.biz

ÜMİT DERTLİ

Müdür!.. Müdür!.. Alandayız!..



Binlerce emekçi ve genç, 1 Mayıs'ta 1 Mayıs Alanı'ndaydı. Amirine, memuruna ve hükümetine rağmen... Ve 1996 1 Mayıs'ında gözaltına alındıktan sonra işkenceyle öldürülen yiğit yoldaşımız Akın Reçber'i de yüreklerimizde Taksim'e taşıdık...

Evet, Taksim kazanılmıştır. Bu uluslararası birlik ve kavga gününde işçiler emekçiler, ezilenler muazzam bir mücadeleyle, direne direne, dövüşe dövüşe, barikatları aşa aşa 1 mayıs alanına girmişler, 32 yıllık aranın ardından 1 Mayıs'ı 1 Mayıs Meydanı ile taçlandırarak görkemli bir zafere imza atmışlardır. Ve fakat, bu zaferin mimarları ne Taksim'e giren kitlenin önünde yürüyen sendika bürokratları, ne de o kitleyle tek ortak noktası AKP karşıtlığı olan CHP'li milletvekilleri ve siyasetçilerdir. 1 Mayıs eylemini haftalar öncesinden mekan tartışmalarına hapsedenlerin, üç kuruşluk akıllarıyla 'makul sayı' pazarlığına girişenlerin, Taksim için resmi başvuruyu yaparken, "Olmazsa Kadıköy'e gideriz," diyenler ve onların peşine takılanların... Günün anlamına uygun olarak işçi ve emekçilerin birleşik ve örgütlü bir şekilde taleplerini haykırıp patronlara karşı mücadeleyi yükselttikleri bir kavga günü olarak kutlanmasını engellemek için ne gerekiyorsa yapanların bütün çabaları boşa çıkartılmıştır...

Kadıköy'de, Almanya'dan gelen bir kadın sendikacı şöyle söylemiş: "Yüreğimiz Taksim'de ama sınıf bilincimiz bizi Kadıköy'e getirdi." İşveren örgütlerini de Kadıköy'e davet eden hain sendikacılardan, 'kitle seviciliği' ve ne menem bir 'sınıf bilinci' ise işte onun adına bu hainlerin kuyruğuna takılanlara; Taksim kortejine katılmak için barikatlarda dövüşenleri görmezden-duymazdan gelen kravatlı kortej görevlilerinden, 'kazasız belasız bitse de gitsek' telaşındaki CHP tayfasına, Başbakan'ından Vali'sine, 'müdür'ünden amirine memuruna bütün bir şer cephesi işçi ve emekçilerin cüret, azim ve dirayeti ile darmadağın edilmiştir...

DİSK ve KESK yöneticilerinin ciddiyetten uzak biçimde son güne kadar toplanma yerini dahi tespit edip açıklamadıkları, işçi ve emekçilerin katılımını adeta asgari düzeyde tutmaya, 'makul' bir uzlaşı çerçevesinde yasak savmaya yönelik tutumlarına rağmen binlerce, on binlerce işçi alandaki yerini almıştı. Bakmayın siz burjuva basınının, polisin, işbirlikçilerin, "Onlar işçi değil, kargaşalık çıkarmaya gelmiş provokatörler," söylemine. Belediye işçileri, öğretmenler, doktorlar, tekstil ve metal işçileri vardı barikat başlarında, işten atılmışlar vardı, okul bitince işsiz olacak öğrenciler vardı, işsizler vardı, yani 1 Mayıs'ta orada olmayı hak edenler, o günün asıl sahipleri vardı. Taksim Meydanı'na kol kola beraber girdiğimiz direnişçi Meha/LC Waikiki işçileri de bizim gibi polis barikatlarını aşarak katılmışlardı korteje. 500 kişilik 'makul' sayıyla yürüyüşe başlayan kortej alana girerken 5 bin kişiye ulaşmıştı yiğitçe dövüşüp barikatları aşabilenlerin katılımıyla. Ve o alandaki 5 binden çok daha fazla sayıda emekçi de çeşitli yerlerde dövüşmeye devam ediyordu. Bu zafer onların zaferidir. Bu zafer direnen, dövüşen işçi ve emekçilerin zaferidir...

Taksim, sınıf mücadelesinde önemli bir mevzidir ve tekrar kazanılmıştır. Bundan böyle İstanbul'da 1 Mayıs için yer tartışması bitmiştir, Kadıköy'deki icazetli mitinge katılan insan sayısıyla boy ölçüşecek bir kalabalığın Taksim'e girebilmiş olması, önümüzdeki seneler için 'kitle' ve 'sınıf' tartışmasını da gündemden çıkarmıştır. Bundan sonra birlik ve kavga günü tek bir alanda –1 Mayıs Alanı'nda– birleşik bir şekilde kutlanacaktır. Hepsi bu da değil...

'Taksim Zaferi' sermayenin vahşi saldırılarına, krize, yoksulluğa, işsizliğe, açlığa karşı emekçilerin direnişinde de muazzam bir moral mevzidir. Sadece İstanbul değil, memleketin bütün emekçileri için 'Taksim ruhu' silkinip ayağa kalkmanın, birleşmenin, sermayenin baskı, tehdit ve şantajları karşısında direnişin, mücadelenin, özgüvenin, moral ve coşkunun adıdır. Ve bu ruh işçi yataklarına, varoşlara, üniversitelere taşındıkça, oralarda gelişip büyüdükçe, sadece 1 Mayıs'ı ve Taksim'i değil bütün yaşamı ve bütün ülkeyi, bütün dünyayı kazanmak da mümkün olacaktır...



1 Mayıs Alanı'na direnişteki LC Waikiki / MEHA Tekstil işçileriyle birlikte girdik...



Mecidiyeköy'den, Pangaltı'ya, Nişantaşı'ndan Kazancı'ya kadar bütün sokaklar direniş yeridiydi...

mantar tarlası



"ÇYDD'ye birçok çocuk okutuyor diye sahip çıkılırken, Fethullah Hoca'nın önderlik ettiği dünya çapındaki eğitim çalışmaları neden göz ardı ediliyor? Eğer Amerika buna destek veriyorsa, Amerika'ya da teşekkür etmek lazım."
Nazlı Ilıcak... Esas itibarıyla, Amerika'nın ve beslemesi Fethullahgillerin size teşekkür etmesi lazım... Hatta bir 'üstün hizmet madalyası' taksalar da yeridir...
***



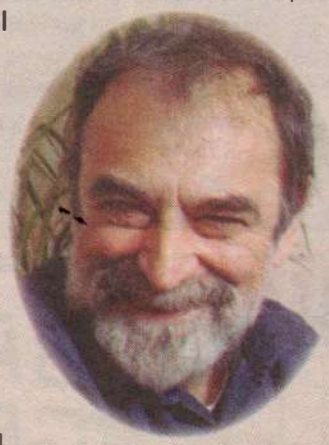
"ABD Başkanı Obama'nın, Türkiye ziyareti sırasında DTP Başkanı Ahmet Türk ile de görüşeceği ortaya çıktığında, başta Kürt ve azınlık sorunlarına duyarlı bir solcu arkadaşıma geçen gün şöyle dedim: 'Hiç bu kadar Amerikancı oldun mu?' Durdu. Bir an düşündü. Sonra kahkahalarla gülmeye başladı: 'Hayır, olmadım' dedi."
Emre Aköz... Bunda şaşılacak bir şey yok. Hem senin arkadaşın olup hem de solcu olduğunu iddia eden adam, yarın öbür gün daha neler neler olur...
***



"Bazılarımız 'Doğrudan faşizm'in üzerine gitmek yerine 'Liberal faşizm nedir?' benzeri geyik muhabbetlerine takılmayı tercih ediyorlar. Sanki onları Hrant Dink'i öldüren veya Malatya'daki kitabevinde katliam yapan ideoloji değil de, 'Türkiye Avrupa Birliği'nin temsil ettiği liberal demokrasinin hukuki ve siyasi altyapısına uymalıdır' diyen liberal düşüncenin sahipleri daha fazla rahatsız ediyor."
Mehmet Barlas... En az senin kadar rahatsız edici hepsi...
***



"Ben size söyleyeyim: Sol kurtulmaz. Eski ya da yeni, hiçbir sol partinin Türkiye'de iktidar şansı yoktur, olmamıştır ve olmayacaktır. Kimileriniz saf saf bu partinin 'emek-sermaye çelişkisini çözeceğini' sanacak kadar uçuk... Kimileriniz solun iktidara gelip 'işsizliğe çare bulmasını' isteyecek kadar kaçık... Sol, işsizliğe çare bulmaz, bulamaz. İşsizlik, ancak kapitalizm bu yeni krizinden de çıkıp yeniden gelişmeye koyulduğunda, ekonomik büyümeyle yok edilebilir. Pardon, azaltılabilir. Yok edilemez."
Engin Ardıç... Sen tasalanma! Sol da kurtulur, işsizliğe çare de bulunur. Asıl mesele, senin gibilere ne çare bulacağımızda...
***



"Türkiye'de de, iç dengeler dış dinamiklerle içiçe geçti ve ağırlık merkezlerinde ciddi değişmeler oldu. Dünyaya direnen kesimin yanısıra dünyayla bütünleşmeye hazır kesimler de var, bir kısmı belirli ölçüde bütünleşti bile ve bunların ağırlığı gittikçe artıyor."
Murat Belge... Mevzunun nasıl da farkında... Gözünüz aydın, iyi bütünleşmeler 'belgeli' Murat Bey!
***



"Türkiye'ye küresel bir rol önermekle kalmadı ABD Başkanı (Obama)... "Biz değiştik, değişiyoruz. Siz de değişmeye devam etmelisiniz" demekle, Türkiye'nin bu küresel rolün hakkını verebilmesinin koşulunu da gösterdi."
Yasemin Çongar... Değişim demişken, başta Yasemin Çongar olmak üzere, tüm Taraf yazarlarını örnek alabilirsin bu konuda Türkiye... Kendilerine verilen küresel rolü de iyi kıvırırlar laf aramızda...

Hazırlayan: Onur Özgen

Adlî 'Tıp Oyunu' Kurumu!

Hüseyin Üzmez davasında, tacize uğradığı iddia edilen B.Ç.'yi muayene eden Adlî Tıp Kurulu'ndan istifası ile gündeme gelen çocuk psikiyatristi Doç.Dr. Ayten Erdoğan, **"Bize sahte rapor verdirecekler,"** diyerek istifa etti. O günden sonra bu olayla ilgili olarak hiç konuşmayan Erdoğan, geçenlerde Açık Radyo'da yayınlanan Canlı Gaste'nin konuğuydu. Bakın neler anlattı: *"Vakayı görmediğimi ama dosyayı incelediğimi ve 'ruh sağlığının bozulması gerekiyor' sonucuna vardığımı söyledim. 'Kendisini de görmek gerekir ama soruyorsanız bozulmuştur' dedim. O günden sonra bir cehennem hayatı yaşadım."*

"Çocuk Koruma Kanunu'na göre, çocuğun bir kez ifadesi alınır. Gördüğüm tüm olaylarda 5-6 kez muayene yapılıyordu. 10 kez muayene edilen çocuklar vardı. Çocuklar bunu istemiyorlardı. Ağlıyorlar, kendilerini yerlere atıyorlardı."

"Mahkemeden toplu halde çocuk gönderiliyor. ***Tecavüzcüsü ve çocuk aynı otobüste gönderiliyordu. O çocukları görüyordum; titriyorlardı ve 'nasıl aynı otobüste döneceğiz' diyorlardı.*** *Eski kurul üyelerine 'bu nasıl oluyor?' diye sordum, cevap, 'sen ilk defa mı gördün, hep böyledir' oldu."*

Adlî Tıp kurumu mu yoksa tacize-tecavüze uğramış çocuklarımıza işkence kurumu mu, anlayamadık gitti. Meğer hem pisliğe bulaşır, hem de kol kırılır yen içinde kalır hesabı pisliklerini örtmeye çalışırlarmış... Bunlardan tıp doktoru filan olmaz, olsa olsa "bir iki üç tıp" uzmanı olur...

"Bir, iki, üç... Tıp!.."

Okullarda öğretmenlerin öğrencileri susturmak için oynadıkları bir oyunun adıdır tıp."Bir, iki, üç : TIP! " dendi mi imkanı yok kimse konuşmaz o sınıfta. Okulda konuştuğumuzda tıp derler, evde konuştuğumuzda tıp derler, resmi dairelerde de konuştuğumuzda tıp derler. Tıp'ını sevdiğimin ülkesi.

Kutlu doğum haftası...

Kutlu doğum haftasında doğan her yeni Fetocan'a Green Card bedava, yanında da ömür boyu harca harca bitmez FetoClub Maxi Kredi Kartı veriyorlar... Ayrıyeten, direktöman "darbeci olma ihtimalinden yırtıyorsun"... daha ne istiyorsun, belanı mı?



ESRA ARSAN



Bir ihtimal daha var... (Hadi be!)



Bir ihtimal daha var dans dörtlüsü (Mahcup-olma-yan en sağda)

Etyen Mahcupyan isimli gazeteci-yazarın Türkiye'de **'entelektüel terör'**ün yükselen yıldızı olduğunu daha önce de yazmıştık. Kendisi, Ergenekon davası ve soruşturması kapsamında iktidarın ve yandaşlarının 'kıllandığı' tüm muhaliflerin topluca darbeci, postallı, apoletsever ilan edilmesi sürecine gönüllü katkı sağladığı yazılarında artık iyice zıvanadan çıkmış görünüyor. Nitekim, liberallik adına her türlü rasyoneliteyi bir kenara ittiği ve iktidarın hukuk dışı uygulamalarını meşrulaştırdığı zorlama yazılarından birinde, yine dumur ediyor bizi. Kısaca, "***Bir ihtimal daha var*** şarkısını bile ***Bir ihtilal daha var*** şeklinde anlar bunlar", diye özetleyebileceğimiz bu liberal hassasiyetin vicdan sızlatan çıktısı 21 Nisan tarihli *Taraf* gazetesinden. Şöyle diyor bu çok bilmiş insan:

"Bugün söz konusu gözaltına alma sürecine karşı çıkanların çıkış noktaları sorunlu... Sanki bazı savcıların 'huylandıkları' bazı insanları kasten rahatsız etmek üzere davrandıkları izlenimi verilmek isteniyor. Farz edelim ki bu varsayım doğru! Savcılar gerçekten de 'siyaseten' davranıyor ve hoşlanmadıkları kişileri nezarete atmaya çalışıyorlar. Ne var ki savcıların bunu yapma yetkileri yok... Hiçbir savcı sırf öyle uygun gördü diye birilerini gözaltına alamıyor. Bunun için bir mahkeme kararı gerek... Diğer bir deyişle yaşanan süreci mümkün kılan yargıçlar heyetinin önlerine konan delilleri tatmin edici bulmaları, yani gözaltına alınmak istenen kişilerin gerçekten de Ergenekon darbe girişimi ile bağlantılı olma ihtimalini yüksek görmeleridir.

Büyük ihtimalle daha önceki dalgalarda olan, bu sefer de yaşanacak... Yani şimdi gözaltına alınanlarla ilgili ilave belge sızmalarına tanık olacak ve böylece her dalganın başında yaşanan 'laik/kemalist' infialin bir kez daha söndüğünü göreceğiz. Bu durumda dava sürecinin karşısında yer alanlar veya muhtemel bir darbeyi içgüdüsel olarak destekleyenlerin önünde tek bir yol var: Duygu sömürüsü... Daha önce yapılmış olanlar şimdi de Türkan Saylan için yapılıyor. Evine girilmiş, bazı evraklara el konmuş ve çıkılmış... Ama olay bir 'hukuk suistimali' haline getirilerek, Saylan'dan bir 'demokrasi havarisi' üretilmek isteniyor. **Saylan cüzamla savaşan, topluma katkısı olan bir aktivist. İyi de, cüzamla savaşanların darbeci olamayacağına mı inanmamız gerekiyor?"**

Kimsenin neden darbeci olamayacağına filan inanmamız gerekmiyor sayın liboş abi... Sadece, neden 'darbeciymiş gibi' yaftalandıklarına ciddi biçimde ikna olmamız gerekiyor... Yaftalıyorsun, ama delil gösteremiyorsun... "Davayı soruşturanların vardır bir bildiği", diyerek buna inanmamızı bekliyorsun. İhtimaller üzerine cadı avını meşrulaştırıyorsun. Aynı darbecilerin yaptığı gibi, "gücü sogulamamızı" adeta suç addediyorsun. Bunun adına da demokrasi diyorsun... Eski patronun Feto'nun gazetesine bak, onlar bile 'kimseyi yaftalamıyoruz' diye reklam yapmış. *Ayıp, derler adama!*



Noam Chomsky'nin kulakları çınlasın

Tasarımı yenilenen *Zaman* gazetesi, geçen ay yeni bir reklam kampanyasına imza attı. **"*Zaman*'da yazıyorum çünkü..."** başlıklı reklamlarda, gazetenin yazarları neden bu gazetede yazdıklarına ilişkin ilginç mesajlar veriyor. Lakin, bu mesajlar tabii içimizde "ufak at da civcivler yesin" deme isteği filan uyandırıyor. Misal mi? Ali Bulaç'ın reklam metni: **"Patronu okuyucusu olduğu için *Zaman*'da yazıyorum."** Yahu, siz okurdan gazete parası bile almıyorsunuz, değil ki maaşınızı okur versin... Hadi bu gene neyse de, Hilmi Yavuz'un, **"*Zaman*'da yazıyorum, çünkü 12 yıldır yazılarıma bir kez bile müdahale edilmedi,"** lakırdısı gülmekten gebertti beni. Chomsky hep demez miydi, **"Çalıştığınız medya kurumunun yöneticileri bir kez bile yazılarınızın içeriğine laf etmediyse, siz zaten onların hoşuna gidecek şeyler yazıyorsunuzdur,"** diye... İlahi Hilmi Hoca...

Bir 'liboş'un tatil günlüğü...

"Sevgili günlük... Kutlu Doğum Haftası tatilini fırsat bilip 23 Nisan'da üç günlüğüne İstanbul dışına kaçtık. Kentin o kaotik ve akışkan kalabalığından, dingin bir adanın saf ve temiz atmosferinde beynimizi boşaltmak istiyorduk. Günlük gazete okumamaya, televizyon haberlerini, *Reha Muhtar'la Çok Farklı* programını izlememeye ve mümkün olduğu kadar 'darbeci olma olasılığı yüksek' beşerle muhatap olmamaya karar vermiştik. Arkadaşlar, Cunda Adası'nın böyle bir arınma tatili için mükemmel mekân olacağını söylediler. Peki, dedik atladık geldik. Fakat, oda ne? Bu ada Cunda Adası filan değil sevgili günlük, adeta Cunta Adası... Bir kere, Kutlu Doğum Haftası kutlanmıyor burada... İnançlı insanların bu değerli bayramına ilişkin hiçbir örgütlü faaliyet söz konusu değil. Buna karşın, camiden 23 Nisan kutlamalarının saat kaçta ve nerede yapılacağı, resmi dairelerin ne zaman bayrak asacağı, İstiklal marşıyla resmi törenin ve saygı duruşunun ne zaman, nerede yapılacağına dair duyuru yapılıyor. Hem de hoparlörle... No way!!!! Baskıcı, dayatmacı, askeri bir zihniyet! Sonra, kaldığımız otel de bir başka alem. Otel lobisinde Atatürk'ün bir portresi asılı sevgili günlük, inanabiliyor musun? Burası resmi daire değil, okul değil, sıradan bir otel. Belli ki, bu otelin sahibi Cumhuriyet mitinglerine de katılmış. Ben görmedim tabii, ama tahmin edebiliyorum. Bakışlarından anladım. Hatta diyebilirim ki, 'Ordu göreve!' diye de bağırmıştır bu adam. Daha otele adımımızı atar atmaz, elinde tuttuğu gazeteden anladım adamın darbeci olduğunu. Ama, yine anladığım kadarıyla, bu adadaki darbeciler sadece bizim otelin sahibiyle sınırlı değil. Valizleri bırakıp sahil kahvelerinden birinde çay içelim derken, etrafta konuşulanlar midemin bulanmasına yetti de arttı bile... "Fetullah'ın burs verdiği çocuklar gözaltına alınmıyor da, neden ÇYDD'nin burs verdiği çocuklar alınıyor?" diyordu bir kadın. Baktım, tipik ADD kadını... "Bu insanlar bizim sonumuzu getirecek," diye düşündüm. Sonra, adanın içinde dolaşmaya çıktığımızda dehşetle fark ettim ki, her bir yanda bayraklar, Atatürk resimleri dizilmiş... Neden Kutlu doğum haftasına ilişkin hiçbir simge yok ortalıkta? Acaba bu Kemalist cuntacılar baskıyla, sindirerek mi insanların bu mübarek gördükleri haftayı kutlamalarını engelliyorlar? Hani özgür bir ülkeydik? Hani demokrasi vardı? Nerede? Zaten hiç başörtülü kadın da görmedim etrafta... Sinirimden benim hanımdan rica edecektim, "Bir iki günlüğüne sen örtsene başını, çok renklilik olur" diye, o da şimdi kafama bişey fırlatır, korkudan diyemedim... Sevgili günlük, bence bu adada yaşayanların darbeci olma ihtimali çok yüksek. Bu konuyu savcılarla bir konuşsam mı acaba? Gerçi, bizim Önder Aytaç'a söylesem de olur, o gerekli yerlere bildirim yapar. Bir daha bu Cunta Adası'na filan gelmeyeceğim. Liberal ve özgürlükçü bir insan olarak, bu ülkedeki laik baskılardan tedirginliğimiz sürüyor. Tatilim zehir oldu. Etrafı monitör etmeye devam edeceğim... Şimdilik Bye."



Darbeci Monitoring Service of Liberalism!

ONUR OZGEN



O-HA-BAMA!

Nereden nereye... 60'lı yıllarda Vietnam'da ABD'nin yaptığı katliamın baş sorumlularından biri olan CIA ajanı Komer'in, 1969 yılında Ankara'ya ABD Büyükelçisi olarak atanmasının ardından, ODTÜ'de Komer'in otomobilinin devrimci öğrenciler tarafından yakılmasına kadar varacak olaylara bakın, bir de geçtiğimiz Nisan ayı içersinde Türkiye'ye gelen ABD'nin yeni başkanı Obama'nın, memlekette yarattığı yankılara bakın. 40 sene önce Komer'i binlerce devrimci genç, "Yankee go home!" sloganları ile karşılarken ve gerçekten Komer, evine korku içinde postalanırken, 40 sene sonra Obama'yı korkutan tek şeyse, ABD marşının çalınması esnasında 'şerefine' atılan topun sesi oldu. Evet, ne acı ki, 40 sene içinde Türkiye solunun geldiği nokta işte budur: Bir top atışından ürkecek kadar korkak olan emperyalizmi, bir top atışının sesi kadar ürkütememek! Ve elbette, 40 sene önceki toplumun geldiği nokta da solun dibe vurmasıyla paralellik göstermektedir. İşte size toplumda hızla yayılan 'yalakalık' virüsünden örnekler:

Kayısı değil, hindistancevizi!

İlk onur yoksunu haberimiz Malatya'dan! Malatya Valisi Halil İbrahim Daşöz, Obama'nın Türkiye ziyareti sırasında üniversite öğrencileriyle yaptığı toplantıda söylediği, "Çatışma bölgelerine askerlerini gönderen NATO üyesi bir Türkiye, niye Malatya kayısısını Avrupa ülkelerine satamasın?'" sözlerinin Malatyalıları çok heyecanlandırdığını ve bunun üzerine gün kayısısının ismini Obama'nın adını, İngilizce'de kayısı anlamına gelen 'Apricot' kelimesiyle birleştirerek 'Apricobama' olarak değiştirdiklerini açıklamış. Ve hatta Malatya'daki ilköğretim ve lise öğrencilerinin Obama'ya sevgilerini belirten 91 bin kartpostal göndereceklerini söyleyen Vali, bunun için öğretmen ve öğrencilerden oluşan bir komite dahi oluşturduklarını belirtmiş. Ne güzel değil mi? Bir ülke vilayetinin bu kadar yalaka olabilmesine mi yanarsın, bu ülkenin gençlerine en başta 'erdemliliği' öğretmesinin bekleneceği eğitimcilerin bu yalakalığa ortak olmasına mı yanarsın, yoksa öğrencilerin, çevresinde dönen bu onursuzluklara bir tepki geliştirememesine mi? Peki en başa, Obama'nın sözlerine dönersek, ne diyor Obama? "Çatışma bölgelerine askerlerini gönderen NATO üyesi bir Türkiye!" Şimdi, onurlu bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı, Obama'nın bu sözleri üzerine ne düşünür sizce? "Bir dakika ya! Afganistan'a, Irak'a, Lübnan'a, ABD'nin katliamlarına ortak olması için neden bizim oğullarımız sürülüyor? Eğer bu NATO böyle bir birlikse, neden bu birlikten çıkılmıyor?" diye sormaz mı? Ama başımızda açık açık, "Bu durumdan nasıl istifade ederiz?" diye düşündüklerini söyleyen onursuz Valiler varsa, insanlar sormaları gereken bu soruyu soramadıkları içindir zaten. Neyse ki onurlarını, değerlerini, üç kuruşluk menfaatlerin daima üstünde tutabilmiş insanlar var hala bu memlekette. Ve onlar bu soruları soruyorlar, sormaya da devam edecekler. Ve biz de diyoruz ki: "Ne kayısısı ulan! Obama kayısı değil, bildiğin hindistancevizidir! İçi beyaz, dışı siyah..."

Bal tutan parmağını yalar...

Hani çok güzel bir atasözümüz vardır, bal tutan parmağını yalar diye, sıradaki haberimiz de bu söze örnek olabilecek nitelikte. Aslında bizdeki çoğu haber bu nitelikte ya, neyse... Evet, bu memlekette bal tutan parmağını yalar, bazılarımızsa yalnızca avucunu yalar. Siyasetçisinden baklavacısına kadar, eşeklerce kovalanası insanların hayat felsefesidir bu. Güllüoğlu Baklavalarının Yönetim Kurulu Başkanı Nadir Güllü de bu felsefeye inanıyor olacak ki, "Obama o kadar ta Amerika'lardan ülkemize gelmiş, ben de bir şey yapmalıyım!" diyerek ustalarına Obama'nın portresi şeklinde baklava yaptırmış. (İşi gücü yok sanırım!) Güllü amacının, "Tatlı yiyelim tatlı konuşalım" olduğunu da söylemiş. İmkan olursa, bu baklavayı Obama'ya hediye etmek istediğini de... Sen merak etme Güllücüğüm, seve seve kabul eder hediyeni. Obama da ABD'li kodamanların dünyaya yutturmaya çalıştıkları bir baklava zaten. Aynı senin dediğin gibi tatlı yedirip, tatlı konuşturmak için... Boğazınızda kalır inşallah o baklavalar... Bu arada haberi okurken aklıma rahmetli Kemal Sunal'ın 'sansürlenmiş' 'Köşeyi Dönen Adam' filmi geldi. İzleyenler bilir, filmde de Kemal Sunal'a Amerika'da vefat eden amcasından miras kalan bir eşek geliyordu. Kemal Sunal'ın eşeğin içinde elmas var diye çevresindekilere zokayı yutturmasından sonra, herkes eşeğin yapacağı düşkısını bekliyordu. İnsanların onursuzluklarını harika bir biçimde teşhir eden bir filmdi. İşte bütün dünyada olduğu gibi, bizim memlekette de beklenen budur: Yıllardır dünyanın içine eden emperyalizmin hâlâ ne 'çıkaracağını' bekliyoruz...



Baran Obama Yaşar! Yaşar da nasıl?

Öyle günlere geldik ki, artık memlekette yeni doğan bebeklere Amerikan başkanlarının isimleri konuluyor... İstanbul'da yaşayan Yaşar ailesi, yeni doğan bebeklerinin adını Barack Obama'dan esinlenerek 'Baran Obama' koymuşlar. Baba Bayram Yaşar, bebeğine Obama'nın adını vermeyi daha doğmadan aylar önce kararlaştırmış. Hatta ilk adını da Barack koyacakmış; ama isim biraz Türkçeleştirilmiş, bu yüzden de Baran olmuş. Bebeğe Obama isminin konulmasının nedeniyse ailedeki büyük Obama sevgisiymiş! Ama bakalım minik Baran Obama da büyüyünce ismini verdikleri Barack Obama'yı annesi-babası kadar sevecek mi? "Bana neden milyonlarca insanı öldürenlerin başkanlığını yapmış birisinin ismini verdiniz?" diye soracak mı bakalım. Yeni doğan her bebeğe, "Allah analı babalı büyütsün!" denir ya, bu sefer içimden gelmiyor vallahi. Yazık o çocuğa, sizin gibi anası babası varken...

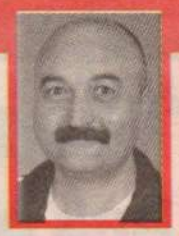
'Hello Obama!'

Bir tuhaf haberimiz de müzik dünyasından... Ama kahramanımız bir dünyalı değil, uzaylı! Mustafa Topaloğlu... Uzaylı şarkıcımız Mustafa Topaloğlu'nun son saçmalığı da yaptığı 'Welcome Obama' şarkısı. Her ne kadar ülkemizde yasaklı olsa da Youtube'de izlenme rekorları kırmayı başaran bu saçma yapıtta Topaloğlu, bırakın şarkı söylemeyi, konuşmayı bile beceremezken, kendisini şarkıdaki, "Hello Obama! Hoş geldin başkanlığa! Barış getir bu dünyaya. Durdur bu savaşları, bitsin artık gözyaşları..." gibi ultra saçma ötesi sözlerle, 5 yaşındaki bir çocuğun aklına dahi hitap edememeyi başarabildiği için tebrik ediyoruz. (Hayır anlamıyorum ki uzaylılarla nasıl anlaşıyor bu, onlar bizden daha gelişkin yaratıklar değil miydi ki? Gerçi Hollywood'un yalancısıyız biz de ama...) Diğer yandan Topaloğlu'nun bu klibinin videosunu izleyen ABD'li talk şovcular da Topaloğlu'yla 'haklı olarak' dalgasını geçerek, Topaloğlu'nun akla durgunluk verecek danslarını 'Türkiye'nin Madonna'sı' olarak nitelemişler. Ne diyelim? Obama'ya "Good Bye!" ile birlikte "Don't Forget to Mustafa!" derken, Topaloğlu'na da yıllardır kendisi yetmezmiş gibi, artık ülkesini de rezil etmeye başladığı için, müsait olduğunda Uşak'a uğraması gibi bir tavsiyemiz olacak. Bildiğiniz gibi Uşaklılar uzaylıları 'cooook' severler...

Sen de mi Obama?



Obama'nın adını gün kayısısına veren Malatyalılarla ilgili haberde, Obama'nın kayısı değil, hindistancevizi olduğunu söylemiştik. Bu söylemimizin dayanaklarından birini de geçtiğimiz aylarda Obama bizzat kendisi oluşturdu. Bush döneminde girip, çıkmadığı yer, katletmediği insan kalmayan ABD'nin başına gelerek, birden ABD'nin o işgalci-sömürgeci yüzünü dağıttığını iddia eden budalaların tezini çürütecek ilk haber çok çabuk geldi Washington'dan. O barışçılığıyla öve öve bitirilemeyen Obama, Afganistan'a 17 bin ek asker gönderilmesine onay vererek, ne kadar barışçıl olduğunu 'anında' kanıtladı. Asker sayısının artırılma kararınınsa, Afganistan'daki durumun 'aciliyeti' sebebiyle alındığı belirtildi. ABD Başkanı, Afganistan'a ek asker gönderilmesi kararını onayladığını bildirdiği yazılı açıklamasında, Taliban'ın Afganistan'da yeniden güçlendiğini ve El Kaide'nin Pakistan ile Afganistan arasındaki sınır bölgesinde yerleşerek ABD'ye tehdit oluşturduğunu belirtti. Açıklamasında, Afganistan'a ek asker gönderilmesinin 'acil güvenlik ihtiyaçlarını karşılamak' ve Afganistan'da giderek kötüleşen duruma istikrar kazandırmak gibi bir önceki Bush yönetiminden de duymaya alışkın olduğumuz türden palavralara yer veren Obama, başkan seçilmeden önce de, Irak'taki ABD birliklerini 16 ay içinde çekeceğini ve Afganistan'a 'odaklanacağı'nı zaten belirtmişti; ama nedense kimse bunları görmek, işitmek istemedi. Obama, açıklamasında Afganistan'a gönderilecek asker sayısı konusunda bilgi vermezken, Pentagon'dan gelen bilgiler ise sayının 17 bin kadar olacağı yönünde... Bakalım Obamaseverlerimiz şimdi ne diyecekler? Nereye gidiyor bu kadar Yanki? Pikniğe mi? Nerede dünya barışı, nerede Martin Luther King'in gerçekleşen hayali? Hani hepimiz kardeştik, öpüşecek, koklaşacaktık? Oldu mu şimdi?..



Hak'kın takımı değil...

Herhangi bir atlasın siyasi sayfalarında memleketimizi gösterir ölçeklendirmeye göz attığımızda, ilk dikkat kesilecek tarafın bir ucumuzun Mezopotamya ve Ortadoğu'da, diğer ayağımızın Trakya ve Balkanlar'da yer alması olduğunu görebiliriz değil mi? İşbu coğrafi realiteden hareketle nasıl rengarenk bir kültürel yapımız olduğu konusunda, benim kadar sıradan her vatandaşımızın, içgüdüsel bir kabulleniş içinde olduğu nettir herhalde. Hayata dair binlerce yıllık birikimin getirdiği ritüelleri benimseme konusunda hiçbirimizin itirazı yok. Aşure yapıp dağıtmaktan tutun da, geceleri tırnaklarımızı kesmekten hafif tırsaki olmaya kadar bi dünya benimsemişliğimizi en aşağıdan en yukarıya kadar gözlemleyebiliriz. Hemen her kültürün kendince şölenleştirdiği iklimsel geçiş dönemlerinin baş sırasında da baharın gelişi, kış ile birlikte ölen doğanın mucizevi ve insanın içini kıpır kıpır ettirerek dirilişinin yer alması kaçınılmaz oluyor haliyle. Kışın zorunlu kıldığı biyolojik devinimsizlik, bedeni sarıp sarmalama, örtülere büründürme mecburiyetleri, tabii ki her bünyede bir ruh sıkışması yaratıyor. Ve güneşe yaklaşılan her yeni gün o sarmallardan, örtülerden kurtuluşu müştuluyor hepsimize.

İşte bu denli basit anlaşılabilecek bir tabiat gerçekliği, canım yurdumda, şeytan azapta gerek, zulme dönüşüyor. Ana dolu bir kilimin üstünde yaşadığı için bir ana kadar koruyan kollayan olması gereken devletimiz de cinsiyetini yanlış kuşanıp babalara geldiği için analarımızı ağlatmayı kendine hak sayıyor. Nevruz'la bir başlayan kolluk kuvvetlerinin kıllık festivali, hıdrelleze kadar takvimine zafer haftaları ekleyerek süregidiyor.

"N'apıyoruz lan biz? Halaydan, zılgıttan ürküyoruz!" diye hiç kendini sorgulayası gelmeyen zihniyet, Taksim'e kadar çıkıyor sizin anlayacağınız. Lakin bu sene martın sonlarından mayıs başına kadarki süreyi uzun bulan 'güvenlik' güçleri idmanını Çarşı'da yaptı.

Malumunuz çift sarılıların bütün o zoraki gazlamalara inat birbirlerini ağrılamaları, kendi kendilerine ağrımaları neticesinde züpper ligimizin vitrini iki takıma kalmış oldu. Madımak Laneti'ni ayaktopu ile silmeye çalışan ve fakat ayak oyunlarına başvuran, asker selamlı, SS armalı takım ve biz. Tüpçü başkanımız nedeniyle her ne kadar olası bir başarının getirilerinin, götüreceklerine zemin hazırlayacağının farkında isek de, aşkımız baki, iki damla sinerjiye boynumuz kıldan inceliyor. Tabii bu incelik sade bende değil siyah-beyaz atkısı olan hemen her ensede ürperti yaratıyor olsa gerek ki, çoktandır özlediğimiz, "Aha da takım gibi oluyoruz," duygusuyla dışavurumu beraberinde getiriyor. Bu duygu tazyiği ile, hissiyatı paylaşma adına İnönü'deki ilk maça takımı taşıyan otobüsü Barbaros Bulvarı'nın



bittiği noktadan stada kadar meşalelerle kutsayarak gönderme fikri oluşmuş. Tabii böyle kağıt üstünde anlatırken birkaç kelime ile geçiştirilebilen vaka; ete kemiğe bürünmek için hatırı sayılır ciddiyette organizasyon gerektiriyor. Öğlenin pek de makul olmayan bir saatinden itibaren ateş suyu ile kıvama erdirilmiş mayışıklık sistemi de bu organizasyona taşkın şekilde iştirak ediyor doğal olarak. Tam da burada, neden bu meşalelerin masum kıvılcımlarının, ortalığı Gazze'yi andırır görüntülerde büyük ateşlere sahne haline getirdiği ortaya çıkıyor. Az önce herhangi bir toplumsal bir aradalığı kendi algısı doğrultusunda yargılıyor oluşundan bahsettiğimiz, güvenlik görevini; "Asayiş sağlanacaksa önce asayiş sağlanması gerekli bir ortam oluşturulmalı," şeklinde son derecede yamuk bir mantık üzerine inşa etmiş, düzen düzenleyicileri, burnuna çalınan ilk alkol kokusuyla zıvanadan çıkışın startını verebiliyor. Gerisi biber gazından basınçlı suya, coptan havaya sıkmaya kadar bi dolu efektin yan unsur olarak köküne kadar kulanıldığı bir temaşa meydanı. Benim belleğimde iki tane net resim kaldı, biri üç-dört polisin kıskıvrak lafının hakkını verircesine aralarına aldıkları birisine yandan gelen bir çevik neferin muhtemelen Van-Damme filmlerinden öğrendiği bir tekmeyi savurması. Bir diğeri de makineleşmiş bir panzer sürücüsünün nereye ve neye karşı püskürttüğünü bilmediği o hortumla yerlerde yuvarladığı kimse.

Milliyetçi-mukaddesatçı kadrolaşma konusunda en bariz verimliliğin sağlandığı teşkilat, kendilerine izafe ettikleri milliyetin neresine sokar bu fotoğrafları bilmiyorum. Benim bildiğim, hiçbir etnoloji takipçisi kalleş olmayı sıfat olarak yakıştırmaz kendisine. Ha bu kancıklığın, yani üçün-dördün tutup, birinin vurması, ya da varlığından başka kendisine karşı durduğu hiçbir şey olmayan bir insana, demir arabalar içinden sıkılan basınçlı suyla savaş açmış olmanın oturduğu gerekçe ne olur onu bilemem. Yani ne olmuş olması bunu savunulabilir şekle çeker orası kendi vicdanlarına kalmış. Kaldı ki olayın sergilendiği ortam, hiçbir rakip unsurun dahi olmadığı şenlikli bir spor aktivitesinin arefe sahası...

Da milliyetten çok mukaddesata düçar olduğu böylesi şekillerde ortaya çıkıyor teşkilatın. Fısıltı gazetelerinde sanal ondört puntolu başlıklarla yıllardır dillendirilir emniyetin neredeyse fetoşun örgütü haline geldiği. Hem de bayağı yüksek mevkilerden alta doğru yayılarak. USA ikametli salya-sümük bezirganının irşad ettiği kitlelere öcü bellettiği iki büyük korku vardır, biraz aşinalığı olanlar bilir. Birincisi kadın düşmanlığıdır, çünkü adamın ne kadar adam olduğu kadın algısı ile ortaya çıkar. Bir diğeri de adamlığın daha hayati bulgularının turnusolu olan içkiye düşmanlık. Bütün o sözünü ettikleri, çığırtkanlığını yaptıkları, neredeyse hayatlarının manası bilip kendi kendilerine giydirdikleri elbisenin bir kadınla aynı odada kaldıkları anda Marilyn Monroe'nun etekleri gibi üç- beş yerinden havalanacağının da, kişiliklerinin iki kadehte çözünecek kadar efervesan olduğunun da eşşek gibi farkındadırlar. Bütün biriktirdiklerini sandıkları vasıfların kendilerinden uçup gitme olasılığı başkaları tarafından bu kadar canlı bu kadar nefes alıp vererek yaşandığı vakit de bu nefesi alanın nefesini biber gazıyla kesmek, bu canlılığa tekme atmak gibi alçaklıklar hak gibi görünebiliyor gözlerine. Ondan sonra da çoluğu çocuğu apoletli giysilerle süsleyip sempati yaratmaya, biz de sizin kadar insanız reklamasyonuyla kuruluş yıldönümleri kutlamaya, osuruktan 'sanatçı'ların bedava konserleriyle göz boyamaya kalkışılıyor, sevsinler.

Bu fetoşist şekil bi ezelden kendimizden bi'şey bulamadığımız bir mecrada zuhur ediyor ve bizden ırak oldukları sürece hangi cehenneme direk oldukları bizi çok da enterese etmiyor. Bizi korkutan, kaygılara salan gelişme Kapalı Orta diye tabir edilen Çarşı'nın göbeğinde yaşanıyor. Daha önce de dilim döndüğünce bahsetmiştim kırpık bıyıklı yeşil güruhun; toplumun en net muhalefetinin, hemi de öyle muhalefet olsun diye değil gerçekten zülf-i yar'e dokunacak şekliyle ortaya konduğu o basamakları gözüne kestirdiğinden. Geçen sezonun bitiminde bu salaklar birkaç tane ileri gelen diye belledikleri tatlı su kargasını, kartal zannedip orta yere Çarşı kendini feshetti şayiası saldılar. Hemen akabinde de sarkık bıyıklılardan bir grubu tribünün yeni ruhu olarak lanse ettiler. Ahmaklığın herhangi bir sınırı olmadığı için orada, o basamaklarda hiyerarşik bir yapılanma olduğunu, veya oradaki biraradalığın bir prosedürden türediğini düşünüyorlardı. Kazın ayağının perdeli olduğu sezon açılışıyla bunların kaz kafalarına dank etti tabii ki. O ruh hiçbir kurala, hiçbir kalıba sığamayacak kadar içsel olduğundan bu güzergahtan ilerlemenin nafileliği şamar olup indi suretlerine.

Şimdi bambaşka bir yerden gedik açacaklarına inanmış olmalılar ki, yöntem değiştirdiler. Bir şekilde Kapalı Orta'da kendisine yer edinmiş bıçkınlığı marifet belleyen ama yaşanılan zamana paralel bıçkınlık sapıyla leş kargalığı samanını ayırt edemeyecek kadar cevval varoş çocuklarının ellerine bedeline mahsuben pankart tutuşturup açtırıyor ve bu pankartların fotolarını da kendi Zaman'larında Vakit'lerinde boy boy sergiliyorlar. Bizim gibi lokal zorunluluklar sebebiyle Kapalı'dan uzağa düşmüş bir alay sevdalı da, "N'oluyoruz oğlum, bu ne ki şimdi?" diye iğneli düşün fıçılarına düşüyor. Bi bakıyoruz ABDullah Gül'e pankart, bi bakıyoruz kimin kıçından uydurduğunu bilmediğimiz, dünyanın en masum, en çocuk şenliğine tezat olsun diye icat edilmiş doğum haftasına pankart. Bak bak abukluğa bak. Ulan gözün yiyosa şunu 23 Nisan'a denk düşürsene. Doğumun haftası mı olur? Tabii o zaman anlaşılacak hiç de böylesi bir tarihsel gerçeklik olmadığı, senin hangi sebeple neye alternatif yaratma gayretiyle neyi, nerenden uydurduğun. Delikanlı olun biraz be! Yuh be! Kaldı ki yüzyıllardır kameri takvimle kandil addedilip o doğum gecesi kutlanılageliniyor dahası var mı? Kameri takvimin İslam içerisindeki yerinin, aslolanın her ritüelin her mevsime denk düşürülmesi, yani bir ocaktan otuzbir aralığa kadar her gün ve gecenin aynı değere yükseltilmesi esprisine karşılık geldiğini anlatsan anlayabilir mi bu zeval malülleri? Yok maksat bişeylere iman değil ki. Birilerini kandıralım da tezgahımız yürüsün. Komik olanı da o pankartları açan çocukların, pankartta ne yazdığına dair hiçbir fikri olmaması. Hatta daha da ötede hepsinin maçları kafa bi milyon şekilde izlemesi. Hangi vasıtalarla bu çocukların o kadar kafa yapmış olduğunu bilmeyen var mı?

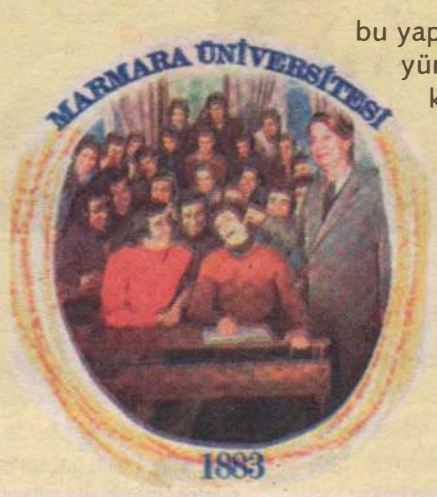
Sonuçta bişey olacağı da yok ha. Elbette biz değil onlar pes edip yeşil paralarını rulo şeklinde, bedenlerine monte edip çekilecekler kendi yaşam alanlarına da böyle her türlü muhalefetin, her karşı fikrin bir şekilde katlini vacip görecek kadar dönmüş gözler sinir bozuyor.

Şimdi gündemde stadın yıkılıp yerine yenisinin yapılması mevzuu var. Bunun ekmeklerine yağ süreceğini düşünecekler doğal olarak. Yani yeni evde yeni sahipler olacağını sanacaklar. Kimin sahip kimin ise misafir dahi olamayacak kadar uzakta olduğunu hep beraber yaşayıp göreceğiz.

Alayına isyan, burası İnönü dstrin gidin ulan!

‘Marmara Üniversitesi Öğrencileri’ hak arama mücadelelerine devam ediyor!

Marmara Üniversitesi’nde 24 Ağustos 2008 tarihinde önlisans ve lisans öğrencilerini mağdur edecek bir sınav yönetmeliği daha yürürlüğe girdi. Aslında bu yönetmelik, AB uyum yasaları kapsamında uygulamaya konulan ‘Bologna Süreci’nin bir ayağıdır. Bu yönetmelikle beraber öğrencilerin bütünleme hakları ellerinden alınmış; yerine öğrencilerin ders başına harç ödediği, devlet üniversitelerini yaz aylarında özel üniversitelere dönüştüren, piyasaya daha sıkı bir biçimde bağlayan ‘yaz okulu’ bir alternatif olarak sunulmuştur. Altta kalanın canı çıksın mantığıyla işleyen ‘çan eğrisi’ ise bu yeni yönetmelikle birlikte öğrenciler için ayrı bir sorun olmuştur. Tüm bu yapılanların üstüne yeni yönetmelik, eski yönetmeliğin yürürlükte olduğu zaman diliminde Marmara Üniversitesi’ni kazanmış ya da üniversiteye kaydı yapılmış tüm 1.Sınıf öğrencileri üzerinde uygulanmaya konulmuştur.



Emek, zaman ve para hırsızı bu yeni yönetmeliği kabul etmeyen öğrenciler reddedilen ilk dilekçelerine rağmen yılmıyor, daha kolektif daha güçlü bir biçimde haklı mücadelelerini sürdürüyorlar. Yeniden imzalara açılan dilekçelerle başlayan bu yeni süreçte tüm öğrencileri ve sorumluluk sahibi her bireyi uğradığı haksızlıklarla mücadele eden Marmara Üniversitesi öğrencilerine destek olmaya bekliyoruz…

www.butunlemeistiyoruz.com

BİRİ HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ MÜ DEDİ?

Bugün bir durum açıklamasında bulunacaksanız, Türkiye’deki mevcut yasalarla açıklamaya çalışmayın. Çünkü bu yasaları kullanan kim? Bırakın kullanmayı hesaba alan kim? Yasaların kimleri koruduğu konusunda muğlâk sonuçlar oluşmaktadır. Yani yasa eğer bireyi koruyorsa neden birey lehine herhangi bir dava sonuçlanmamaktadır? Bir sürü sual oluşabilir zihinlerde… Ama asıl olan şunun iyi anlaşılmasıdır ki; o da Türkiye’de legalite; ekseriyetle mevcut siyasi konjonktürün elinde bir maşa gibi kullanılmaktadır. Yani yasalar mevcut iktidarları korumakla yükümlü bir hal almış ve bu iktidarların karşısında durmaya ya da muhalefet etmeye çalışan kesimlerin cezalandırılmasına mahal vermiştir. Yasanın kimi koruyacağını ancak ve ancak mevcut siyasi iktidarların belirleyebileceği ve karşı duruşların yasalara karşı gelmeyle eş değer sayılacağı gözümüze sokula sokula anlatılmaktadır. Bütün bunlar karşısında okuyan ve aydın diye nitelendirilen kesimlerin de işin içine girmekten kaçınması ve olayları sadece ve sadece bulundukları gazetelerin sütunlarından ibaret görmesi belki de çaresizliğin en büyük resmi…

Bu bölgede acı ve talan var denildiğinde insanlar, milliyetçilik yapmakla suçlanmıştı. Aydın kesimler acının bölgesinin olmayacağından bahsetmişti ve rengi de bulunmazdı şiir dizelerinde. Oysaki geceleri kurşun sesleriyle aksiyon yaşama gibi bir isteği olmayan çocuklar belirli belirsiz çığlıklarla gecelerine renk katma peşinde değildi. Bu bölgede acı, kan ve gözyaşı hiçbir zaman eksik olmazken, kim bunu inkâr edebilir ki. Yürekleri kurşunlanmış bir sürü babasız çocuk, ruhu intikam içeren geçmişin çocukları şimdinin umutsuz gençliği, şimdinin esir çocukları, geleceğin adalet ve hukuk kavramı tanımayan gençleri ve muğlâklık içinde sonsuz bir şimdi. Ne güzel de empati kurarlar oysa bütün aydınlar, tutuklu çocuklar için düzenlemiş oldukları şiir dinletilerinde, bugün Kürt çocuklarının başına gelenlerin yarın kendi çocuklarının da başına gelebileceği düşüncesiyle bu kanunsuzluğa dur demenin vaktinin geldiğini bağırarak. Empati hiçte öyle oturduğu yerden duygu yoğunluğuna bürünmekle olmuyor. Ya da olaya yaşanılabilirlik katarak meşrulaştırmayla da olmuyor.



Türkiye’deki Kürt çocuklarından bahsedelim biraz. Hani çocuk diye nitelendirilmemiş yüzlercesinden. Daha 12 yaşını yeni bitirmiş, yani ilkokulu henüz bitirmiş 6.sınıftaki çocuklardan. Yüksekova’yı hatırlayalım; kolu kırılan çocuğun kemik sesi eşliğinde etrafına bakan polis memurunun yaptığı işin legalliğinden hiç şüphesi yokmuş gibi meydan okuyuşunu, henüz 15 yaşındaki çocuktan bahsederken isminin baş harflerinin kullanılarak basında yer alışını… Yüksekova’da sıkıyönetimin ardından iyi polis olma talimatı alan memurların ellerinde plastik top ve şekerlerle yanlarında polis basınıyla birlikte AB eğitim destekli bir şekilde çocukların pedagojik yapısına uygun bir yaklaşımla kameralara mutluluk pozları verdiklerini hatırlayalım. O çocuklardan birine sorulan soru çok ilginçti. ”Çocuklar biz size şeker ve top verdik siz bize ne vereceksiniz?”. Bu soru bile bu coğrafyadaki çocukların pedagojik vahametini anlatmaya yeterli sanırım. Çünkü çocukların verdiği cevap daha da vahim bir tablo oluşturmaktaydı. “Biz de size taş atacağız.” Taş atmayı bir oyun ve bir ödül gibi algılayan ve saklambaç oynadığını sanan binlerce çocuğun ne yazık ki kolu, bacağı kırılmış ve bu hadiseler zihinlerinde mazileştirilmiş durumda. Bu çocuklar, Türk aydınlarının belirttiği gibi Cırcır böceği veya Noel Baba ya da Pinokyo’yu hiç tanımadılar. Hatta masallarında bile tanışmadılar.

Geldik günümüze 2006 yılından bu yana TMK kapsamında çocukların yargılanmasının önünün açılmasıyla birlikte taş atan çocuklara top ve şeker yerine atom bombası tesirli cezalar verilmeye başlandı. Henüz cezai ehemmiyeti algılayabilecek seviyede olmayan çocuklar 16-25 yıl arası hapis cezalarıyla yargılandılar. Diyarbakır’da 13 yaşındaki bir çocuğu neşterle öldüren 15 yaşındaki çocuğun yargılanması durumunda iyi hal ve cezai algılama yaşının olmadığı durumlardan cezada indirimi ve ceza infazının üçte iki oranında hapisle sonuçlanarak toplamda 8 sene cezaya tekabül etmesi, diğer yandan yasal izin alınmış bir eylemde polisin slogan atan kitleyi dağıtmaya yönelik şiddet kullanmasıyla birlikte taş atan kişileri gören çocuğun yüzünü kapatarak polise taş atması ve bu çocuğun gizli tanık uygulamasıyla birlikte hakkında 26,5 yıl hapis istenmesi ve gereken iyi hal ve diğer yasal indirimlerle beraber 17 küsur sene ceza alması, size ülkemizde adalet kavramını algılamadaki mantaliteyi gösterecektir. Bir yanda adam öldüren çocuk diğer yanda polise taş atan çocuk… Mukayesesi size kalmış…

17 Nisan’da Diyarbakır’daki çocukların duruşması vardı; beklenen durum tekrar kendini gösterdi. Çocukların duruşması saat 14.30’daydı ve saat 21.00’a kadar alt kattaki soğuk hücrede aç susuz bekletildiler. Çocuklar aç, çocuklar perişan! Üstelik yiyebilecekleri nostaljik keklerde yok. Hem üzerine içebilecekleri ‘deniz ferahlığında limonatalar’da bulunmamaktaydı. 13 saatlik bir bekleyişin sonunda umutlarla dolu bir koridordan yürüdüler. Salona geldiklerinde hakimlerin ağzından düşen kelimeler çok ilginçti. “Biz kararı 23 Nisanda vereceğiz”. Tam 13 koca saat aç ve susuz, soğuk bir hücrede bu beş kelimeyi işitmek için beklemediler oysa... Ama hakimler sadece beş kelimeyle onları çaresiz hale düşürdüler.

Ne dersiniz acaba? Yasa koyucular onlara 23 Nisan hediyesi olarak yaşlarından sayı olarak büyük olan cezalar mı verecek? Neresinden bakarsanız bakın tutarsız yaşam… Şimdi gelin de kendinizi bu çocukların yerine koyun nostaljik masal okuyucuları. Gerçeklik açık, çıplak ve aleni…

Marmara Üniversitesi Çocuk Hakları Kulübü adına CİHAN DEMİR

'RADYASYONLA ÖLMEK İSTEMİYORUZ!'

Geçtiğimiz günlerde Sinop'ta gerçekleştirilen geniş katılımlı bir eylemle, bölgeye yapılması planlanan ve çevreyi tehdit eden enerji yatırımları protesto edildi. **RED** yazarı ve oyuncu Serhat Özcan da eyleme katılanlar arasındaydı. Nükleer Karşıtı Platform'dan Metin Gürbüz'ün eylemde yaptığı konuşmayı yayımlıyoruz:

Yaşadıklarımız karşısında 'susmak, kabuğuna çekilmek çağın en büyük suçu'; sizler, susmadınız. Samsun'dan, Mersin'den, İstanbul'dan, Ankara ve diğer illerden geldiniz.

Gerze'den, Erfelek'ten, Ayancık'tan, Yaykıl köyünden dostlarımız aramızdalar.

26 Nisan 1986 tarihinde yaşanan Çernobil felaketinin üzerinden tam 23 yıl geçti. Bize bu felaketi unutturmak istiyorlar. Bugün, her iki insandan birini kanserden kaybediyoruz.

Her ailede bir kanser vakası var. Hopa'da son üç yılda ölümlerin yüzde 47'si kanserden kaynaklanıyor. Bizler, atomun ne yapabileceğini, yüz binlerce insanı nasıl öldürebileceğini Hiroşima ve Nagazaki'de gördük. Çernobil'de ise adeta mastır yapıyoruz.

Hatırlarsanız, zamanın Sanayi ve Ticaret Bakanı Cahit Aral, "Biraz Radyasyondan ne çıkar?" gibi açıklamalar yapıp, televizyonlar karşısında çay içiyordu. Oysa kazanın



ilk on gününde, halkımıza tiroid kanserine karşı iyot tableti dağıtsalardı tiroid kanser vakası bu kadar artmazdı. Önlem almak yerine bilimsel raporları bizden gizlediler. Bugün ise 23 yıl önce yaşanan felaketi her gün yaşıyoruz. Korkarım bu kuşaklar boyu devam edecek.

Bilimsel gerçekleri ve halkımızın haklı tepkisini göz ardı ederek, Çernobil benzeri dünyada yaşanan deneyimleri dikkate almayan, bu günümüzü ve gelecek kuşakları ipotek altına alacak nükleer enerji santralleri kararlarıyla karşı karşıyayız.

Nükleer santrallere karşı tepkimizi bertaraf etmek için, teknoloji merkezi kuracaklarını iddia etmektediler. Sayın Bakan ağzından kaçırdı, "Nükleer atıkların işlenerek, geri kazanma tesisi kuracağız," soruyorum sizlere, ülkemizde nükleer atık var mı ki, tesisini kuruyorsunuz.

Avrupa'nın nihai olarak çözüm bulamadığı nükleer atıklar Sinop'a gelecek, atıkların yüzde 7'sinden yakıt kazanma uğruna, ülkemiz nükleer atık çöplüğüne dönecektir.

Bir akıl tutulması bu, nasıl kabul edilebilir.

Tüm bunlar yetmezmiş gibi, Bartın'dan Samsun'a kadar olan sahil şeridinde 13 adet ithal kömürle çalışan termik santral kurulmak isteniyor. Şehrimiz ise dört adet santralle bundan nasibini aldı. Bu santraller ülkemizin enerji ihtiyacından çok, Avrupa'nın enerji ihtiyacını karşılayacak santraller. Enerji iletim hatlarıyla Trakya üzerinden Avrupa'ya satılacak enerji üretim tesisleri. Özetlemek gerekirse, Avrupa'nın kazan dairesi olacağız.

Ateşe kömürü biz atacağız, bizim sağlığımız, yaşam alanlarımız yok olacak. Onlar bizim ürettiğimiz elektriği tertemiz bir şekilde kullanacaklar. Bu santrallere karşı Sinop barosu ve SNKP bileşenleri olarak, üretim lisansının iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle davalar açtık ve etkinliklerimiz sürüyor.

Sözlerime son vermeden, Yaykıl köyünde kurulmak istenen termik santrale karşı, 9 Mayıs Cumartesi günü, Çakıroğlu mevkiinde piknik ve basın açıklaması yapılacaktır. Tüm halkımız davetlidir... Sevgiyle kalın...

Av memnun, avcı memnun!

Evet, yine kariyer günleri... Süslü püslü kızlar, jilet erkekler, yalandan kısık göz gülümsemeler, her tarafta deli gibi 'CV' dolduranlar ve bunu 'patrona en hızlı nasıl okuturum'un bilgisine, az önceki "CV'mi nasıl hızlı okuturum?" semineriyle vakıf olmanın kıvancı içindeki öğrencinin, cümlelerinin içine inceden yerleşen kelime: Kariyer.

Avcıların hikayeleri

Yine avcıların hikayeleri anlatılacak. 'Parayı nasıl kırdım?' kıvamındaki kapitalist öğüt kitapları ve bilumum sermayedarların 'Simitçilikten Fabrikatörlüğe' ayarında, şişirilmiş hayat hikayeleriyle zaten zihinlerinde koca bir çatlak açılmış bulunan öğrencinin, bu 'köle kapmaca' oyununda ebe olmamak için arkadaşının üstüne basmasının gerekliliği açıkça vurgulanır "Bir adım önde ol" gibi sözlerle.

Rekabet hakikaten de sertleşiyor. Üniversite hayalleri kuranların 1/5'i bile giremiyor üniversiteye. Mezunlarınsa hali ortada, keza çalışanların hali de benzer. Genç nüfusun fazlalığı egemenler için ciddi tehdit. İşsizliğe paravan yapmak için yeni 'çakma' üniversiteler kurdular. Yetmedi. Daha mevcut öğrencilerini yetiştirebilecek altyapısı olmayan üniversitelere yeni bölümler açtılar, mevcut bölümlerdeki öğrenci sayısını arttırdılar. Yetmedi. 'Oyalama-Eleme' sınavlarını (KPSS,ÜDS...) getirdiler. Yetmedi. Meslek içi stajerlik-yetkinlik uygulamasını geliştirdiler. Yasalarla, sınavlarla bunları meşrulaştırmaya çalıştılar.

Ucuz işgücü avı

'Kendini geliştir' diye önerilenlerin hepsi piyasanın ihtiyaçları doğrultusunda. İngilizce bil. Yetmez. Çince de bil. On bir parmak klavye kullan! Bütün boş zamanını CV'ne yazabileceğin şeyler yap!

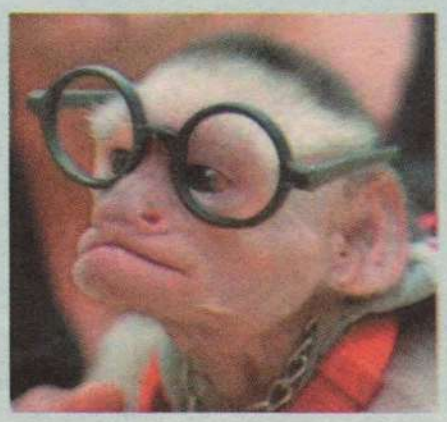
Üniversiteliler hiçbir zaman bu kadar işsiz, bu kadar iş umudundan yoksun olmadı. Son yıllarda kariyer zihniyeti Türkiye'nin pek çok üniversitesine virüs gibi yayılırken, üniversite mezunlarının işgücüne katılım oranı neden kat be kat azalıyor. Yoksa sermayedarlar ucuz işgücü avına mı çıktı?

Bunu siz mi düşürdünüz?

Kariyer Günleri'ne karşı 'Bariyer Günleri' ya da 'Alternatif Kariyer Günleri' düzenleyenler ya da bizzat Kariyer Günleri'nin içinde eylemlerini gerçekleştirenleri biliyoruz. En medyatik örneğine, Boğaziçi Üniversitesi'ndeki kariyer seminerinde, KOÇ yetkilisine "Bunu siz mi düşürdünüz?" diye soran '%52ci' bir öğrenciye, tongaya düşüp "Neyi?" diye karşı soru soran ve koç taşağını havada kendine yaklaşırken gördüğünde belki de kendi zavallılığını kavrayan ve satılmışlığına lanet eden kadın sayesinde şahit olduk. Mersin Üniversitesi'nde de 2006 yılında 'Kariyer Günleri'ne karşı, Konferans Salonu'nun önünde 'Ruhunu Satma' etkinliği yapılmıştı, bu seneki kariyer zirvası da yumurtalarla karşılandı.

Kariyerci öğrenci-Bariyerci öğrenci

Mersin Üniversitesi rektörü Süha Aydın,



geçen seneki 'Kariyer Günleri'nden sonra aynen şunları söylemişti: "...Zaman zaman öğrencilerimizin davranışlarından endişeye kapılıp üzüldüğüm oluyor. Ancak bugün burada gördüm ki, bizim gençlerimiz çok akıllı ve özverili". Evet, Süha Aydın'ın bizim gençler dediği; kariyerci öğrenciler. Mersin'i inovasyon kenti, rekabetin merkezi yapma niyetindeki bir rektörün öğrencileri de böyle olur zaten! Süha Aydın'ı üzen öğrenciler ise, olan bitene dair söz söyleme niyetinde olan, suya sabuna dokunan öğrenciler. Bir yandan Kariyer Günleri yapılırken, diğer yandan da geçen sene Akdeniz Üniversitesi'nde yaşanan ve tüm ülkenin gündemine girip pek çok üniversitenin -Mersin Üniversitesi de dahil- kınadığı olayları protesto etmek için eylem yapan öğrencilere 1 ay uzaklaştırma cezası veriliyor. Bir taşla iki kuş... Tabii bu kokuşmuş zihniyet yıkılmaya mahkum ve bunu giderek dayatıyor yıkması gerekenlere.

Sonsuz bir rekabet hayali içinde yanan kapitalizm kendi yangının kıvılcımını yarattı bile...

SERDAR TÜRKMEN



HALDUN AÇIKSÖZLÜ

Laz Marks Emice'nin hayaleti dolaşmaya devam ediyor!

Ege ve İstanbul'daki gösterimler hızla devam ediyor. Muğla, Yatağan, Bodrum, Milas, Didim ve Kuşadası turnesinden sonra, Bakırköy, Kadıköy ve Ümraniye de sunumlar yapıldı. Haydarpaşa Garı'nda 'şarlo' dergisinin galasında kısa bir bölüm sunumu ve ikinci Bursa turnesiyle 'Laz Marks' sunumu 34. gösterimle 6 bin katılımcıya ulaştı.

Canşenliği Oyuncuları ve Leman grubu ortak bir projede buluştu. Bu buluşma aynı zamanda 78 ile 88 kuşağını birleştirdi, kuşaklar arası köprüleri kurdu. Birilerini rahatsız edecek (eden), egemenleri korkutacak bir köprü...

Kasımda çalışmalarına başladığımız ve ocakta hayata geçirdiğimiz Laz Marks, çok büyük bir ses getirdi. Canşenliği Oyuncuları'nın Newroz (1991) çıkışı kadar etkili oldu. 6 bin katılımcının, belki futbol camiası için hiçbir önemi olmayabilir ama bu sayı tiyatro seyircileri için önemlidir.

Bu çıkışın gittikçe büyüyen bir Karadeniz dalgasına dönüşmesi gerekiyor.

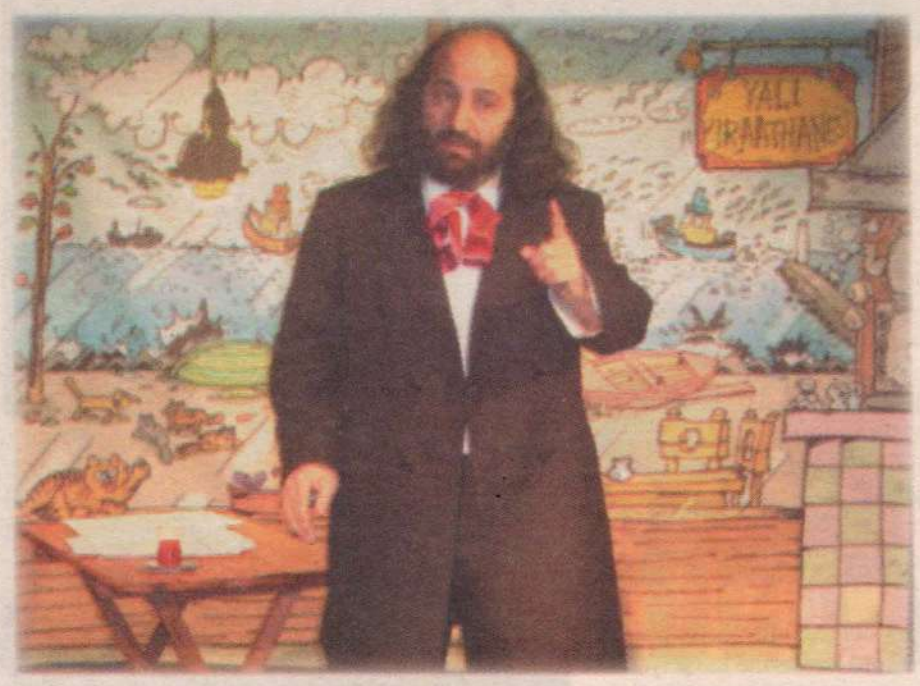
Ocak ayında başladığımız gösterimlerin bu kadar hızlı hatta daha hızlı gelişeceğini biliyorduk. Ancak bu kadar çabuk engellenebileceğimizi bilmiyorduk. Şimdi yaşanan Anadolu kökenli, Karadenizli 'Laz Marks Emice'nin önüne Avrupa'dan ithal edilmiş 'çakma Marks'ı çıkarmalarıdır.

Bu topraklarda, solcular yıllarca Avrupa merkezli bakışla hayata ve mücadeleye baktı. Köksüz ve mesnetsiz bir devrimci mücadele sürecinin sonuçlarını hep birlikte yaşıyoruz. Solun, solcuların 'az' olmaları ve toplumu, giderek hayatı belirleyememe durumunda kalmaları da bence bu nedenledir.

Yeni bir dalga geliyor (Ergenekon dalgası değil ama); sınıfı ve ezilenleri sokağa dökecek. Bunu sistemde, bizde görüyoruz. Sorun, bugün sokağı kimin belirleyeceğidir. Burada devrimcilere ve sanatçılara önemli bir görev düşüyor. Ustaların dediği gibi, "Nesnel koşular hazırdır, öznel koşulları hazırlamak gereklidir."

Yıllarca elitist ve ikameci bakışla 'sanat' faaliyeti yapanlar, kendi sınıflarına (burjuva) rağmen, halk için, emekçiler için sanat-tiyatro yapmaktadırlar, şiir okumaktadırlar. 30 yıldır aynı şiirleri okumakta ısrarcıdırlar. Nazım, Can Baba şiirlerinden sonra, Sivas gibi toplumun yarasını konu almak yetmez, bir de Marksizm 'yeniden seçenek' (bizler için bu hiç değişmedi ama!) olunca 'geriye dönen marx', hem de isa gibi dönen bir Marks...

Dostlar Tiyatrosu bu ülkede adeta solun solcuların tek kabul görmüş tiyatrosu olarak lanse edilir. Eğer onlar (daha doğrusu o) bir konuyu sahneye çıkarırsa, solun o konuya sanattan bakışı budur, tartışılamaz. Nazım şiirleri öyle okunur, Can Baba böyle sevimli olur, Sivas Devlet Katliamı, belleklerde böyle kalmalıdır. Özer Çiller Çetesi'nin



yargılanması gerektiği hiç paylaşılmaz misal, sistem çöktü Marks ve Marksizm seçenek mi oldu, gelsin "Marx'ın dönüşü"...

Yemezler baylar; bu sizin sol gösterip sağ vurmalarınız, toplumsal bellek tahribatınız ve sınıf perspektifini dumura uğratmalarınız... Artık bu ideolojik bombardımanlarınızın bertaraf edilme zamanı gelmiştir. Şapka düşmüş kel görünmüştür. Medya ilişkileriniz adeta "kaya sen beni elle ben seni elleyeyim" düzeyindedir. Yoksa bu söz "salla" mıydı? Çok önemli değil, çünkü sallarken de ellemek zorundasınız.

Bu burjuva entelektüel duyarlığının zamanı tükendi. Çünkü sinemada, tiyatroda ve dahi sanatın birçok alanında artık işçi sınıfının, emekçilerin kendi çocukları üretimler yapmakta. Üzgünüz adınıza, yemezler diyoruz kısaca. Alın o burjuva duyarlılıklarını mümkün olan yerlerde kullanın. İsmet İnönü gibisiniz, bu ülkeye komünizm gerekirse de onu da biz getiririz diyorsunuz. Yemezler 'salon sosyalistleri'. Sinemada, tiyatroda o aşağıladığınız sığ, cahil, yabancı dil bile bilmeyen ve batıyla entegrasyonunu tamamlayamamış 'uşaklar' iş yapıyor. Ve o bütün 'siyonist' ilişkilerinize rağmen seyrediliyor, tartışılıyor. Yerlerinizin sarsıldığının farkında mısınız, artık gerçekten hangi sınıfın mensubuysanız oradan konuşun, ahkam kesip işçilerin, ezilenlerin kafasını karıştırmayın, diyeceğim ama o zaman aç kalırsınız.

Bu ideolojik bombardımanlarda boşa çıkarsanız eğer, sistemin size verdiği milyarlarca liralar boşa çıkar, anlamı kalmaz. Aslında size söylenecek pek bir şey yok kolluk kuvvetleri nasıl görevini yapıyorsa sizde görevinizi yapıyorsunuz.

Dördüncü kuvvet olarak basın; duymuyor, görmüyor ve konuşmuyor ama bu 'üç maymun'u oynayanlar gündemi belirliyor. Kimin gündemini belirliyor, işçilerin emekçilerin ve ezilenlerin gündemi mi yoksa onların öncüleri aydın, devrimci kadrolarının mı gündemini belirliyor. Sol popülizm hastalığı maalesef bu yutturmacıların peşinden gitmektedir.

Burjuva medya'nın kösteğini görsek de, devrimci sol basın projeye sahip çıktı. Aslında burjuva medyada haber olmamamız doğal bir süreç, çünkü ne Canşenliği ne de Leman halen biat etmemiş, tövbekâr olmamış kurumlardır. Bugün ciddi muhalefet merkezi haline gelmişlerdir. Daha önce de bu böyleydi ancak, gittikçe azaltılan hatta yok edilen muhalefet olunca, durum bu hale geldi. "Laz Marks" hazmı kolay bir proje değil, bunu biliyoruz.

Anadolu'nun diliyle Marksizm ve sınıf mücadelesi yeni bir dille toplum ve halkla bağını kuruyor ve "Laz Marks" ile Anadolu insanlarına, hamsi ve futbol gerçeği ile dokunuyoruz. Artık ele avuca sığmaz bir "Laz Marks Emice" var. İnsanların unuttukları ya da bilmedikleri konuları tartışıyor ve tartıştırıyoruz. Bunun etkilerini süreçte hep birlikte göreceğiz ama biz soldan hem de en soldan bakıyoruz hayata ve hep böyle bakmak istiyoruz.

Yıllarca sağcılaşarak böyle bir toplum ve insanlık yarattınız. Şimdide diyoruz ki solculaşalım; soldan, sosyalizmden siyaset ve tiyatro yapalım. Şimdi Marks zamanı ama onun hayat belgeseli değil, bugüne, ülkeye ve dünyaya yorumlar getiren "Laz Marks Emice" zamanı. Asıl olanın bilmek, anlamak değil, değiştirmektir diyen Marks zamanı... Yani yaşayan bir organizma zamanı...

Biz, bu yaşayan organizmayı yarattık birlikte. Çok sıcak, samimi ve yıllardır insanların duymadıkları sözleri yeniden yeniden konuşmaya ve konuşturmaya başladık. İçtenliğimiz bütün insanları etkiliyor ve etkilemeye de devam ediyor.

Kriz derinleştikçe bu oyun gerçek yerini daha çok bulmaya başlayacak. Anadolu'yu karış karış dolaşacak bu sunum bin kez, rakamla tekrar edeyim 1.000 kez, tekrarlanana kadar devam edecek.

Bu toprakların, Anadolu'nun gerçek sahipleri, işçiler, emekçiler, üretenler ve Laz, Kürt, Ermeni, Türk ve diğer halklar, bir ailenin ferdi gibi davranma zamanı geldi. Enternasyonalin kızıl bayrağını yükseltme zamanı geldi, diyoruz. Her insan üzerine düşen görevi yapmak zorundadır, sorumlulukla hareket etme zamanlarındayız. Yılgınlığa ve yorgunluğa düşmek yok...

"Siz da duymişsunuzdur, son zamanlarda kulağıma "Laz Marks'un söyledikleri artık hikaye oldi, tarihun soni celdi, ideoloji filan kalmadi..." gibi sözler geliyi...

Ula Petrus tıpaları, ula dolar manyaklari, ula pilaza kadavralari, ula sermaye kutavlari, kutav çöpek demektur oğa göre, ula pili bitmiş küresel enteller, ula Amerikan bezleri, ula kılçığına sıçtuğumun vicdansuzlari, haçan bi pokun bittuği yoktur, asıl şimdi başlayi..."

Biz sahada kalmaya devam ediyoruz, edeceğiz ve biliyoruz ki, "Bu maçi alacağuk, başka yoli yok uşağum!"

"Acaba bucün ergenekoncu oldum mi?"

"Aramuzda yabancu yok değil mi? Hayur canum bir soru soracağum da... İçimuzda Ergenokoncu var mı? Olabilir canum bir cün herkes ergenokoncu olacak bu gidişle. Misal ben her sabah kaltuğumda aynaya bakayrum acaba bucün ergenokoncu oldum mi diye, şimduluk olmamuşum ama olmayacağum anlamına celmeyi... Ha bunun içun uğraşayru, mesala evimin bahçesunu beton ilen kaplattum ki çimse muyummat deposu bulamasun da... Benden size söylemesi herçes ha böyle tedbirler almalı ki önümüzdeki dalgalardan etkilenmesun. Son olarak deyrum çi; darbecileri önlerken çendileri darbe yapanlar, asıl darbeci ressam kılığunda marmariste dolaşayi ya, ha onu da alun da cörelim gerçekten darbecilere karşumusunuz.



Uşaklar, pacular hamsi yemeyu ihmal etmayun da, yoksa habu sahte darbe karşutlaru cörünen çakma demokrat, Suudi desteklu Amerikan bağumlu koloti kafalarun deduklaruna inanursunuz, benden soylemesu..."

KUZEY KIBRIS'TA 19 NİSAN SEÇİMİ

Kuzey Kıbrıs'taki 19 Nisan seçimlerini Ulusal Birlik Partisi (UBP) kazandı. Hükümetin büyük ortağı Cumhuriyetçi Türk Partisi (CTP) için bu sonuç tam bir hüsran olmuştur. Şimdi, ne gariptir ki, dünyaya meteor çapacakmışçasına kıyamet senaryoları yazıyorlar.

Daha seçimden birkaç gün önce UBP'nin kendi partisinin ancak yüzde 50'si olabileceğini seçim meydanlarında ilan eden başbakan Ferdi Sabit Soyer'in partisi, seçim sonuçlarında UBP'nin ancak yüzde 50 oyuna ulaşabildi. Sanki yaşananlarda hiçbir payı yokmuş gibi de tutup yeniden parti başkanlığına aday olacağını açıkladı. Bu tarihsel öngörüsüzlüğü ile Irak eski Enformasyon Bakanı Muhammed Said El Sahaf klasmanında bir şaklaban olduğunu da bizlere kanıtlamış oldu. Tabii ikisi arasındaki farkı da belirmek gerekir: Ferdi Sabit Soyer'in, El Sahaf'tan farklı olarak bıyığı var !

22 Ekim 2006 tarihinde yazmış olduğum bir yazımda, Ferdi Sabit Soyer ve partisinin Türkiye'nin Kıbrıs'taki oyununun parçası haline nasıl geldiklerine şöyle değinmiştim:

"Değişim bir yandan 'sistemi değişime zorlayan kuvvetlerin' diğer yandan da 'değişime karşı direnen kuvvetler'in etkileşimi sonucu ortaya çıkan bir süreçtir. Değişime karşı direnen güçler, değişimin bir tarihsel andan itibaren kaçınılmaz olduğunu anlayınca yaşanacak değişimi kendi istedikleri şekilde yönlendirmeye çalışırlar. Ancak değişime taraf olan güçlerin de değişimi sonuna kadar götürmeye istekli olduklarını düşünmeyelim. Onlar da değişimi kendilerinin istediği bir şekil vermeye çalışacaklardır. Belki de sonuç, ne değişim yanlılarının ne de değişim karşıtlarının istediği gibi olacaktır ancak yine de bir değişim çıkacaktır ortaya.

Geçen birkaç sene içinde yaşananlar da bundan farklı değil, en azından toplumun büyükçe bir bölümünün değişim yanlısı olduğunu gördük. Ancak kritik saptama şu Türkiye'nin de Kıbrıs üzerine yaşanacak pazarlıklar-satış da diyebiliriz- nedeni ile kendisine uyumlu bir ortamı yaratmak istemesidir. Kuşkusuz bu konuda uzun pazarlıklar yaşanmıştır. Şu anda iktidarda olan partinin kapalı kapılar ardında Türkiye Cumhuriyeti yetkilileri ile defalarca buluştuğu malumumuz olmakla birlikte, nelerin konuşulduğu yavaş yavaş ortaya çıkmaktadır. Onların sorunu yaşanan veya yaşanacak değişimin bir kazaya uğramadan atlatmaktan ibaretti. Kazadan kasıt değişimin yönünün kontrolden çıkmasıdır. (...)

Peki, ama bir yandan halkı değişime, güzel günlere inandıracak, diğer taraftan da kendi düzeninizi kuracaksınız. Bu nasıl olur demeyin, tarihte bunun pek çok örneği var. Bizim yaşadığımız örnekte bunlardan biri.



Ferdi Sabit Soyer, El Sahaf'tan farklı olarak, bir bıyığa sahip bulunuyor...

Kıbrıs'ı çok güzel bir gelecek beklediğini, tüm insanların bu güzel gelecekten pay alacağını, özgür ve kalkınmış bir toplumda mutluluk içerisinde yaşayacağına inandırıldı insanlar. Güya Türkiye'de buradan elini ayağını çekecekmiş(miş). Bunun kuramsal adı belli: Manipülasyon.

Manipülasyon, herhangi bir olayı, şu veya bu şekilde değiştirerek kişilere takdim etmeyi; olayı olduğundan farklı göstererek kişilerin farklı algılamasını sağlamayı ifade eder. Kıbrıs'ta yaşanan manipülasyon, değişime direnenlere karşı yapılmış değildir, tersine değişim yanlılarına karşı yapılmıştır. Acı olan yan da budur esasında. Status quo karşıtlığı, şimdiye kadar halkın geniş kesimleri tarafından egemen olunmayan güç ve servetlerin, halkın geniş kesimlerinin denetimi altına girmesini sağlamamış, tersine eskisinden de beter halkın küçük azınlığının komprador kesimin hizmetine sunmuştur. Çatışma çözümcü yeni değil de, pek değerli o 'eski' CTP'li ideologların anlayacağı şekilde ifade edecek olursak, tüm mücadelelerin sonucu bir karşı-devrimden başka bir şey değilmiş meğer."

Demek ki, 2003 ve 2004'te yaşanan kitle seferberliğinin taleplerini daha da ileriye taşıma, daha en başta, KKTC denilen ideolojik ve siyasi temeli Türkiye Cumhuriyeti'nin stratejik çıkarlarını korumak üzerine inşa edilmiş oluşumu benimseyip 'hükümetçilik' oyununa katılmak ile başlamıştır. Güzel günlere o dönemde yaşanan kalkışmanın yarattığı olumlu hava içinde kitleleri inandırmayı bile başarabilmişti. Ne var ki, söylenenlerle yaşanan gerçeklik, düş ile gerçek arasındaki gedik büyüdükçe kitlelerin tepkileri de büyüdü ve sonunda 19 Nisan hezimetine ulaşıldı. CTP tepkileri, yaşadıkları düşler içinde kurtuluşun 'Kabe'si olarak gördükleri, Avrupa Birliği'nin sözlerinde durmamasına veya son dönemde yaşanan ekonomik krize bağlamaktadır. Oysa bugünlere gelineceği, ta en baştan belliydi.

Düzenin temellerini değiştirmeden hükümet etme, düzeni değiştirmek isteyen güçleri dizginlemekten, bölmekten ve hareketin tarihsel seyrini değiştirmekten başka bir işe yaramamaktadır. Kıbrıs'ta da kitlelerin barış talepleri ile somutlaşan değişim istekleri CTP'nin geçici bir süre iktidara getirilmesi ile dizginlendi. Bu amaç için kendinin ne olduğunu bile tanımlamaktan aciz olan CTP liderliğinin 'iktidarsız' hükümetine geçici bir süre katlanılabilirdi. Gerçekten de bu tarihsel görevini tamamladığında ya da daha açık bir ifade ile CTP limon gibi sıkıldıktan sonra bir kenara atıldı. Hani buna limon gibi sıkılmak da denmez ya. Çünkü kendi yandaşları iktidarları süresince çok çeşitli kanallarla beslendi. Geriye dönüşü olmayan krediler, şaibeli ihaleler, kayırmacı tercihler... Yani alan da memnun satan da memnundur.

Olaylar akışı ise oldukça tantanalı bir gelişme ile başladı. T.C. Lefkoşa Büyükelçisi'nin, CTP-ÖRP hükümetinin bütçe uygulamalarından duyduğu rahatsızlıkları açıklayan demeci AKP ile CTP arasındaki iplerin kopmasının başlangıcı oldu. AKP, Kuzey Kıbrıs'ta istediği değişiklikleri gerçekleştiremeyen 'beceriksiz' CTP'nin ipliğini pazara çıkarırken, Avrupa Birliği nedeniyle de Mehmet Ali Talat ile ilişkilerini sürdürmeye çalıştı. Seçim sonrasında gerek Gül ve gerekse Erdoğan'ın ayrı ayrı Talat'ın arkasında durduklarını söylemeleri, ve gariptir, seçimden sadece birkaç gün önce gerçekleşen Clinton-Talat görüşmesi bu gerçeği açığa vurmaktadır.



Şimdi bir şey değişecek mi? Kesinlikle hayır. Türkiye'nin beklentilerini daha iyi şekilde karşılamaya hazır yeni bir hükümet işbaşına gelecek.

Görüşmelerde daha 'zorlu pazarlıklarla' Türkiye daha fazla bir şeyler koparmayı deneyecek. Hepsinden önemlisi, uzunca bir süredir kuzey Kıbrıs'ta uygulamaya yeltendiği toplumsal politikalar için destek bulacak. Anlaşılan Kıbrıs'taki yaşanacak değişimlerde Türkiye, daha önce gevşettiği dizginleri daha sıkı tutmaya başlayacak. Üstelik bunu arkasına kitlenin desteğini alarak yapacak.

Biraz zorlama olacak ama yaşananlar, iktidarı Nazilere devreden Weimar Hükümeti'nin konumuna oldukça benziyor. Ne gariptir ironidir ki onların da sonunu ekonomik kriz getirmişti.

O günlerin çözümlemesini yapan, Troçki'nin, taktik dönüşlerde partinin görevi üzerine söyledikleri herhalde CTP'nin beceriksizliğini anlamamızda bizlere bir parça olsun yardımcı olacaktır. Troçki son dönüşün kökenleri üzerine şunları yazıyordu:

"Çağımızda taktik dönüşler, hatta çok önemli dönüşler biler kesinlikle kaçınılmazdır. Bunlar nesnel durumdaki sert dönüşlerin - uluslararası ilişkilerin dengesizliği, konjonktürdeki keskin ve düzensiz dalgalanmaların sert bir biçimde siyasal düzeye yansımaları çaresizlik duygusuna kapılan yığınların içgüdüsel ve ani hareketleri vs. sonucudur. Nesnel durumdaki değişikliklerin dikkatle incelenmesi bugün (...) çok önemli ve aynı zamanda çok daha güç bir görev haline gelmiştir. Partinin yönetimi bugün zikzaklı bir dağ yolunda araba kullanan şoför durumundadır. Zamansız bir dönüş, fazla yüksek bir sürat, arabayı ve yolcuları, ölüme yol açacak ciddi tehlikelere sürükler."

Ferdi Sabit Soyer yönetimindeki CTP, bırakınız kitlelerin ister nesnel ve isterse içgüdüsel nedenlerle olsun dönüşlerini çözümlemeyi ve ona göre hareket etmeyi, 'Geri Dönme İlerle!' sloganı ile girmiş olduğu seçim yarışında arabasını hem kör ve hem de sağır bir şoföre teslim ederek, doğruca uçurumdan aşağıya düşmüştür. Yine ne gariptir ki, Ferdi Sabit Soyer, o arabayı uçurumdan çıkarmaya taliptir.



YAVUZ YILDIRIMTÜRK

'ERGENEKON': KENDİ KARŞITLARINI



Tayyip Erdoğan Hükümeti, şiddetlenen kapitalizmin ekonomik krizinin yarattığı işsizliğin, artan yoksulluğun, açlığın etkilerini Türkiye'nin siyasi gündeminde yer almasını önlemek amacıyla 'Ergenekon davası'nı kullanıyor ve bunu 'askeri darbe teşebbüsü'nün açığa çıkarılması olarak lanse ediyor.

Aslında 'Ergenekoncular' ile karşıtları dinci kesim arasındaki esas mücadele devleti ele geçirme noktasında düğümlenmektedir. AKP'nin seçimler vesilesiyle hükümeti kurması, onun devlete egemen olduğunu göstermiyordu; çünkü 12 Eylül askeri darbesi, ordunun özerk yapısına dokunmadan, devlet egemenliğinin kilit yerlerini cumhurbaşkanlığına bağlayarak, önemli rejim değişikliği yaptı. Hatta bu değişiklik, ordunun özerk yapısının dahi tasfiye edilmesine olanak sağlıyordu.

AKP'nin seçimlerle Meclis çoğunluğunu tek başına ele geçirmesi, cumhurbaşkanlığının dinci kesimin eline geçmesine imkan tanıyordu. Bu durum ordunun yanı sıra devletin kilit noktalarını ellerinde tutan Kemalistleri tedirgin etti. Özellikle Kemalistlerin sivil kesimi, AKP'nin, Meclis çoğunluğuna dayanarak devlete egemen olmasının önünü kesmek için yoğun bir faaliyet içine girdi.

Bir dönem ordunun 'sol' kesiminden yana tavır koyanlar, orduyu 'Amerikancı sağ kesim', sözde 'Amerikan karşıtı sol kesim' diye ayrıma tabi tutanları, 'sol' cuntanın tezgâhtarlığını yapanlar, 12 Mart 1971 darbesinin, 'solcu' olanların tümünü tasfiye ederek, sağcıların tam egemenliği tesis etmesi, (tam anlamıyla) sağcı generallere teslim olmaya, boyun eğmeye ittiğini öne sürüyordu. Onlar için bu teslimiyetçiliğin kılıfı da hazırdı: Artık 'halktan' yana 'sol' kesimle sermayeden yana 'sağ' kesim arasında fark aranmasına neden yoktu! Sömüren-sömürülen ayrımı 'ortadan kalkmıştı', Sovyetler'in dağılması sosyalizmin iflası demekti! Sosyalizm ile kapitalizm arasındaki çatışma yok olmuştu! Artık esas olan, küresel kapitalizme karşı, 'ulusal devlet'in savunulmasıydı. "Ulusal devletin temel direği Türk ordusudur.", "Orduyu bölmek, onu kamplara ayırmak vatan hainliğidir, emperyalistler, ulusal Türk devletini parçalamak istiyorlar, bunun için PKK'yi destekliyorlar.", "Kemalist ulusal devlet, küresel emperyalizmin en büyük düşmanıdır.", "Lenin 'öldü, Mustafa Kemal 'yaşıyor'.", "Tarih, sosyalist Lenin'in yanlış, ulusal kapitalizmi savunan Mustafa Kemal'in doğru yolda olduğunu kanıtladı," gibi bunlara benzer zırva görüşler ile Türk ordusunun savunucuları olup, çıktılar.

Bu düşüncelere göre faaliyet gösterenler, AKP'nin iş başına gelmesinin ardından, İttihat ve Terakki Fırkası'yla, Hürriyet ve İtilaf Fırkası arasındaki çatışmayı günümüze taşımaktan dahi çekinmediler.

"Halkın çoğunluğu bizden yanadır," gibi demagojik laflarla propagandalarını yoğunlaştıran dinci kesim ise, Kemalistlerin kendilerine iktidarı teslim etmeyeceğini öngörerek, hemen ABD'ye ve AB'ye sığındı. Sovyetlerin dağılmasıyla genişleyen ve gelişen neo-liberal politikaların uygulanması özellikle 'gelişmekte olan ülkeler'de yoksulluğu artırarak, işçi ve emekçi kitlelerin harekete geçmesi karşısında burjuvazi, ayağa kalkanları yatıştırmak için göstermelik 'demokrasiye geçişi' gerçekleştirmek zorunda kaldı. Emperyalist-kapitalist burjuvazi, sosyalizm tehdidinin sıcaklığını ensesinde hissetmediği için, emekçileri yatıştırmanın 'ilacı' olarak 'burjuva demokrasi'den yana politika izlenmeye başlarken, Türkiye'de göstermelik demokrasiye rağmen iktidarı elinde tutan orduyu, iktidar için tehlikeli bir odak olarak gördüler. Aslında Kemalistlerin küresel kapitalizme karşı 'anti-emperyalist' pozlara bürünerek ulusalcılığa sarılmasının nedeni de buydu.

Kemalist ulusalcıların ordu içindeki uzantıları ise PKK'ye karşı özel olarak organize edilen güçlerden oluşuyordu.

Türk devleti, Kürt ulusal hareketini sindirmek ve tasfiye etmek için ikicilikli bir politika izledi. Özellikle Turgut Özal'ın ölümüyle cumhurbaşkanı olan Demirel, gerilla hareketinin lojistik desteğini 'kurutmak' amacıyla, o zamanki başbakan Çiller ve Genelkurmay başkanı Doğan Güneş'le birlikte Kürt halkına saldırıya karar verdiler. Gerilla mücadelesine karşı mücadele edenler, onun lojistik desteğini bertaraf etmeden, gerilla mücadelesinin bastırılamayacağını bilir. Lojistik desteğin temelini, gerillanın sınıfsal çıkarını gözettiği halk kesimleri oluşturur. Lojistik desteğe sahip olmayan gerilla hareketinin savaşını sürdürmesine imkân yoktur.

ABD ve AB'nin tavrı

Demirel'in başkanlığındaki Türk devleti böyle bir mücadeleyi sürdürmek için ordunun emir-komutası dışında ve mevcut yasaları hiçe sayan yeni bir örgütlenmeye girişti. 'Faili meçhul' cinayetler, köylerin yakılması, Kürtlerin bulunduğu yerlerden toplu olarak şehirlere göç etmeye zorlanması, lojistik desteği zorla tasfiye etme politikasının sonucuydu.

Bu politika Kürtleri, PKK'den soyutlayıp sindirmedi, aksine Kürt halkının daha büyük çoğunluğunun, PKK'nin etrafında toplanmasına, ona daha fazla sarılmasına neden oldu. ABD ve özellikle AB ise bu politikaya karşı olduklarını açıkladı.

AB'ye girerek, ekonomik krizden kurtulacağına 'inanan' burjuvazi, AB'nin, "Kürtleri kazanmaya çalışın, PKK'yi güçlendirmeyin," uyarlarına uygun olarak, politikalarında değişiklik yaparak, lojistik desteği zor yollu tasfiye etme hedeflerinden (geçici de olsa) vazgeçti. Politikadaki bu değişiklik yasadışı kurulan söz konusu çetelerin mafyalaşmasına yol açtı. (1)

ABD'nin ve AB'nin de baskısıyla geliştirilen 'güler yüzle Kürtleri kazanıp, PKK'yi tecrit etme' politikasının yürürlüğe koyulması, bu mafyalaşan çetenin, 'ulusalcı' kervanına katılmasına neden oldu.

Öte yandan, AKP'nin şeriatçılığı tamamen terk etmemesi, 'şeriat rejiminin geleceği' korkusunu yaşayan halkın önemli bir kesimini tedirgin etti.

Ordunun tehdidi karşısında ABD'ye ve AB'ye sığınan ve onların desteğini alan AKP hükümetinin laiklik karşıtlığının anti-Kemalist içerikte olması, ulusalcıların laikliğe sahip çıkar pozlara bürünerek, 'şeriatın geleceği' korkusu içinde olanları yanlarına çekmelerine, kitlesel bir güç olmalarına vesile oldu.

Ulusalcıların, halkın şeriat korkusunu istismar ederek askeri darbe hevesinde oldukları açıktır.

Ama Talat Aydemir olayının benzerlerinin ortaya çıkmaması için, emir-komuta zincirine bağlı olarak, gerektiğinde devleti yöneten 'sivillere' müdahale edilmesi işi organize edildi. Bunun için ordudaki hiyerarşik düzenleme ve atamaların, 27 Mayıs öncesinin tam tersine, hükümetin inisiyatifinde olmasına son verildi. Böylece darbeler ve hükümete, Meclis'e müdahaleler emir komuta zincirine tabi kılındı ve bu ordunun geleneği haline getirildi. 'Sol cuntacılar' dahi yapmak istedikleri askeri darbenin emir-komuta zincirine bağlı olmasına özen göstermişti. Ve böylece Genelkurmay'ın dışında 27 Mayıs tipi bir darbe örgütlenmesine gerek görülmedi. AKP hükümetine müdahale etmek isteyenlerin, o zamanki Genelkurmay başkanı Hilmi Özkök engelini aşamadıkları için darbe yapma arzuları lafta kalmış.

Tayyip Erdoğan, o dönemde kendilerine karşı bir müdahale yapılmak istendiğini öğrenmiş ama yapılmasının imkânsız olduğunu görerek de sesini çıkarmamış. Bugün Ergenekon savcılarının ileri sürdüğü 'darbe teşebbüsü' delillerinin tamamının, bizzat Hilmi Özkök tarafından Tayyip'e iletildiği anlaşılıyor.

Bu darbe heveslileri, emekli olduktan sonra ulusalcı ve laik sloganlarıyla faaliyet sürdürmeye devam etti. Özellikle 2007 genel seçim öncesi cumhurbaşkanlığı seçimi sırasında AKP'ye karşı şeriat karşıtı milyonların sokağa dökülmesini 'darbeci ulusalcılar' tertip etti ve CHP de seçimlere az kaldığını düşünerek, bunları oya dönüştürmek için ulusalcılarla birleşti.

TASFİYE PLANI...

Bu ulusalcılar sadece laikliği savunmakla yetinmiyordu; PKK'yi bahane ederek ve 'anti-emperyalist' sloganlarla Güney Kürdistan'ı ele geçirip, Türkiye'nin Kerkük petrol yataklarına egemen olmasını sağlamak amacıyla hükümeti köşeye sıkıştırmayı, Güney Kürdistan'ı işgal etmesi için kışkırtmayı hedefliyorlardı.

Güney Kürdistan'ın işgaline karşı olduğu izlenimi veren T. Erdoğan, Kürtlerin oyunu alıp, seçimden güçlenmiş olarak çıktı ve cumhurbaşkanlığını ele geçirerek kendileri için çok önemli bir mevzi kazandı; ardından da ulusalcıları sindirmek ve intikam almak için harekete geçti. Emekli 'paşalar'ın ordudayken darbe teşebbüsü yaptıklarının delilleri açıklamaya başlanınca, emrindeki savcıları harekete geçirdi. Televizyon kanallarının ve basın-yayın organlarının büyük ve etkili kesimini elinde tutan Erdoğan hükümeti 'Ergenekon davası' kampanyasını başlattı. Sözüm ona hükümetin Ergenekon hareketi; NATO'nun 'Sovyet işgal tehlikesine karşı' kurduğu gizli örgüt 'kontr-gerilla' ya da yaygın ismiyle 'Gladio' örgütlenmesinin tasfiyesiymiş!.. Emeğin gaspını sağlayan 'kapitalist sömürünün devamı için' faaliyet gösteren devlet ve onun militarist güçleri değilmiş! Özel olarak örgütlenen ve Erdoğan hükümeti tarafından tasfiye edilmeye çalışılan 'Ergenekon' gibi 'yasadışı' örgütlermiş! 'Gibi-sosyalist'lik adına dincileri aklamayı kendine görev edinenlerin ortaya attığı görüşleri bir yana bırakırsak, 'anti-Ergenekon hareketinin' ne kapitalist sömürüyü hedef aldığını, ne de sömürülen halkın çıkarını gözettini ve ne de kontrgerillanın tasfiyesini hedeflediğini kolayca tespit edebiliriz; çünkü kontr-gerilla tamamen devlete bağlı ve onun emrindedir. Devlete dokunmadan kontrgerillayı açığa çıkarmak ve tasfiye etmek mümkün değil. Bunun tersi iddialar sadece devleti terörden arındırarak, halkı kandırmaktadır.

Hükümetin amacı kendine karşı mücadele eden ama gerçekten darbeye karşı olan şeriat karşıtı laikleri sindirmektir. Böylece darbe teşebbüsçülerine karşı sözde mücadelesini laikliği savunanları içine alacak tarzda genişletmektedir.

Tayyip Erdoğan'ın esas amacı, ne darbeye karşı 'demokrasiyi' savunmaktır, ne de ordunun darbesini ve müdahalesini önlemektir. Eğer gerçekte darbeye karşıysa, ilk hedef alması gerektiği yer Genelkurmay olmalıdır. Ordunun özerkliğine ve sermayedarlığına son vermeye teşebbüs dahi edemeyen birinin Genelkurmay'ın izniyle yürütülen 'Ergenekon' hareketiyle darbeye veya ordunun müdahalesine karşı çıkması mümkün mü?.. Darbe karşıtlarının ilk yapması gereken şey, Türkiye'yi kana ve teröre boğan 12 Eylül'ün faşist generallerinden hesap sormaktır. Tersine, 12 Eylül generalleri, kapitalizm ve sermayenin egemenliğini korumak için darbe yaptıklarından dolayı el üstünde tutuluyor ve 'kuş sütü'yle besleniyor.

Bunun yanı sıra, kendisine karşı darbe teşebbüsü olduğunu 4-5 sene önce öğrenen Tayyip Erdoğan, darbe yapmak isteyenler ordunun emir komutasına sıkı sıkıya bağlıyken, o zamanki Genelkurmay Başkanı 'hayır' dediğinde de hiçbir şey olmadığını da biliyor. Kaldı ki, bunlar orduda görevliyken niye orduya müdahale ederek bunları tutuklayıp, mahkeme karşısına çıkarmadılar. Artık askeri darbeye teşebbüs edecek konumda dahi olmadıkları zaman bunlar tutuklanıyor ve sözde hesap soruluyor. Tüm bunlar Erdoğan hükümetinin amacının darbe karşıtlığı değil, kendinin şeriatçı girişimlerine karşı çıkanları tasfiye edip, devletten kendi karşıtlarını tasfiye etmek olduğunu gösteriyor.

1. Devletin Kürtleri sindirmek için örgütlediği, silahlı güçlerin görevlerine son verilmesi karşısında bu güçler, 'köşeyi dönüp' zenginleşmek için mafyalaşarak, devletin kontrolü olmaksızın kendi başlarına organize biçimde hareket etmeye başladı.

2. Devlet, izlediği politikanın teşhir edilmesinden, 'faili meçhul' cinayetlerinin bizzat kendilerinin emirleri ile yerine getirildiğinin açığa çıkmasından çekindikleri için, mafyalaşan bu çetelerin üzerine gidemiyordu. Susurluk kazası, devlet tarafından bunların teşhir edilmesinin fırsatının doğmasına vesile oldu. Ve devlet, bunları teşhir ederek, tasfiyesine girişti. Devlet isteseydi Susurluk kazasını hiç kimse duymadan hemen olayı ört bas ederdi. Bu mafyalaşan 'özel birlikler'in teşhir edilmesi tamamen devletin isteği doğrultusunda gerçekleşti.

ALPER TAŞ



Devletin ta kendisi!

Ergenekon operasyonu en başından beri egemen güçler arasındaki iktidar kavgasının bir parçası olarak gelişti. ABD'nin bölge ve ülkemize dair çizdiği plan çerçevesinde oluşan yeni iktidar yapısının üzerinde anlaştığı operasyon bir önceki dönemde bu yapının parçası olan, ama bugünkü dengenin dışında kalan kesimleri tasfiye girişimi olarak yaşanıyor.

Ergenekon devrimcilerin yıllardır söylediği, mağduru olduğu, mücadele ettiği kirli devlet yapısının ortalığa dökülmesi manasında şüphesiz olumlu. İktidar kavgasında herkes birbirinin kirli çamaşırlarını dökerken, bu ülkenin nasıl bir pislik içinde olduğunu da görüyoruz. Kimsenin eli diğerininkinden daha temiz değil. Dünden bugüne değişen bir şey yok, kötülük devam ediyor değişen şey bunu kimin yönettiğinden başka bir şey değil.

Devrimciler için ise önemli olan kötülüğün kendisine karşı mücadeledir. Bu kötülüğün, pisliğin kaynağı bugünkü düzenin, devlet yapısının kendisidir; onun içinde, ötesinde, ondan ayrı değil tam olarak onun kendisidir.

Buna karşı çıkmak, iktidar kavgasının parçası olmamak, soldaki savrulmalara karşı da bir direnç noktası oluşturmak manasına geldi. Kimileri bu iki seçenekten birisinin diğerine karşı tercih edilebilir olduğunu, çünkü devrimin yakın ve mümkün olmadığını söyledi. O yüzden üçüncü seçenek açma çabaları çoğu kez liberallerin saldırısı ile karşı karşıya kaldı.



Şimdi herkesin daha iyi gördüğü gerçek ise demokrasi ve özgürlüklerin gerçek manada gelişmesinin tek yolu mücadele etmekten, toplumsal güçlerin aşağıdan muhalefetini yaratmaktan, yani yine devrimcilikten geçiyor.

Burada devrimcilerin, sosyalistlerin haklılığı ortaya çıktı, kapitalizmin krizi de tarihsel haklılığımızı ortaya koydu. Ancak bu yeterli değil, haklı olanın, meşru olanının kendisini örgütleyerek bir seçenek haline getirmesine ihtiyacımız var. Türkiye'nin geleceğinin bugünkü karanlığa mahkûm olmaması için bir yol yaratmamız gerekiyor, devrimci bir yol yaratmamız gerekiyor.

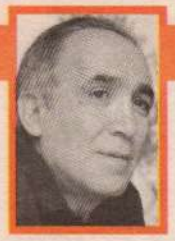
Bunu kapitalizmin krizi karşısında sosyalizmin yeniden inşasına, başka dünya arayışına ideolojik ve pratik düzeyde geliştirerek yapabileceğiz. Güncel olarak her tür haksızlığa, tarihin çarpıtılmasına, zihinlerin karartılmasına karşı devrimci olanın yani gerçek olanın peşinden gitmeliyiz.

AKP soldan bazı kesimler ve aydınlar tarafından da demokrasi ve özgürlükleri genişletecek bir güç olarak görülüyordu, ancak AKP bugün bir korku rejimi yaratıyor. Artık kimse telefonda rahat konuşamıyor. Polis gücüyle sokaklar kuşatılıyor. Kürt çocuklar öldürülüyor, tutuklanıyor. Ergenekon'un ne hukuku ne de sınırı kalmış durumda.

Son olarak ÇYDD ve Türkan Saylan'a yönelik operasyon, Ergenekon'un AKP'ye karşı olan herkese doğru yönelebileceğinin tehdidini içerisinde barındıran tamamen siyasal, politik bir hamledir. AKP yanlısı medya bunu 'misyonerlik', 'bölücülük' gibi toplumun gerici-ırkçı-faşizan hafızasına göndermelerde bulunarak meşrulaştırmaya çalışmaktadır. İşte Türkiye'yi teslim alan karanlık zihniyet budur.

Ergenekon bir yanıyla bugün liberal-muhafazakâr iktidar bloğunun ABD politikaları çerçevesindeki uzlaşma dışında kalanları tasfiye etme girişimi diğer yanıyla da cemaatçi-muhafazakâr çevrenin kendisinin karşısında olduğunu düşündüğü herkese yönelik bir tehdit ve yıldırma operasyonudur. Bu operasyon çerçevesinde ortaya çıkan silahların, kirli ilişkilerin varlığından hiç şüphemiz yok ama aynı zamanda bugün operasyonları yürütenlerin de benzer ilişkiler içinde olduğundan da hiç şüphemiz yoktur.

Çözüm muktedirlerin savaşından demokrasi beklemek de değil, mağdur olanların, güçsüzlerin, elleri ve kalpleri temiz olanların, onur ve vicdan sahibi olanların örgütlü ve birlikte mücadelesinin geliştirilerek, ülkenin geleceğine yön verebilmesidir.



CELALETTİN CAN

TEK DEVLET, İKİLİ

Türk devlet sisteminin en temel özelliği tekçi/üniter bir kuruluş altında 'ikili iktidar' yapısına sahip olmasıdır. Yalnız bu genellikle iç savaşlar nedeniyle bölünmüş toplumlarda görülen türden birbirine alternatif ikili iktidar yapısı değildir. Tam aksine Osmanlı/Türk kırması 'toplum mühendisliği' anlayışı içinde birbirine uyumlu, birbirini tamamlayıcı, birbirine paralel ve aynı zamanda iç içe geçmiş modeldir söz konusu olan.

Bunlardan ilki Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte bir yanı ile Osmanlı/İttihat-ı Terakki döneminden devralınırken yeni bir biçim verilen 'asli iktidar' ya da devlet çekirdeği diyebileceğimiz organ olan, asker-'sivil' güvenlik bürokrasisi oldu. Bir diğeri, ikinci dünya savaşından sonra, Türk egemen siyaset sınıfının Am erikan bloğunda yer almayı tercih etmesi sonucu, asli iktidar organı dağıtılmadan/rolü korunarak önüne konurken bir nevi onu perdeleyen Demokrat Parti(DP) ile başlayan sürecin ikinci bir iktidar, 'tali iktidar' organıdır. Çoğulculuk kisvesi altında aynı sınıftan türeyen siyasi partiler ve şekli parlamentarizm de diyebiliriz bu iktidar organına.

Tüm stratejik ulusal iktidar politikaları asli iktidar tarafından belirlenir. Tali iktidar, asli iktidarın tasarrufunda olan alanlara müdahale ettiğinde veya onunla olan vesayet ilişkisini zayıflattığında, onun müdahalesine uğrar ve yeniden düzenlenir. Nitekim 1960'a doğru DP raydan çıkma görüntüsü verince alaşağı edilmiş ve liderleri asılmıştır. Tali iktidarın, asli iktidar ile aynı ideolojik kalıplar içinde yer alması, onun saptadığı ulusal politikalarla uyum içinde olması, kendi yaşamsal geleceği ve ülke istikrarının 'olmazsa olmaz' koşuludur.

Antikomünizm yılları

1960-'80 döneminin konsepti: antikomünizm çerçevesinde, solun tüm renklerinin tasfiye edilmesi, başta lider kadroları olmak üzere, tüm kadrolarının yok edilmesi olmuştur. Sol'un karşısına Komünizme Karşı Mücadele Cemiyetleri, Ülkücü komandolar ve MHP'nin çıkarılması, 71 devrimci hareketinin tasfiyesi, Denizlerin asılması, Mahirlerin, İbrahimlerin öldürülmesi, 1974-80 Türkiye'yi istikrarsızlaştırma siyaseti, 1 Mayıs 1977, Maraş, Çorum katliamları, ölen binlerce genç ve 12 Eylül darbesine giden yolun döşenmesi politikalarının asıl müsebbibi



bu iktidar organı olmuştur. Kendi içinde tek renk olmadığından 1971 9 Mart-12 Mart cuntacıları örneğinde olduğu gibi bazen karşı karşıya gelseler de yapının bileşenleri, antikomünist konsept, asli iktidarın varlık şartı ve sürekliliği üzerinde her hangi bir sorun yaratmamıştır.

12 Eylül darbesi iki sistem arasında süren soğuk savaşa uygun bir biçimde devleti Milli Güvenlik Devleti anlayışı ile yeniden yapılandırırken asli iktidarı hükümet üzerinde Anayasal bir kurum haline getirdi. Milli Güvenlik Kurulu idi bu! En üstte MGK içinde asker kanadı, asker içinde Genel Kurmay Başkanlığı'na bağlı Milli Güvenlik Sekreterliği ve ona bağlı devlet ve toplum hayatının her alanına yayılmış: Emniyet, MİT, Askeri İstihbarat, jandarma ve asker, yargı, Meclis, siyasi partiler, üniversite, medya, yer altı dünyası, her türlü muhalefet hareketi, hatta solun uzanabildiği kesimlerine uzanmaya çalışmış tüm toplum ve devlet hayatını kontrol altına almaya, düzenlemeye, amaçları doğrultusunda manipüle etmeye çalışmış, bunu büyük oranda başarmıştır. İkili iktidar yapısı içinde nasıl ki görünen iktidarın anayasası, kanunları, kararnameleri gibi mevzuatı varsa Milli Güvenlik Siyaset Belgeseli adı altında asli iktidar organın da anayasası, her alana dönüm 'gizli' yönetmelikleri vardır.

Darbeden demokrasiye 'sorunsuz' geçildi. Darbe rejimi, Anayasal Parlamenter bir biçim altında ulusal ve uluslararası ilişkiler nezdinde kendi anayasasını, kanun ve kararnamelerini yasallaştırdı ve bunlarla üstünü örttüğü iktidarını (asli iktidar) organını, mevzuatından her alandaki kadrolaşmasına, maddi ve teknik imkânlarına kadar donattı, geliştirdi.

Sıra 'Bölücülerde'

Berlin Duvarı'nın yıkılması ile birlikte içerde 'bölücülük' tehdidi öne çıkıyordu. Asli iktidar tüm düzenlemeleri buna göre yapacaktı. Bir yandan yasal asker ve polis Kürt hareketinin üstüne sürülürken, diğer yandan ABD ve İngiltere ile yakın iş birliği içinde MİT; Emniyet, Jandarma, Ülkücü faşist hareket içinde yuvalanan etkin özel kuvvet grupları üzerinden ulusal-stratejik bir politika olarak 'kirli savaş' tercih edildi ve örgütlendi.

Bu politikaya Hükümet ve Cumhurbaşkanlığı düzeyinde uyumsuzluklar vardı. Yukarıda ne demiştik: " Tali iktidar, asli iktidarın tasarrufunda olan alanlara müdahale ettiğinde veya onunla olan vesayet ilişkisini zayıflattığında, onun müdahalesine uğrar ve yeniden düzenlenir." DYP-SHP hükümetinin yetkilileri ve Cumhurbaşkanlığı yenilendi. 'Devlet Geleneği' diyen Erdal İnönü siyasetten çekilirken yerini Murat Karayalçın'a bırakacak, "katiller sürüsü ile olmaz " diyen ve Kürt meselesi ile ilgili barış arayışı içinde olan Turgut Özal ikinci MGK toplantısına gelemeyecek, buna paralel birçok üst düzey subay hayatını kaybedecekti. Turgut Özal'ın yerine Süleyman Demirel geçerken, yerini Tansu Çiller'e bırakacaktı. Köşkte Demirel, Başbakan Tansu Çiller, Başbakan yardımcısı Murat Karayalçın'ın liderliğinde Mecliste DYP-SHP hükümeti, sokakta tüm devlet olanaklarını kullanan 'resmi' katiller sürüsü Kürt halkına karşı görülmemiş vahşette bir kirli savaş yürütecekti.

Kürt hareketi tüm baskı, terör, katliam, medya üzerinden yürütülen karşı koşullandırma ve kirli haber politikalarına rağmen yenilmeyecek, asli iktidar yenilecek ve yeni bir politikaya geçmenin gereği ortaya çıkacaktı. Yeni durumu anlayamayanların kimileri Susurluk üzerinden cezalandırılırken, kimileri ıslah edilecek, 'anlayanlara' veya 'anlamış' gibi yapanlara teğet geçilecekti. Böylece 'kirli savaş'ın siyasi ve askeri kararını verenler, gündeme gelmeyecek, Türkiye Kürt meselesiyle yüzleşemeyecek, 'barış' bilinmeyen bir tarihe kalacaktı.

Sıra siyasi İslam'da

Erbakan iktidarı, 'ikili iktidar arasında uyum arayışı'nda bir kırılma yarattı. Asli iktidarın 28 Şubat 'post modern darbe' düzeneği ile Erbakan'a müdahalesi AKP ve Tayyip Erdoğan'ın önünü açtı. Çok bilir asker İslamcı hareketi parçalayarak güya etkisizleştirecekti. Erbakan'ın siyasetin dışına atılması, onunla beraber olmamayı aklına koymuş, ama Erbakan'a aşamama problemi yaşayan Yenilikçi gruba olağanüstü bir altın olanak sunacaktı. Kısa bir süre sonra, yasaklı Tayyip'in CHP marifeti ile önünün açılması sunulan başka bir altın olanak olacaktı.

Kategorik olarak yasaklardan yana bir zihniyete sahip değilim. Siyasi İslam'ın yaşam tarzlarına dönük ipuçlarını fazlası ile veren olası tehditlerden rahatsız olan geniş modernist/laik kitleye, haklı olarak şikâyetçisi olduğu siyasi İslam'ın güçlenmesine -bilerek veya bilmeyerek peşine takıldığı- asli iktidarın son katkılarını hatırlatıyorum. Bunun öncesi de var: Ecevit bir laik politikacının yapmadığı kadar F. Gülen hareketine destek sundu, ama iktidar olmasında aynı hareketin payını unutmadan ifade etmek gerekir bunu. 12 Eylül cuntasının asıl ideolojisi Türk-İslam senteziydi, F. Gülen en büyük destekleyicisiydi. Yükselen solu ezmek için Milliyetçi Cephe'nin ortaklarından biri Erbakanlı Milli Selamet Partisiydi. 12 Mart nedeniyle İsviçre'ye kaçan Erbakan'ı getiren o aralar asli iktidarın temel organlarından Kontrgerilla'nın başında olan General Turgut Sunalp olacaktı. F. Gülen Komünizme Karşı Mücadele Cemiyetlerinin kurucularındandı, özel olarak Erzurum şubesinin başkanlığını yaptı bir dönem. Bu cemiyet antikomünist mücadele çerçevesinde bir asli iktidar marifetiydi.

AKP hükümeti ile birlikte, ikili iktidarın 'uyum' probleminde ciddi bir kırılma yaşandı. Yer yer şiddetli çatışma biçimi alan çatışmanın tali iktidar alanında yer tutanları, ne kadar inandıkları çok tartışılır

İKTİDAR

olan seçim, parlamento, hükümet, cumhurbaşkanlığı, YÖK gibi 'demokratik' kurumları kullanarak asli iktidar organını kuşatmaya aldılar. Asli iktidarın en önemli kurmayları, düzenledikleri darbeyi meşrulaştırmak için devletin resmi ideolojisi üzerinden bayrak mitingleri, bayrak yakma eylemleri ve çeşitli sivil görünümlü kampanyalar yürüttüler. Giderek Ergenekon denilen durumdan vazife çıkarmaya açık Susurluktan kalma gayri nizami savaş (kontrgerilla) güçlerini devreye sokarak bu kuşatmayı kırmaya, darbe koşulları yaratmaya dönük provokatif eylemlerle iktidarı tasfiye etmeye çalıştılar. Ergenekon operasyonu, bir yanıyla buna karşı bir tasfiye operasyonu oldu.

AKP ile temizlik

İktidar bir nokta da ABD'ye uygun bir biçimde sürece dahil oldu ve giderek süreci yönlendirdi. 5 Kasım 2007 tarihinde Bush- Erdoğan görüşmesine, konuyu Erdoğan'ın taşıması üzerine, ABD'nin onayıyla asli iktidar organında temizlik gündeme geldi. Veli Küçük'ün "bizim ipimiz 5 Kasım'da çekildi" dediği olay budur. 27 Nisan 2008 e-muhtıra askerden gelen son (mu?) tepki oldu, ama Genel Seçim sonuçları, 'Cumhurbaşkanlığı kalesinin düşmesi'nin yarattığı hava, akabinde Büyükanıt-Erdoğan arasında gerçekleşen 'İzmir Mutakabatı'na yansıdı. Mevcut vesayet rejiminin yasallığını aşan davranış sahipleri yargılanacaktı. Görüşmeden bir süre sonra Büyükanıt "suç işleyen ben dahi olsam yargılanmalıyım" dediği bunun teyidiydi.

Kısacası ABD ve asker uzlaşmıştı. Bu asli iktidarın uzlaşmasıydı. ABD'nin onayıyla, askerin emir-komuta ilişkileri içinde karar verilmişti. Artık geriye olayın operasyonel boyutu için düğmeye basmak kalıyordu. Basılacaktı. Bir süre sonra Ergenekon Operasyonu Türkiye'nin gündemine düşecekti!

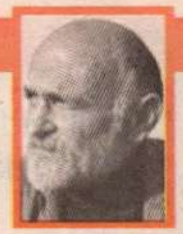
Türkiye başka bir noktaya geldi. Sorun burada düğümleniyor. Aynı zamanda bir 'iç olgu' olan küresel sermaye ve temel asker-'sivil' odaklar, 'yeşil' renginin içinde -nispi- yer aldığı bir düzenlemeyle, asli iktidar organını yeniden yapılandırıyor. Bu bağlamda yeniden yapılanan asli iktidar/kontrgerilla, bir kısmı yozlaşmış, bir kısmı hala ilişkili ve iş başında olan, ama yeni konsepti okuyamayan katı 'ulusalcı'-Kemalist görünüm veren bir kısım Susurluk artığının da içinde yer aldığı kontrgerillanın bir kanadını tasfiye ediyor.

Belli 'koruma ve uzlaşma'larla süreç tamamlandı gibi. Aydın Doğan ve Baykal ile basına yansıyan görüntüleri, sürecin hemen hemen tamamlandığının göstergesi olarak okumak gerekiyor. Bu durumlarda her zaman görüldüğü gibi "zırhların yeterince delinmediği" görüşünde olanlar da var. Büyük ölçüde kontrollerinde tuttukları polisin bazı kesimlerine dayanarak operasyonu sürdürmek istiyorlar. DTP operasyonunu da onlar yaptı. Operasyonun Genel Kurmay Başkanı'nın kendince 'olumlu' mesajlar vermeye çalıştığı konuşma sırasında yapılması manidardı. Bunlar 'Kürt savaşı'ndan medet umuyorlar. Savaşan iki gücün birbiriyle uğraşmasından ve yıpranmasının ortaya çıkaracağı hareket sahasından yararlanmak istiyorlar. Türkan Saylan operasyonunu da onlar yaptı. 'Okula karşı-okul' anlayışıyla yaptılar. Bunları 'artçı dalgalar' mı yoksa süreci tersine çevirme çabası olarak mı görmek gerekir zaman gösterecek. Güçler ilişkisi artçı dalgalar olduğuna işaret ediyor. F. Gülen, ısrarının hükümeti bile zorladığını görecek kadar deneyimlidir, onun kaygısı askerin çok üstüne gittiğinin, yaraladığının, ama kendi deyimiyle 'zırhı delemediğinin' farkında, öyle bırakmak istemiyor, güvence yaratmak istiyor...

Sol'a düşen...

Sol güçlerin önemli bir kesiminden yeterli ilgiyi pek görmeyen Ergenekon operasyonu ve Silivri yargılamalarının henüz tarih olmayan gayrı resmi tarihini bir yanı ile ifade etmeye çalıştım. Ortaya dökülenler genellikle bildiğimiz ve tahmin ettiğimiz şeylerdi. 'Eskide direnen, yeniyi kuran' güçler aynı egemen sınıf bloğunun değişik kanatlarıydı. Bu nedenle ortada yeni diye bir şey yoktu, hatta asıl yansıması gerekenler yansımıyordu. Ancak yargılamaya da yansıyan bu çatışmanın, gerçek olayların açığa çıkarılması, darbecilerin yargılanması ve demokratikleşme mücadelesine sunacağı hareket sahasını değerlendiren bir yerden, süreci zorlayan yeni somut oluşumlara gitmekte yeterli bir sol uyanıklık gösterilmedi. Anti-AKP'cilik gören gözleri bu kadar köreltmemeliydi. Elbette ki AKP ile aynı mevziden anti- Ergenekonculuk kabul edilemez, ama bunun alternatifi Sol'u töhmet altına sokacak kadar en iyimser bir deyimle sürece 'nötr' yaklaşmak mı olacaktı...

Sürece 'sunacağı hareket sahası' açısından yaklaşmak için her şey bitmiş değil elbette, aksine 'çatışan' iktidar odaklarının 'uzlaştığı'nı doğru okuyup asıl şimdi devreye girmek en büyük bedeli ödeyenlere düşer...



'Sayın muhbir vatandaş!'

Bir arkadaşım, insanların ruh halini çok güzel özetledi: "Sabahleyin **Taraf**'ın 'Postallı Hocalar Gözaltında' manşetiyle uyanmak bir kâbustu." 12 Mart askeri cuntası döneminde, bir 'sayın muhbir vatandaş' sözü dolaşırdı sıkıyönetim komutanlarının bildirilerinde. Çok gülerdik bu söze. O dönemde, halkın arasında ironik bir deyim haline gelmişti bu.

Daha sonraki dönemde, 1970'lerin sonlarına doğru, benim de içinde yer aldığım **Aydınlık** gazetesi, sol içi çekişmeleri ihbarcılık noktasına sürükleyerek, bu 'sayın muhbir vatandaşlık' payesini hak eder oldu.

Taraf gazetesinin bugünkü tarzını, o günkü **Aydınlık**'ın ihbarcı ve çığırtkan tarzına çok benzetiyorum. Kaptan köşkünde Ahmet Altan'ın oturduğu, eski Aydınlıkçılardan Alper Görmüş ve Halil Berktay'ın çarkçıbaşılığını yaptığı bu gazete, aynı eski **Aydınlık** tarzında sürmanşetlerle, koca puntolu sansasyonel haberlerle her gün sayısız ihbar ve yargısız infaz yapmaktadır. İşte bir örnek:

"Bu gözaltılar 'darbe hazırlıklarının' üniversitelere kadar girdiğine dair polisin elinde 'belgeler' ya da 'bilgiler' olduğunu gösteriyor." (Ahmet Altan, 'Hocalar', 14 Nisan 2009)

Yani polis birini tutuklamışsa, boşuna tutuklamaz, elinde belgeler, bilgiler, hatta (söylemeye çekinmiş ama) kanıtlar vardır demek istiyor. Baş köşe yazarımız, söylediklerinin, Stalin'in, 1930'lardaki '**show trial**'lerini (gösteri mahkemeleri) sahneleyen Sovyet gizli polisi GPU'nun argümanlarına tıpatıp uyduğunun ve bu argümanın ancak en koyu totaliter rejimlerde geçerli olduğunun farkında mıdır acaba?

O yıllarda GPU ya da onun ad değiştirmiş hali NKVD, geceleri (polis, her yerde gece sabaha karşı gelir) baskın yaparak insanları alıp bilinmeyen bir yerlere götürdükten sonra şunu ileri sürerdi:

"Biz birisini tutuklamışsak, suçlu olduğu için tutuklamışızdır. GPU'nun tutukladığı birisinin suçsuz olabileceğini düşünmek ayrıca suçtur."

Yani, tutuklanan, otomatikman suçludur. Tutuklayan, suçu ispatlamak zorunda değildir. Tutuklanan, suçsuz olduğunu ispatlamak zorundadır ki, bu olanakları da büyük ölçüde elinden alınmıştır.



Taraf'ın yeni 'sayın muhbir vatandaşlar'ına ek olarak, savaş alanına başka güçler de sürülmektedir. Bunlar, eski komünistlerden bazılarıdır. Örneğin, Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle varlığı anlamsız hale gelmiş eski TKP'nin genel sekreteri Nabi Yağcı (Haydar Kutlu).

Taraf röportajcısı Neşe Düzel tarafından sahaya çıkartılan Nabi Yağcı, sanki dehşete kapılacak başka bir şey kalmamış gibi, CHP'nin oylarının artışından dehşete kapılmış (**Taraf**, 13 Nisan 2009). Aklıselim sahibi biri sandığımız (bugüne kadar öyle görünüyordu) Murat Belge ise (**Taraf**, 14 Nisan 2009) kendi köşesinde, CHP'nin oy artışının 'Ergenekon'un çabaları sonucu olduğu saçmalığını ileri süren Nabi Yağcı'ya hak veriyor.

CHP liderliğinin milliyetçi-devletçiliğinin, MHP'nin milliyetçi-ırkçılığı ya da AKP'nin milliyetçi-dinciliği kadar olumsuz olduğu doğrudur ama CHP'nin artan oylarını 'Ergenekon'un hanesine yazmak paranoyanın çıldırma noktasına vardığının göstergesi olabilir ancak. Bu, tüm AKP oylarını şeriatçı olarak gören ulusalcı paranoya kadar sakat bir şeydir. Oysa her iki halk kesimi de, AKP ve CHP'nin bekçisi olduğu bu sistem tarafından ezilmektedir ve temelde çıkarları ortaktır. Genel Kurmay'ın estirdiği rüzgârla bayraklı yürüyüş çılgınlığına kapılan yüz binleri ben de eleştirmiştim zamanında (**Açık Gazete**, 'Çağlayan'daki Çılgın Kalabalık'). Ama bu kitleyi faşist ya da 'Ergenekoncu' yaftalarıyla 'taltif etmek' aklımın köşesinden geçmemişti. Hatta bu insanların, bazı devletçi önyargılar taşısalar da AKP iktidarına karşı bir yönelişle meydanlara koştuklarını o zaman da biliyordum.

AKP'ye ya da CHP'ye oy veren vatandaşları, kimi önyargılarından dolayı eleştirebiliriz. Ne var ki, 'sayın muhbir vatandaş'lar, eleştirinin de ötesinde, esaslı bir 'yetti gari'yi hak ediyor artık...

"Laiklik elden gidiyor!", "Eyvah şeriat geliyor!" veya "Yetişin, cumhuriyeti şa'apıyorlar!" cinsinden, sadece tekrarlayanları paranoyaklaştıran sloganlar, belli ki halkımızın çok büyük bir kısmını ırgalamıyor...

GAZ

Seçimlerden bir gün öncesine, hatta seçim sandıkları açılıp ilk sonuçlar TV ekranlarına düşmeye başlayana kadar muhalif veya muvafık birçok insan, eğer ordu falan müdahale etmezse AKP'nin daha da güçlenerek neredeyse sonsuza kadar iktidarda kalacağına inanıyordu. Sağ olsunlar, bana 'bir bilen' muamelesi çekip akıl danışanlar bile, kendilerine Zincirlikuyu Mezarlığı'nın kapısında yazan 'Her canlı bir gün ölümü tadacaktır...' ayet mealini hatırlatıp bunun sadece biz ölümlüler için değil, AKP için de geçerli olduğunu söylememe rağmen yine de bana inanmaz, "Yok abi, bunlar bir yere gitmez, daha da çok oy alırlar!" derdi. Hani mevzu AKP ve seçimler oldu mu dostları bile inandırmak mümkün değildi.

Gazozun gazı!

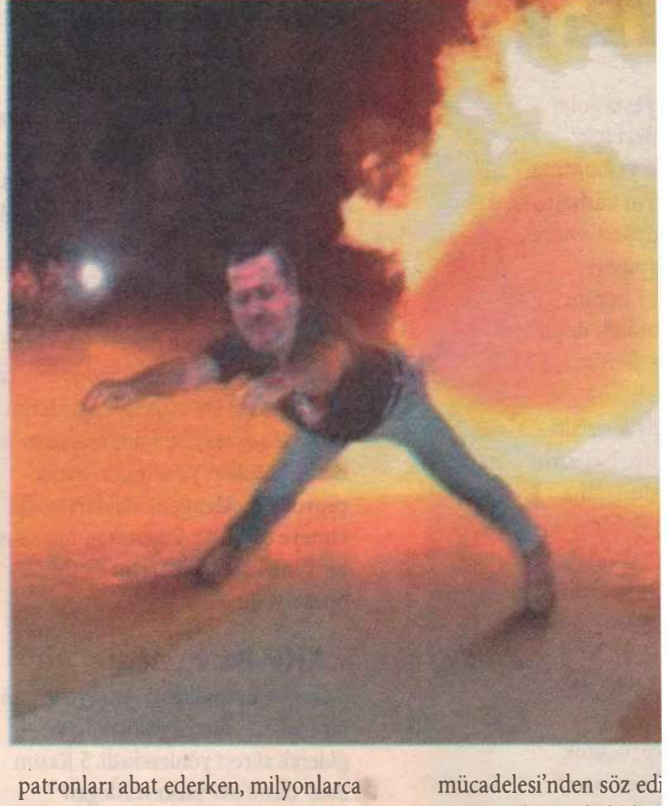
Umutsuzluğun derecesine bakın ki, AKP'nin yüzde otuz sekiz küsur gibi bir oyla yine açık ara birinci parti olması dahi, muhaliflerin keyfini yerine getirmeye yetti. Elbette 'iş bitmiş' falan değil, ama belli ki gazozun gazı kaçmaya başladı. Artık iktidar partisinin giderek pek de tat vermeyen şekerli-acımtırak bir suya dönüşme ihtimali çok yüksek. Daha da önemlisi, bu muhalefet yokluğunda, Başbakan'ın şahsında oluşan sonsuz bir karizma ve yenilmezlik efsanesi ağır bir yara aldı.

Benim derdim AKP'nin neden 'başarısız' olduğu üzerine kafa ütülemek değil. Ben sadece seçim kıssasından faydalı bir-iki hisse çıkarma gayretindeyim, o kadar.

Kıssadan hisse!

Bence seçim sonuçlarından alınması gereken en önemli hisse, gerçek ve etkili siyasetin ancak toplumsal-ekonomik sorunları vurgulayan ve sınıf çelişkilerini esas alan bir siyaset olduğudur. AKP türü, İslam şerbeti kıvamlı sermaye partilerini ideolojik ve politik olarak geriletmenin tek yolu sosyal eleştirinin ve sınıf mücadelesinin dilini kullanmaktır. "Laiklik elden gidiyor!", "Eyvah şeriat geliyor!" veya "Yetişin, cumhuriyeti şa'apıyorlar!" cinsinden, sadece tekrarlayanları paranoyaklaştıran sloganlar, belli ki halkımızın çok büyük bir kısmını ırgalamıyor.

İnsanlara, sırf 'farklı' oldukları için sopayla ya da süngüyle adam edilmesi gereken 'cahil eşekler' muamelesi çeken kimlikçi politikaların, milyonlarca yoksulun kapitalist AKP'nin çevresinde bloklaşmasından başka bir halta yaramadığı açık. Bu anlayış, aynı sorunları ve umutsuzlukları yaşayan insanları, ayrı dünyalara mahkûm ediyor. Yani, insanların gerçek toplumsal ve sınıfsal konumlarını, sorunlarını, dertlerini unuttukları, neredeyse 'anadan doğma' halleriyle ideolojik ve siyasi tavır aldıkları, tam bir yanılsamaya dayalı düşmanlık ve cemaatleşme durumu. Karşılıklı yaratılan bu kimlik kutuplaşması, haliyle AKP'nin (ve seçim sonuçlarından da anlaşılacağı üzere MHP'nin) hanesine yazıyor. Başbakan'ın, "Benim milletimin değerleri!.." türü horozlanmalarla, konuyu hep o taraflara çekmeye çalışması tesadüf değil. Çünkü toplumun büyük bir bölümü, Başbakan'la 'kimlikdaş'; hem de aralarındaki bütün uzlaşmaz sınıf çelişkilerine, servet uçurumlarına, aynı olduğu sanılan yaşam biçimlerindeki dehşetli kalite farklarına rağmen. Kendisi yoksulluktan kurtulamamış olsa da, başarılı olup 'yırtmış' varlıklı ve karizmatik akrabaya duyulan hayranlık misali. Üstelik bu 'yolunu bulmuş' akraba, bir yığın işinin gücünün arasında,-ki bunlar epeyce getirisi olan işlerdir- yoksul akrabayı da unutmayıp üç-beş bir şeyler atmayı unutmuyorsa; o insanlar, 'Buralar hep bizim' havasındaki burnu büyük 'laikler' tarafından aşağılanırken sırtlarını sıvazlayıp gönüllerini almayı ihmal etmiyorsa...



AKP'nin en azından kriz öncesi dönemdeki başarısı, bir yanıyla büyük patronları abat ederken, milyonlarca yoksula da 'sürdürülebilir bir sürünme' imkânı sağlamasına dayanıyordu. Yani, 'kazan ve sadakanı ver!' prensibi. Ancak her ne olursa olsun, yeryüzünde hiçbir güç, sınıf çelişkisi ve sınıf savaşı gerçeğini sonsuza kadar örtbas etmeyi başaramıyor. Bu Türkiye'de bile böyle!

Bakın, hemen her yazıda, hem de kabak tadı verme pahasına, 'sınıf mücadelesi'nden söz edi ya! Hani 'şeriat-laiklik, S mevzularının yanında b esamisi bile okunmazke meselenin birtakım dola halinde telaffuzu bile va yoksul emekçilerin zihir şeylerin değişebileceğin yetti; çok sınırlı ve de ta bir 'solculuk-sosyal dem

YİNE OLMADI!

Bazı yerel başarılar bir yana, (Adana örneğini atlamadan*) neticede kaybeden yine bizim taraf oldu. Anladınız; genel olarak işçilerden, emekçilerden, yoksullardan ve de özel olarak sosyalistlerden söz ediyorum. Elbette bu hep böyle değildi. Mesela Demirel'in Adalet Partisi'nin yüzde 52,87'lik oy oranıyla kazanıp tek başına iktidar olduğu 1965 seçimlerinde, oyların yüzde 2,97'sini (30 milyonluk Türkiye'de 276.101 oy) alan Türkiye İşçi Partisi, bugüne kadarki en âdil seçim sisteminin de yardımıyla, 15 milletvekili çıkarmış ve dört yıl boyunca Demirel ve AP'ye iktidarı zehir etmişti. Seçimlerin ertesi gününü hiç unutmam, evimizde AP'nin o ezici başarısının dehşeti değil, küçücük TİP'in yükselişinin sevinç ve mutluluğu yaşanıyordu. Sanki seçimi biz kazanmıştık!

O zamanlardan bu zamanlara köprülerin altından çok sular aktığını bilse de insan haliyle düşünüyor, "Şimdi olmayan ne?" diye. Elbette çok şey değişti, ama bence en önemli fark, şimdilerde giderek yükselen, önüne gelen her şeyi sürükleyen bir dalga gibi kabaran kitlesel bir işçi-emekçi hareketinin olmaması... Bu memleket uzun yıllardır rüyasını bile göremediği militan grevleri, sınıf sendikacılığını, büyük işçi mitinglerini, fabrika ve toprak işgallerini, emekçi başkaldırılarını ilk o zamanlar gördü. Öyle bir dalgaydı ki, koskoca ağaç gövdelerinin yanı sıra 'çerden çöpten' şeyleri bile yükseklere taşıdı...

Buhar ve piston

Kısacası, bu krizin hayırlara vesile olabilmesi, öncelikle 'kendiliğinden' ve kitlesel bir işçi-emekçi hareketinin doğuşuna bağlı. Sonra da, bu kendiliğindenliği çekip çevirecek, ona siyasi bilinç katacak, gerçekten işe yarar ve uygulanabilir bir programa sahip kerameti kendinden menkûl olmayan önderliklere. Tabii, bu iki unsurun birlikte gelişme göstermesi şartıyla. Bir büyüğümüz, kitlelerin enerjisini buhar enerjisine benzeterek, "Bu buharı sıkıştıracak bir piston yoksa enerji boşa gider," mealinden bir laf etmiştir. Elbette, buharsız pistonun da bir halta yaramayacağını ekleyerek. Zaten mesele de budur. Üstelik hiçbir kriz, durduk yerde devrimin ve sosyalizmin, yani toplumsal kurtuluşun kapılarını ardına kadar açmaz. Ortada devrimci bir umut ve o umudu sürükleyecek bir güç yoksa, büyük krizlerin çılgına çevirdiği kitleler, karşı devrimci bir umutsuzluğun girdabına da kapılabilirler. Bakın, 2007 seçim anketlerinde AKP seçmeninin önemli bir bölümü, ikinci partilerinin MHP olduğunu söylüyordu. Üstelik son seçimlerde de (Kürtleri saymazsak) AKP'nin kayıplarının önemli bir bölümünün MHP'ye kayabileceğine dair ciddi emareler ortaya çıktı. (Yarın da muhtemelen daha atak ve diri bir faşist güce.) Bizim oralarda, "Eğer komünist partisi devrimci umudun partisiyse, bir yığın olarak faşizm de karşı devrimci umutsuzluğun partisidir," derler. Yani bir de faşizm ihtimali vardır. Üstelik de kaya gibi bir zemine sahiptir. Siz bakmayın onca yıldır 'şeriat tehlikesi'yle yatıp kalktığımıza. Bu memlekette bütün yollar şoven milliyetçiliğe çıkar. (Fethullah Hocaefendi'ninki de dahil!) Küçük bir azınlık dışında, hemen herkes milliyetçiliğin uzak veya yakın yörüngesinde seyreder. Mesela Başbakan'ın Kürt sorunu bağlamında, "Müslüman Müslüman'ın kardeşidir!" ayaklarından, "Ya sev, ya terk et!" kükremelerine geçmesi hiç de zor olmamıştır! Bu milliyetçilik en olmadık yerlerde karşımıza çıkar. Hele Kürtler falan söz konusu olduğunda solcu, demokrat, laik (hatta İzmirli!) geçinenlerin bile, vatanın bölünmez bütünlüğü adına darbeci ne kelime, İslamcı bile kesildiğini, (Bakınız: Diyarbakır seçimleri!) vücutlarının tüylerle kaplanıp dişlerinin uzadığını görürüz. Bu milliyetçilik aynı zamanda faşizmin de gübreli toprağı ve tabiri caizse kuvvet macunudur! (Multivitamini de denilebilir; size kalmış!) Diğer 'sivil' ve askeri ihtimalleri saymıyorum bile...

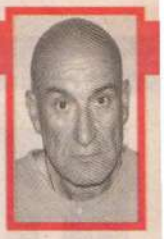
Bütün bunları ciddiye alıyorsak o zaman se zorundayız. Eğer halkımız, sosyalistlere "Ama seçimlerde harcamayın, siz bize devrim için la istemiyorsa, bu mevzuda daha sıkı davranma işler öyle "Biz şahsen öz gücümüzü sınamak bizim için bir propaganda aracıdır." diyerek o seçimlere emeğin ve tüm ezilenlerin güç birliğ siyasi bir alternatif oluşturarak; örgütlü işyerl mahalleler tarafından desteklenen; toplumsal temsil eden ve iktidarı hedefleyen gerçek bir gerekiyor. Sosyalistlerin aldığı 'binde bilmem bir nedeni de, halkın gözünde, söylediklerini gücü ve güveni temsil etmemeleridir. Halkım gerçekçidir. "Bunlardan bir halt olmaz!" dedi ancak iktidarı gerçekten hedefleyenleri de gö bir şeyleri değiştirebileceğine inandığında des yaptığını gün gelir fazlasıyla yapar.

Ey ahali, haberiniz olsun:

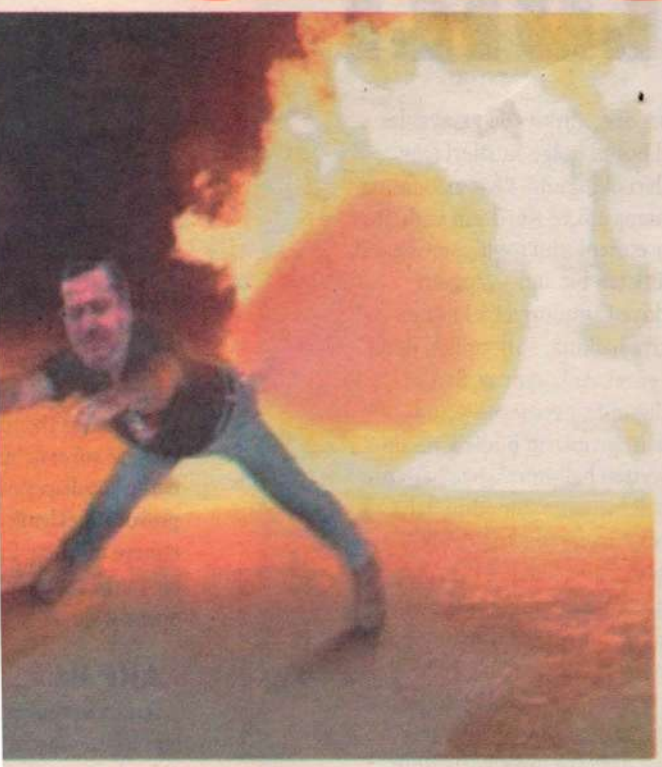
Bütün dünyayı olduğu gibi bu memleketi d güç, sermaye düzeniyle tüm bağlarını koparn hareketidir. Toplumun bütün ezilenlerine gerç ancak o gösterebilir. Gerçek solcuların, emek ondan başka bir geleceği yoktur.

En iyisi, 'işçi sınıfının kurtuluşunun kendi es 'sosyalistlerin, işçi sınıfının çıkarlarından başk ilkesini hiç akıldan çıkarmamak...

*Adana'da sosyalist solun ve DTP'nin ortak a Şiar Rişvanoğlu, bütün seçim hilelerine rağmen



GAZOZUN GAZI



ederken, milyonlarca
ürülebilir bir sürünme'
sına dayanıyordu.
adakanı ver!' prensibi.
ursa olsun, yeryüzünde
çelişkisi ve sınıf savaşı
a kadar örtbas etmeyi
Türkiye'de bile böyle!
her yazıda, hem de
e pahasına, 'sınıf mücadelesi'nden söz ediyordum ya! Hani 'şeriat-laiklik, Sevr- Lozan' mevzularının yanında böyle şeylerin esamisi bile okunmazken. İşte o sosyal meselenin birtakım dolaylı mırıltılar halinde telaffuzu bile varoşlardaki yoksul emekçilerin zihinlerinde bir şeylerin değişebileceğini göstermeye yetti; çok sınırlı ve de taklide dayalı bir 'solculuk-sosyal demokratlık' halinde olsa bile. Yani sosyal, sınıfsal ve ekonomik temelli siyasi eleştirinin en basit biçimlerinin bile yoksullarla zenginleri bir araya getiren o rezil ve sahte 'cemaat dayanışması'nı çatlatıp parçalayabileceğinin işaretlerini aldık. Bu memlekette çoktandır bir yağma ve hırsızlık tekniğine indirgenmiş olan **siyaset**in gölgesi bile yetmiştir AKP'nin havasını kaçırmaya. Malum, gerçek siyaset, sınıf mücadelesinden başka bir şey değildir...

Daha durun!..

.Tabii şimdi birileri kalkıp, "Durun ya, daha dereyi görmeden paçaları sıvamayın!" diyebilir. Hatta birilerini, kendi kendilerine gelin güvey olup devrim ve sosyalizm hayalleri görmekle eleştirip dalgalarını da geçebilirler. Mesela bakın, bu kadarcık keyfi bile bize çok gören bazı 'gerçekçiler'in ettiği laflara. Neymiş, Anadolu'nun sanayi şehirlerinde, hatta metropol varoşlarının çoğunda krize ve onca işsizliğe rağmen yine AKP kazanmış. Ayrıca sosyalistlerin oy oranları da ortadaymış. Vallahi doğru söze ne denir! Ama biz yine de 'kapitalizmin büyük bunalımı' ve 'sınıf mücadelesi' temelli siyaset dilinden vazgeçip, "Anaa, şeriat geliyor!" veya, "Amerikalı bir albay, bizim arkadaşın amcasına söylemiş, Türkiye'yi böleceklermiş!" muhabbetlerinden uzak duracağız. Ayrıca öyle 'bugün sünnet, yarın deniz!' misali, 'krizin ertesi günü devrim' veya 'kitleler akın akın gelecek!' safdillikleriyle de işimiz olmaz. Her şeyden önce **'İnsan bilinci, maddi gerçekliği gerilerden izler'** kuralından haberdarız. Bu işler böyledir. Kitleler, (aynen devrimciler gibi!) toplumsal şartların hızla değişmeye başladığı durumlarda bile, geçmiş siyasi inançlarından, alışkanlıklarından kolayca vazgeçemez. Yani siyasi bilinç değişikliği, 'küt' diye ortaya çıkmaz. Üstelik halk, öyle zannedildiği gibi 'geri zekâlı-bilinçsiz-bön' falan da değildir. Sadece başka bir bilincin, zannettiğimizden daha sağlam bir akla ve mantığa dayanan gündelik bir bilincin sularında yol alır. O bilinç ancak, günlük hayatın büyük krizler, tarihsel ve toplumsal olaylar tarafından gerçekten altüst edilmeye başladığı noktada burjuva siyasetinin duvarlarını yıkarak başka bir bilince dönüşme yoluna girer; insanlar giderek daha alışılmadık davranışlar göstermeye, devrimci siyasetin alanına yönelmeye başlarlar.

Evet, mesela Denizli, Kayseri, Kahramanmaraş, Gaziantep vb, işçilerin son derece örgütsüz olduğu, sınıfsal ilişkilerin kopkoyu bir dinsel-milliyetçi taşra gericiliğinin kıskacında ve hemşerilik temelinde yürüdüğü sömürü cehennemlerinde giderek yayılan krize ve artan işsizliğe rağmen henüz büyük tepkiler görülmediği doğrudur. Hatta buralarda AKP'nin kaybettiklerini daha çok MHP'nin kazandığı da açıktır. Ancak ekonomik ve toplumsal kriz derinleştikçe giderek daha çok sayıda emekçi ve yoksul, "Yahu onca yıldır yardım alıp oy veriyorum, ama durumumda bir değişiklik yok. Hâlâ yardıma muhtacım. Başbakan, benden hâlâ **fakir fukara, garip gureba** diye söz ediyor; yoksa AKP iktidarının sürmesi, benim her daim yoksul kalmama mı bağlı?" diye düşünmeye başlayacaktır.

Bakmayın, daha işin başında sayılırız. Bu, giderek dallanıp budaklanacak olan krizden daha çok çekeceğimiz var. Asıl IMF'li boğaz sıkma tedbirleri daha yeni geliyor. Sonunda kimin batıp kimin çıkacağını elbette toplumsal güçler arasındaki mücadele belirleyecek. Ancak kesin olan bir şey varsa o da, kuyruk acısıyla ne kadar saldırganlaşırlarsa saldırganlaşsınlar, Tayyip Bey ve şürekâsının talihinin, hem içeride, hem de dışarıda, dönmeye başlamış olmasıdır. Bundan sonra daha çok hata yapacaklardır. En azından bir konuda içiniz rahat olsun; tarih, Başbakan'ı bir 'diktatör' olarak değil, şansı uzun süre yaver gitmiş asabi bir müflis olarak anacaktır.

ık ihtimalleri saymıyorum bile...

Bütün bunları ciddiye alıyorsak o zaman seçim işini de ciddiye almak zorundayız. Eğer halkımız, sosyalistlere "Aman çocuklar, kendinizi seçimlerde harcamayın, siz bize devrim için lazımsınız!" falan demek istemiyorsa, bu mevzuda daha sıkı davranmak gerekiyor. Yani bu işler öyle "Biz şahsen öz gücümüzü sınamak istedik." veya "Seçimler bizim için bir propaganda aracıdır." diyerek olmuyor. Bunun yerine, seçimlere emeğin ve tüm ezilenlerin güç birliği temelinde toplumsal ve siyasi bir alternatif oluşturarak; örgütlü işyerleri, fabrikalar, tarlalar ve mahalleler tarafından desteklenen; toplumsal ağırlığı olan, bir şeyleri temsil eden ve iktidarı hedefleyen gerçek bir güç olarak katılmak gerekiyor. Sosyalistlerin aldığı 'binde bilmem kaçlık' oyun önemli bir nedeni de, halkın gözünde, söylediklerini yerine getirebilecek bir gücü ve güveni temsil etmemeleridir. Halkımız bu konuda fazlasıyla gerçekçidir. "Bunlardan bir halt olmaz!" dediklerinden uzak durur; ancak iktidarı gerçekten hedefleyenleri de gözünden tanır. Birilerinin bir şeyleri değiştirebileceğine inandığında destek verir. 1965'te yaptığını gün gelir fazlasıyla yapar.

Ey ahali, haberiniz olsun:

Bütün dünyayı olduğu gibi bu memleketi de kurtaracak olan tek güç, sermaye düzeniyle tüm bağlarını koparmış, bağımsız bir işçi sınıfı hareketidir. Toplumun bütün ezilenlerine gerçek özgürlüğe giden yolu ancak o gösterebilir. Gerçek solcuların, emekten yana olanların da ondan başka bir geleceği yoktur.

En iyisi, 'işçi sınıfının kurtuluşunun kendi eseri' olacağı ve 'sosyalistlerin, işçi sınıfının çıkarlarından başka hiçbir çıkarı olmadığı' ilkesini hiç akıldan çıkarmamak...

***Adana'da sosyalist solun ve DTP'nin ortak adayı devrimci Marksist Şiar Rişvanoğlu, bütün seçim hilelerine rağmen 80 bine yakın oy aldı.**

O SIRADA ORA'DA!

DTP seçimlerden başarıyla çıkarak bütün hesapları bozdu ve ardından da saldırıya uğradı. Oysa epeydir Amerikan-Türk-Barzani ortak yapımı **'Dikensiz Gül Bahçesi-Bir Kürt Masalı'** adlı filmin çekim hazırlıkları sürmekteydi. Her şey AKP'nin bölgedeki seçim zaferine göre ayarlanmıştı; Türkiye'deki Kürt meselesinin Kürtsüz ve DTP'siz 'çözümü' için.

Okuyucumuz bilir, bu memlekette mesele Kürtler olunca bütün zurnalar aynı anda 'zırt' eder. Bu ideolojik ve siyasi bir kuraldır. En 'ulusalcı'sından en 'İslamcı'sına kadar bütün milliyetçiler, konu Diyarbakır, Van, Hakkâri, Iğdır vs. olunca bir milli birlik ve beraberlik yumağına dönüşüverirler. "Hadi İslamcıyı anladık, peki Atatürkçüye ne oluyor?" demeyin. Ulusalcı âlemlerimizin ünlü siması gazeteci Yiğit Bulut, seçim gecesi bir TV kanalında ne güzel de anlatıyordu Güneydoğu'da neden AKP'yi desteklediğini; 'Türk olsun da çamurdan olsun' misali. Yani AKP Fırat'ın batısında 'Atatürk düşmanı, dinci, şeriatçı, bölücü, Amerikan uşağı, Emperyalist maşası, IMF bilmem nesi', ama doğusunda kurtarıcı, milli birlik ve beraberliğimizin emanetçisi, öyle mi? Yani, Türk'e layık görülmeyen ne varsa Kürt'ün başına!

Allah muvaffak etsin!

Hadi saldırın bakalım; DTP içinde yuvalanmış PKK'yi ortaya çıkarın, 'yepyeni' deliller ışığında! DTP'yi kıpırdayamaz hale getirin; hatta kapatın. Sonra da kendi aranızda Kürt meselesini çözün! Tabii 'asimile' etmeden, öyle tatlı tatlı 'entegre' ederek; Kürt açılımlarıyla, 'kişisel' planda kültürel haklarla falan; asker-sivil sarmaş dolaş; kendinizden başka her şeyi 'sözde'leştirerek!

Her cinsten milliyetçimiz çok üzülecek, ama seçimler, Kürt meselesinin ulusal, siyasal ve de bir yanıyla sınıfsal bir mesele olduğunu; bölgede ulusal anlamda, güçlü bir bilincin oluştuğunu; yoksul emekçilerin 'Kürt işadamları'nın peşine takılmadığını bir kez daha suratlarına çarpıverdi. Yani bu işler öyle operasyonla, 'Ya sev ya terk et!' modeliyle veya iane, sadaka, buzdolabı, çamaşır makinesi dağıtarak olmuyor. 'Yerliler'e (Kızılderili'nin kibarcası) hizmet götürme, Keban Baraj Gölü'nde sörf yarışmaları düzenleme, çocukları Batı'nın büyük şehirlerinde gezdirip 'Türk ve Batı uygarlığı'na hayran bırakma türü, 'sömürgecilere' has küstahlıklar da bir işe yaramıyor.

Kürt halkı açık bir biçimde, davasını iyi kötü var edip bugüne kadar getirmeyi başaranların, yeni bir emperyalist statükoyu amaçlayan Amerikan tipi çözüm planlarıyla saf dışı bırakılmasına müsaade etmeyeceğini ortaya koyuyor...

Elbette barış istiyor. Ancak **'barışın özgürlükle el ele yürümediği takdirde bir cinayet olduğunu'*** da bilerek...

***Karl Marx, Türkiye Üzerine (Şark Meselesi)**

KUZEY ATLANTİK YILDIZI

Onlara yol gösteren, ne profilini dolunaya vermiş uluyan ergenekon bozkurdu, ne evlâd-ı fatihanın Osmanlı'dan kalma mirası, ne de 'Atatürk İlke ve İnkılapları'dır. Soğuk Savaş'ın buzlarla kaplı yollarında her yıl biraz daha güçlenerek yol alırken; iki darbe yapıp 'kahredici' gücünü bu memleketin bütün gelişmiş beyinlerine ve siyasallaşmış gençliğine uygularken; sırf Amerika istiyor diye her türlü gericiliğin, Türk-İslam sentezlerinin, cemaatlerin ve tarikatların yolunu açarken, onlara yol gösteren tek kılavuz, Kuzey Atlantik Yıldızı olmuştur.

Ancak kuruluşunu izleyen on yıllar boyunca gökyüzünde sabit kalan, yeryüzünün bütün askeri diktatörlüklerine, gerici güçlerine ve ölüm mangalarına yol gösteren yıldız, Soğuk Savaş'ın sona ermesiyle birlikte oynamaya, sürekli yer değiştirmeye başlamış; bizimkiler de, gözlerini ondan ayırmama çabası içinde kendi söylemlerini değiştirmeye, eğip bükmeye, ani çıkışlar ve hızlı geri çekilişlerle duruma uyum sağlamaya, bu arada kendi içlerinden çıkıp, "Bu NATO artık işlevini kaybetti, buradan çıksak ne lazım gelir," diyen, darbeci reflekslerle hareket eden evlatlarını birer birer feda etmeye -ama cezaevinde ziyaret edip çiçek de göndererek!- başlamışlardır. Bu süre içinde, durumlarını izah etmek için, Samuel Huntington ve Max Weber okudukları anlaşılıyor.

Acaba burada duracaklar mı, yoksa mesela Kierkegaard, Heidegger, Sartre ve Camus okuyarak 'varoluşçu' da mı olacaklar? Daha önce postmodernizme karşı ideolojik mücadele verdikleri de biliniyor. İçlerinde gizli gizli Politzer (Felsefenin Temel İlkeleri) ya da Doğan Avcıoğlu okuyanlar da olabilir. Bundan 28 yıl önce, ben askerdeyken, Leo Huberman'ın Sosyalizmin Alfabesi adlı kitabını dikkatle okuyan bir Ordonat Astsubayı tanımıştım mesela.

Neyse, NATO'ya kopmaz biçimde bağlı kalsalar da, her şeyi bilen 'esas duruş' askerinden, çok okuyan 'filozof asker'e geçişi selamlamamız gerekir. Okumak çok iyi bir şeydir, yıldızın yörüngesinde yol alırken bile düşünmeye, sorgulamaya yol açar. Ayrıca üstler okuyorlarsa, astların da okuması kuraldır; bu da bir vicdan ve bilinç muhasebesine yol açabilir. Hem ne malûm, belki de komutan, Max Weber'den sonra Karl Marx okumaya başlar. Her iki düşünür de, bugünün dünyasını anlamaya uygun, genelleştirici ve yorumlayıcı modeller sunmuşlardır.



'İki milliyetten halkımız'

Aslında öykü, tamamını hatırlayanlar ve üzerinde düşünenler için, gerçekten çok trajik, bir o kadar da komiktir. Mesela Orgeneral'in 'önyargı'yı Montesquieu'den bir alıntıyla tanımlaması beni mahvetti: Önyargı, 'bazı şeyleri bilmemek değil, kendi kendini bilmemektir.' Çok doğru. Önce kendimizi bileceğiz. Son 50 senedir neler yaptığımızı, hangi güçlere hizmet ettiğimizi, neyi yok ettiğimizi (sendikalar, işçi hareketi, siyasal partiler, öğrenci radikalizmi), bugünkü Fethullah Cumhuriyeti'nin kuruluşuna nasıl katkıda bulunduğumuzu bileceğiz ve bunun özeleştirisini yapacağız. İnandırıcı olmanın tek ve vazgeçilmez şartı budur.

Peki değişen ne? Komutan, 'anadili Kürtçe ve Zazaca olan vatandaşlarımız' diyerek ve Weber'in, dini mezhepler kendi toplumsal organizmalarını yaratırlar ve toplumun içinde kaçınılmaz biçimde iktisadi ve toplumsal bir işlev görürler, diye özetlenebilecek görüşlerinden alıntılar yaparak, ne demek istiyor?

Birincisi, 'PKK'yı, bütün bölge Kürtlerinden tecrit ve imha etme' biçiminde özetlenebilecek güncel devlet siyasetini tekrarlıyor. Gözü, Kuzey Atlantik Yıldızı'nda. Yıldız ona, Barzani devletini meşru kabul etmesi ve ABD'nin bölgesel Kürt siyasetine engel olmaması şartıyla, PKK'yı yok edeceğini söylüyor. Komutan, af kapılarını aralayarak PKK'ya pedagojik yaklaşıyor: "Terörist de neticede bir insandır." General'in konuşmasını yaptığı saatlerde, neredeyse bütün kentlerde PKK'nın 'Türkiye Meclisleri' denilen örgütü bahane edilerek DTP'ye karşı kapsamlı bir operasyon yapılıyor ve basın bu hamleyi bir buçuk yıldır üzerinde çalışılan ve istihbaratını ABD'nin sağladığı bir operasyon olarak duyuruyor.

İkincisi, son 20 yıl içinde bütün başbakanların 'Kürt realitesi'yle ilgili olarak yaptıkları, fakat sonra esrarengiz biçimde geri adım attıkları açılıma, TSK ilk kez yol veriyor. Kuzey Atlantik Yıldızı ona, Türkiye'de yaşayanlar dahil bütün bölge Kürtleri için planları olduğunu, PKK'yı kafasına takmamasını ve Kürtlerin varlığını inkâr etmemesini söylüyor. General, Atatürk'ten bir alıntı yapıyor: "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran, Türkiye halkına, Türk milleti denir." Çok güzel. Anlaşıyoruz. Benim gençliğimde, neredeyse bütün sosyalist grupların bildirileri, "İki milliyetten halkımız," diye başlardı. Önemli bir adım. Bir adım daha atılırsa, Anayasa'da küçük bir tadilatın önü açılabilir. Kuzey Atlantik Yıldızı sanki bir eyaletler sistemini, bir tür federasyonu işaret ediyor.

Bu arada Komutan, bir de gaf yapıyor. Amerikan Ordusu'nun Irak ve Afganistan'da 'koruculuk' uygulaması başlattığını övünerek söylüyor. Neresinden bakarsanız bakın, Kürdü el-Kaide'nin ya da Taleban'ın yanına, kendisini de Amerikan conisinin yerine koyan çok talihsiz bir benzetme.

Üçüncüsü, cemaatler ve toplumsal hayatın dinselleşmesi meşru görülüyor. Burada çok esaslı incelikler var. Weber'in arkasında duran Komutan, inanç boyutunun sosyolojik, yani toplumsal hayatın kaçınılmaz, doğal bir özelliği olduğunu söylüyor. 'Şeriat tehlikesi' kavramı askeri sözlükten çıkarılıyor. Bütün dikkatler Atatürk'ün 'millet' tarifi üzerinde toplanır ve onun el yazısı üzerinden tartışma çağrıları yapılırken, 'Büyük Kurtarıcı'nın daha önceki bütün Genelkurmay Başkanları tarafından sürekli tekrarlanan, "Efendiler, Türkiye şeyhler, dervişler ve meczuplar ülkesi olamaz," sözleri yok. Neden acaba? Yoksa şeyhler ve meczuplar başa çıkılamayacak kadar çoğaldı mı? Belki de Kuzey Atlantik Yıldızı şöyle diyor: "Efendiler, İslam coğrafyasındaki vazifeleriniz, laikliği abartmanıza manidir; Weber'in de dediği gibi, dervişler ve meczuplar sosyolojinin bir gereğidir." ("Göklerden gelen bir ses sana ne diyor dinle!")

Peygamber Ocağı

General, gene Weber'den bir alıntı yaparak, Batı kapitalizminin gelişmesiyle Protestanlık arasındaki 'çok güçlü' bağlantıya dikkati çekiyor. "Bu durum, bugün için de geçerliliğini korumaktadır," diyerek



Komutan, af kapılarını aralayarak PKK'ya pedagojik yaklaşıyor: "Terörist de neticede bir insandır." General'in konuşmasını yaptığı saatlerde, neredeyse bütün kentlerde PKK'nın 'Türkiye Meclisleri' denilen örgütü bahane edilerek DTP'ye karşı kapsamlı bir operasyon yapılıyor ve basın bu hamleyi bir buçuk yıldır üzerinde çalışılan ve istihbaratını ABD'nin sağladığı bir operasyon olarak duyuruyor...

meşruiyet vurgusunu artırıyor. İslami sermayeye, dev İslami holdinglere, bunların çevresinde oluşan cemaat hayatına, bu hayatın dalga dalga büyük şehirleri kaplamasına, giderek sosyal hayatı ve kültürel dokuyu belirlemesine itirazı yok. Bunları 'sosyal devlet'in zayıflamasının bir sonucu olarak, sosyolojik bir olgu olarak, 'bilimsel' bir şekilde saptıyor. Tıpkı üniversitede seminer veren bir sosyoloji asistanı gibi, 'saptıyor'.

Ordu'nun dine asla karşı olmadığını özellikle vurguluyor. Halkın gözünde ordunun 'Peygamber ocağı' olduğunu söylüyor. Bu sözler üzerine Diyanet-Sen Başkanı Ahmet Yıldız, hemen bir basın toplantısı yaparak, heyecanla şu sözleri söylüyor: "Yakalanan bu fırsatı TSK kaçırmamalı... Konuşmayı biz de olumlu olarak değerlendiriyoruz. Kutlu Doğum Haftası vesilesi ile Peygamber Efendimiz'in örnek hayatını kendimize örnek ve rehber edinmenin yollarını aramalıyız." Çok seviniyorlar, mutlu oluyorlar; "Kutlu doğum haftası Peygamber Ocağı'nda da kutlansın," diye niyaz ve rica ediyorlar. "Peygamber Ocağı'nın da mis gibi gül suyu kokması"nı istiyorlar.

General, Kuzey Atlantik Yıldızı'nı gözden kaçırmama çabası içinde tehlikeli sularda seyrediyor. Elinizde bir süngü varsa, onunla pek çok şey yapabilirsiniz, fakat onu bir hakkak kalemi gibi kullanarak gümüş oymacılığı yapamazsınız mesela. Yüksek siyaset yaparken, Weber'in yanı sıra, biraz da Makyavelli okumak gerekmez mi?

Sınırlar

Ama sınırları da var. Cemaatlerin, siyasal iktidarı, kamu yönetiminin kilit noktalarını ele geçirmesini, bu arada elbette TSK'ya sızmasını istemiyor. Herhalde TÜSİAD burjuvazisini kenara iterek onun yerine geçmesini, üniversiteleri medreseye, liseleri tekkeye, ilköğretim okullarını kuran kursuna çevirmesini; cuma günleri sokaklarda kitlesel namaz kılınmasını, dervişlerin tekkelerde 'hu!' çekmesini, ÇYDD'nin yerini Işık Evleri'nin almasını da istemiyordur! Sanki, "Devletin esas teşkilatına dokunmayın da ne yaparsanız yapın," diyor. Bu noktada Anayasa'nın 24. Maddesine değiniyor. "Dinin sosyal, ekonomik ve siyasi düzeni kısmen de olsa şekillendirmesi kabul edilebilir mi?" diye soruyor. Yani, bunların varlığını kabul ediyoruz ama bunlar DÜZEN'i şekillendirmemeli diyor. "Din eksenli bazı cemaatleri, Anayasa'nın 24'üncü Maddesine göre nereye koyacağız?" diyor. Fethullah cemaatini mi kastediyor? Olabilir, fakat herhalde Kuzey Atlantik Yıldızı'nın bu cemaatin 'eğitim seferberliği'ne küresel düzeyde yol gösterdiğini, F-tipi polis teşkilatını muhtemelen kontrol ettiğini, "Delikanlılık uyar bize icabında ama sertlik uymaz," şeklinde konuşan Ergenekon savcısının özgüvenini nereden aldığını, gayet iyi biliyor. Temkinli.



Ayrıca Komutan'ın, Weber'den onaylayarak yaptığı alıntıların en çok Fethullah Gülen cemaatine uygun olması da önemli bir çelişki yaratıyor. İslam dininin ekonomiyle ve toplum hayatıyla organik bütünleşmesini savunmakla kalmayan, bunu fiilen gerçekleştiren cemaat, diğer İslamcılar tarafından Müslümanlığı Protestanlaştırmakla suçlanıyor mesela. Weber'den hareketle dinin sosyalleşmesini meşru göreceksek, meşruluk sıralamasının en başına Fethullah cemaatini yerleştirmemiz gerekir.

Bu arada mevcut iktidar partisinin Anayasa Mahkemesi kararıyla 'laiklik karşıtı eylemlerin odağı' olarak saptandığına da doğal olarak hiç değinmiyor; bunca din sosyolojisi içinde bu konuya ilişkin en ufak bir ima yok. Her ne kadar, New York Times, Independent, Newsweek, CSIS vb., hükümetin gericiliği konusunda serbest atışlara başlamış; ayrıca, kendisinin de nutkunda alıntıladığı gibi Obama, "Atatürk'ün bıraktığı en büyük miras Türkiye'nin gücü ve laik demokrasisidir," demiş olsa da, henüz ufukta ABD'nin AKP'yi gözden çıkardığına dair kesin bir belirti yok. Kesin bir belirti olsa, "ince uzun bacakları üzerinde yaylanarak ve Kocatepe'den Afyon Ovası'na doğru bir yıldız gibi akarak" kahredici gücüyle...

Komutan'ın sahneye çıkışında ve söyleminde, AKP'nin son seçimlerde tökezlemesinin de bir payı olduğunu düşünebiliriz. İşsiz sayısının yakında 6 milyona ulaşacağı söylenen, sanayisi durmuş, insanların köylerine doğru tersine göç etmeye başladıkları, hızla yoksul bir köylü toplumu olmaya doğru giden bir ülkede, TSK'nın rolünü, anlam ve ehemmiyetini vurgulamak istiyor.

Herkesi sevindiren ve heyecanlandıran, laisistlerin üzerine bayrak açtıkları, şeriatçıların ise gül suyu serptikleri, şu son tutuklamalar olmasa 'Kürtçe ve Zazaca konuşan' halkın bile sevinebileceği bu konuşma, son tahlilde, "Ben buradayım, ben de bu oyunun aktörlerinden biriyim," demektedir.

Şu anda Silivri Cezaevi'nde tutuklu olan eski bir arkadaşım, "Tunç kanundur," derdi, "Milli Ordu direnir!" Çok doğru! Ancak direnebilmesi için ordunun yeterince 'milli' olması gerekir. Yolunu Kuzey Atlantik Yıldızı'nın aydınlattığı bir ordu nereye kadar direnebilir?





ALPER ERDİK

Deniz olunmalı!.. Çünkü...

Devrimciler, politikalarını 'somut koşulların somut tahlili'ni yaparak belirler ve pratiğe döker. Bunun yanında, kendileri de bu somut koşullardan fazlasıyla etkilenir. Her döneme özgü toplumsal şartlar ve buna bağlı olarak ortaya çıkan devrimci yapılar, bireylerin politikleşme sürecinde büyük paya sahiptir. Fakat bu, kişisel yaşantıların, devrimci oluş sürecine katkı sunmayacağı anlamına da gelmez. '68 kuşağının mecliste, iyi veya kötü, sol siyaset yapan 'eski tüfek'lerden; '78'lilerin 12 Mart muhtırasının ardından asılarak, kurşunlanarak katledilen devrimci gençlik liderlerinden; darbe sonrası ilk kuşağınsa, 12 Eylül işkencehanelerinde faşizme direnen sosyalistlerden feyz aldığını ve onların erdemlerini kendine rehber edindiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bugüne geldiğimizdeyse, bu tip net çıkarımlar yapmanın pek de mümkün olmadığını görüyoruz.

Evet, bizim kuşağın devrimcileri, yani bugün yaşları 20 ile 30 arasında bulunan sosyalistler ile ilgili olarak, hepsini kapsayan bir analiz yapmak oldukça güçtür. Ancak, biz genç devrimcilerin yaşamlarında hiçbir ortak yanın bulunmadığını da söyleyemeyiz; elbette var. Bunların en önemlisi ve en değerlisi, Nihat Behram'ın "Darağacında Üç Fidan" adlı kitabıdır. Hepimiz, politik bilincimizi edinmeye başladığımız sıralarda, evvela Marx'ın Artı-Değer Teorileri'ni veya Engels'in Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni'ni veya Lenin'in Devlet ve İhtilal'ını değil; Denizler'in kısa yaşamında emekçi halkımız için yaptıklarını anlatan bu eseri okuduk. Öfke, hüzün, coşku karışımı duygularla kitabın sonuna geldiğimizde de anladık, bundan sonra 'ne yapmak' ve 'ne olmak' gerektiğini!

Biz artık 'büyümüş' ve mücadeleye girmiştik ki; çok geçmeden gördük, memleketteki farklı 'cinslerden' tüm 'çakalların' Denizler söz konusu olduğunda, nasıl da birleşip aynı kuyruk acısıyla benzer şeyler söylediklerini! Kimisi anarşist diyordu Deniz Gezmiş'e, kimisi Allahsız. Bazıları milliyetçi, bazıları da terörist olduğunu iddia ediyordu onun. Onlar ki, 'Tanrı Dağı kadar Türk, Hıra Dağı kadar Müslüman ve Alp Dağları kadar 'liberal'den oluşan bir 'sürünün' sözcüleriydiler! Anlattıkları zırvaları yayınlayan televizyonlar, gazeteler ve dergiler aracılığıyla; onursuzluklarını, satılmışlıklarını, işbirlikçiliklerini tüm topluma mal etmek isteyen bu aşağılık topluluğu, aslında her şeyin 'farkındaydı' ve korkularını hafifletmek için bunca çaba sarf etmekteydi. Peki, Denizler ne yapmışlardı da bu adamlar sabah akşam onları kötülüyordu?

1960'lı yılların sonuna yaklaşırken; barış, eşitlik, özgürlük söylemleri gençliğin ilerici kesimlerinin önderliğinde, bütün dünyada yükselen muhalif hareketlerin parolası olmaya başlamıştı. Küba Devrimi, Vietnam'daki anti-emperyalist direniş tüm gençlere umut veriyor, başka bir dünyanın mümkün olduğuna dair inançları artırıyordu. Aynı şeyler, o dönem benzer biçimde bu topraklarda da yaşanmaktaydı. Önceleri Türkiye İşçi Partisi içinde yer alan ve üniversitelerde öğrenci mücadelesi veren ilerici gençler, dönemin nesnel ve öznel koşullarının da etkisiyle hızla militanlaşmış, eylemlerini sokağa taşımıştı. O tarihler, 50 yıl önce kapıdan kovulan emperyalistlerin, kendilerine uşaklık eden gerici hükümetler sayesinde bacadan tekrar girdikleri, ülkemizi 'yeni sömürgeleştirmeye' başladıkları ve bunu da pervasızca yaptıkları tarihlerdi. '68 kuşağı devrimcileri buna ilgisiz duramazdı. Şöyle diyordu Türk Solu'ndaki yazısında Deniz Gezmiş: "Azgelişmiş dünya halkları emperyalizme karşı bir savaş verirken gençlik bunun dışında kalamaz. Biz daima ezilenlerden yana çıkmak zorundayız. Eğer bizim kavgamız anti-emperyalist kavganın paralelinde yürümezse, ayaklarımız havada kalır." Evet, Denizler böyle düşünüyordu ve

Biz Rodrigo'yu Deniz'den öğrendik...

Dürüst bir çift göz, bir parka: Bir fotoğraf... Belki bir kitabın üzerinde, belki bir rozet biçimini almış. Ya da –teknolojinin yeni boyutlarında, internet ortamında- kişisel bir web sayfasında, bir güncede... Orada-burada, her yerde! Kime aitse gördüğünüz o anda bir sempati uyandırır size. Konuşmak, tanışmak istediği, dost olma hissi, merak. Karşıdakinin düşüncelerini merak etmek... Tartışmayı istemek, sınamak... Yalnızca bir fotoğraftır bunu yapan: Deniz Gezmiş'in fotoğrafı...

Biraz entelektüel, biraz daha karmaşık, var olana, basit olana, popüler kültüre bir tepki olarak... Daha emin, daha sıkı bir beraberliğin geleceğini haber veren bir fotoğraf. Daha edebi. Ve öyle söyler Deniz de, Erdal Öz ile hapishanede konuşurken: "Biz edebiyattan geldik reis."*

Ve "Bizi yazmalısın," diye devam eder. "Roman olmalı... İnsanlar okumalı... Unutmamalı bizi..."

Emperyalizme, sömürüye, haksızlığa karşı bir savaş vermişti 68 kuşağı. Üstelik Şair'in de dediği gibi : "(...)Boş gecelerini ve hazım zamanlarını değil / bir ömrünü vermiştir ihtilale (...)" Onurlu bir duruş seçmiş ve bunu tüm benliğiyle isteyerek, bütün kaynaklarını, bütün yeteneklerini, bütün bir yaşamını... ortaya koyarak gerçekleştirmeyi planlamıştır. Vicdanı rahattır. Bu nedenle Deniz, gönül rahatlığıyla, yaptıklarının okumasını ister. İnsanların onu anlamasını, ders çıkarmasını...

TİP üyesidir her biri. Fakat parti onları tatmin etmemektedir. TİP demokratik yollarla elde edilebilecek kazanımları savunur. (Yani bir nevi şimdiki liberallerin 'Emeğin Avrupası' geyiği gibi.) Parlamenter çizgiyle hareket eden bir politikadan yanadır. Tepededirler. Oysa aşağısı o kadar iç açıcı değildir. "Sınıf mücadelesinin arttığı dönemlerde yasa masa kalmaz. Hukuk ancak denge durumlarında vardır ve işler. Siyasal iktidar için pek tehlikeli değilsindir, onun da pek bir gücü yoktur, hukuk vardır o zaman. Gerici sınıfların en güçlü iktidarıdır faşizm..."** diye özetlemiştir olayı Deniz. Hakikaten o sıralar devletin saldırıları doruğa ulaşmıştır. Haksızlıklara karşı en ufak her türlü direniş, en kanlı, en sert biçimde bastırılır. Sözgelimi 10 Ocak 1965'de Mehmet Çavdar ve Satılmış Tepe adlı iki maden işçisi, Amerikan firmasına karşı başlatılan grevde kurşunlanarak öldürülmüştür. 24 Temmuz 1968'de öğrencilerin 6. Savaş Filosu'nun İstanbul'a gelmesi sebebiyle başlattıkları eylemlere misilleme olarak, sabaha karşı İTÜ öğrenci yurdu basılmış, öğrenciler tartaklanmış, öğrencilerden Vedat Demircioğlu, yurdun üçüncü katından aşağı atılmıştır. Sorumlu polisler en küçük bir kovuşturmaya bile uğramamıştır... Uzar gider bu liste. Bunun gibi yüzlerce sendikacı, parti üyesi, demokrat öğrenci ve aydınların pusuya düşürüldüğü bir ortam. Ve 'ülke çapında' MHP tarafından 'eğitilen' 250 bin genç: Mustafa Bilgin onlardan sadece biri. Bu lise öğrencisi, MTTB binasında bomba imal ederken, bombanın elinde patlaması sonucu ölüyor...

Ve Amerika'ya kayıtsız şartsız teslimiyet... Onursuz, pişkin... Nasıl domuzlama bir sömürü... Olayları geliştiren etmenlerin bir kaçını kronolojik sıralarsak: 1954, Celal Bayar Amerika'ya yardım istemek için gidiyor. 'Petrol Kanunu'nu çıkararak dostlarını memnun edeceğine söz veriyor. Kanuna göre: Devletin elindeki petrol, özel teşebbüslere devredilecektir. Devletin bu konuda özel teşebbüsün karşısına çıkmaması garanti edilmiştir. Yabancı şirketlerin muvafakati olmadan bu kanun değişmeyecektir... Diğer yandan Tarım Ürünleri Anlaşması'nda (12 Kasım 1956) Türkiye'de yetiştirilen tarım ürünleri, Amerika'nın kontrolünde olacak, Amerika'nın istediği ülkelere, önce Amerika'nın ihtiyaçlarını karşılayarak ve Amerika'nın düşman bildiği ülkelere satılmasına izin verilmeyecektir... Yine Vergi Muafiyetleri anlaşmasına göre, elektrik, havagazı, nakliyat, telgraf, telefon, tekel gibi birçok vergiden -devletin kendi vatandaşlarına uyguladığı vergilerden- muaf tutulmaya başlanmıştır ABD... 1963'te Amerika'nın Türkiye'deki üslerinin sayısı 101'dir. Ve bunlara Türkiyeli yetkililerin girmesi yasaktır.

Hani diyorlar ya milliyetçi bir hava vardı falan. Bunları sıraladığınızda öyle bir tablo çıkıyor ki ortaya, baktığınızda, hakikaten öyle namussuz bir peşkeş var ki, düşününce, insanı milliyetçi bile yapabilecek cinsten. O derece yani! Ama Denizleri milliyetçi yaptığını söyleyemezsiniz. Evet, Mustafa Kemal yürüyüşleri yapıldı. Gerek Deniz'in gerek diğer THKO'luların demeçlerinde bir Mustafa Kemal simgesi kullanıldı. (Ki bunlar mücadele içerisinde oluştu.) Ama yaptıkları eylemler pek benzemiyordu ona. Evet, milli mücadele ve bağımsızlık örnek teşkil etti. Emperyalizme karşı bir direniş... Ama bu direnişin sonrası İzmir İktisat Kongresi gibi olmayacaktı. Yani bu kez anlaşmalarla, kağıt üzerinde emperyalizmle anlaşmak gibi bir niyetleri yoktu. O sınır kalın çizgilerle çizilmişti. Bu da aynı demeçlerde hissedilir. Ben bunu biraz da 1920'lerin karışık durumuna bağlıyorum. Yani M. Kemal'in de kafa karıştıran demeçlerine. Bir yerde Sovyetler'le mektuplaşırken, daha sonra liberal bir politikayla devam etmesi gibi... Bu karışıktır. Tartışılır. Tartıştık da. Şimdi bilgiye daha kolay ulaşabildiğimiz bir çağdayız. Ve sonuçları görme imkanı bulduk. Sonuçlar ortada. Öyle ya, hoşnut olsaydık zaten CHP'nin ya da 'ulusalcı'ların peşinden giderdik... Ama diyorum ya öyle bir peşkeş var ki, anlaşılabiliyor milliyetçi kavramlar da. Öyle tahrik edici... Düşünün; Amerika'ya terk edilen üslerden Türk hükümetinin haberi olmadan keşif uçaklarının kalktığını, İncirlik'ten Lübnan'a asker ve malzeme sevk edildiğini, Yani



mücadelelerini toplumun tüm kesimlerinin mücadeleleriyle birleştirmek istiyordu. Deniz, kendisiyle yapılan bir görüşmede şunları söylemişti: "Biz, emperyalizmin boyunduruğu altındayız. Ülkemizin değişik problemleri vardır. Halkımızın büyük bir kısmı sömürülüyor. İşçi, köylü, memur ve yurdunu seven aydınlar güç durumda. Üniversiteden yetişenler yurdun gerçeklerini öğrenmeden diploma aldıkları için halka sırt çeviriyorlar. Bizim mücadelemiz toprak ağaları ve tefeciler tarafından ezilen Türkiye halkı içindir. Biz, verdikleri ile bizi okutan halka sırt çevirmeyiz." Devrimciler artık her yerdeydi. Fabrikalarda işçilerin grevlerine destek oluyor, tarlalarda köylülerle buluşuyor, üniversitelilerle 'bağımsızlık yürüyüşü' düzenliyorlardı. Genç yaşlarında enternasyonalizmin önemini kavrayıp, Siyonizm ve emperyalizme karşı savaşan Arap halkıyla dayanışmak, ayrıca gerilla eğitimi almak için Filistin'e gidiyorlardı. Dahası, batı ülkelerindeki gençlerin aksine, önlerine hedef olarak 'devrimi' koyuyorlardı!

Toplumun ezilen kesimlerinin ve sosyalist gençlerin giderek kitleselleşen mücadelesi, egemenleri fazlaca rahatsız etmeye başlamıştı. Denizler artık her eylemden sonra tutuklanıyordu fakat patronların devletini yöneten gericiler, 'işi kökünden halletmek' istiyorlardı. İşte böyle bir sürecin sonunda 12 Mart 1971 muhtırası verildi ve 'Balyoz operasyonu' başladı. Ordu, 'kılıcını çekmiş' ve ilerici avına çıkmıştı. Ev ve yurt baskınlarında gözaltına alınanlar cezaevlerine konulurken, kolluk kuvvetleriyle çatışmaya giren devrimciler birer ikişer yaşamını yitiriyordu. Deniz de muhtıradan birkaç gün sonra, Yusuf'la birlikte Sivas'a giderken yakalandı; ardından da diğerleri... THKO'nun önder kadrosunun başka bir kısmı ise, 'son mayıs sabahında' Nurhak Dağları'nda katledilmişti.

İlerleyen aylarda sıkıyönetim mahkemesinde askeri yargıçların yönettiği duruşmalar, Denizler'in de en başından beri bildiği gibi, 'kelle almak' için yapıldı ve sadece formalite icabıydı. Hızla işletilen 'yargılama' süreci sonunda, bir hukuk skandalıyla Deniz, Yusuf ve Hüseyin idam cezasına çarptırıldı. O günlerde, ilerici kamuoyu idam kararlarını bozdurmak için çareler ararken, devrimciler içinde bulundukları tüm olumsuz koşullara rağmen eylem planları yapıyorlardı. Maltepe Cezaevi'nde bulunan Mahir Çayan da, "Bugün Deniz, Türkiye devriminin simgesi haline gelmiştir. Bu düğüm çözülürse Türkiye devriminin önü açılacaktır. Onların hayatlarının kazanılması bugün temel sorunumuzdur." diye düşünüyordu. Denizler'i kurtarmak için, kasım ayının sonunda bir grup THKO ve THKP-C militanının cezaevinden firarıyla başlayan süreç, Ünye NATO Üssü'nden 3 İngiliz teknisyenin kaçırılmasının ardından, 30 Mart günü Niksar'ın Kızıldere köyünde noktalandı. Türkiye devrimci hareketinin en büyük dayanışma örneğini teşkil eden bu eylem, devrimin önder kadrosunun yaşamına mal oldu; fakat bizlere şanlı bir 'direniş geleneği' bıraktı.

1972 yılı 6 Mayıs'ının ilk saatlerinde, gecenin karanlığı Denizler'in darağacındaki son sözleriyle aydınlandı. Onlar 'şahsi hiçbir çıkar gözetmeden, halklarının mutluluğu ve bağımsızlığı için savaşmışlar; o ana kadar şerefle taşıdıkları bayrağı, Türkiye halkına emanet etmişler; onları asanlar gibi Amerika'nın değil, halklarının hizmetinde' olmuşlardı ve 'bağımsızlık mücadelesinin, Marksizm-Leninizm'in yüce ideolojisiyle, Türk ve Kürt halklarının birlikte verecekleri savaşla başarıya ulaşacağını' düşünüyorlardı. Denizler, o yıllardan bu yana, süreklilik arz ederek burjuvaziye ve uşaklarına korku veren düşünce ve eylemlerini ve askerlerin onları idamla cezalandırmasına sebep olan 'suçlarını', bize iletilmesi için ölmeden önce yüksek sesle bir kez daha dile getirdiler. 'Ne yapmak' gerektiğini, son nefeslerinden önce tarihe not düştüler. O tarih, emekçilerin ve tüm ezilenlerin mücadele tarihidir.

Evet, işte biz, genç devrimciler olarak o tarihe sahip çıkıyoruz ve 'ne olmak' gerektiğini çok iyi biliyoruz! Ve söylüyoruz: Deniz olunmalı! 'Çünkü'sü ortadadır: Deniz olmak, bu topraklarda devrimci olmanın koşuludur; Deniz olmak, anti-kapitalist, anti-emperyalist ve enternasyonalist olmaktır; Deniz olmak, ezilen her kesimin sosyalizmle özgürleşeceğini bilmek ve bunun için mücadele etmektir; Deniz olmak, bağımsızlık ve demokrasi için kavgaya girmektir; Deniz olmak, proletaryanın iktidarını kurmak için savaşmaktır!

emperyalizmin bir ileri karakolu olarak kullanıldığınızı, (Şimdi daha beter, evet!) Bütün bunlara ilaveten THKO davasının avukatları, savunmalarında, Samsun'da Coniler tarafından M. Kemal resimlerinin yırtıldığını, ezilen Türkiyeli subayların anlaşmalar gereği Türk Hükümeti'nce yargılanamadığını ekleyerek yapıyorlar. (Kafaya çuval geçirilme olayına ne dersiniz?) O zamanın 3. Ordu Komutanı Refik Tulga'nın dilinden bir anektodu da aktarırsam ne demek istediğimi daha iyi anlayacaksınız sanıyorum:

Ziyaret etmek istediği bir Amerikan üssündeki macerasını anlatıyor komutan:

"Üs Komutanı Albay; kantin, kulüp, yemekhane, mutfak gibi tesisleri gezdirdi. Biraz ötedeki etrafı demir kafesle çevrili gerçek üsse doğru ilerledik. Amerikalı albay yolumu kesti:

-Giremezsiniz! Buraya ancak Amerikan uyruklu yetkili kişiler girebilir.

-Ben ordu komutanıyım. Bulunduğunuz bölge giremeyeceğim yer olamaz!

-Emir böyle...

-Bu hükümranlık haklarımıza tecavüz değil mi?

-Ama ikili anlaşmalar var... Bir viski almaz mısınız sayın paşam?"***

İşte THKO böyle bir ortamın içine doğmuştu. Uzatılan viski bardağının kırılmasıydı. Bir patlama noktasıydı. Bir zorunluluktu. Gençlik partiye sığmıyor, (yarı)sömürgeciliğin böylesine boyutlara ulaştığı bir dönemde bunu akılla mantıkla izah edemiyordu... Bunun üzerine Hüseyin İnan önderliğinde bir grup Filistin'e gitti. Burada eğitim aldı. Çeşitli direniş eylemlerine katıldılar. O zaman Filistin'in de din sosu bu kadar sulandırılmamış, gözleri bu kadar kör edilmemiş, 'şehit mertebesi'ne ulaşmak için şuursuzca kendinden geçenler böylesine çoğalmamıştı. Bilinçli, sistemli, bilimsel, kahramanca bir programı da vardı: El Fetih. Filistin amana getirirdi devleti de. Nitekim Oradan gelen bir grup THKO'lu da bir süre hapishanede tutuldu.

Nurhak'lara çıkacaklardı. Aksilik, Yusuf Aslan vuruldu, Deniz yürüdü. Yusuf'u almak için bir hamle yaptıysa da başaramadı. O sırada Gemerek Belediye Başkanı eline hoparlörü almış, halkı sokağa davet ediyor, silahlarını alıp anarşistleri vurmaya çağırıyordu.

Deniz bir çocuğa yaklaşıyor o zaman. Kaçması gereken yerde, Belediye Başkanı'nın evini soruyor. Gösteriyor çocuk.

Bir omuz atıp giriyor kapıdan içeri. Başkan şaşkın. Hemen atıyor kendini yere. Ayaklarına kapanıyor Deniz'in: "Ben bir şey etmedim, ben bir şey etmedim." Az önce halka linç etmesi için çağrıda bulunan başkan bu. Az evvel kahraman! Bu soysuzluğu görmek yetiyor Deniz'e. Çıkıp gidiyor. Fakat yollar çoktan barikatlanmış. Yakalanıyor bir süre sonra...

Sinan Cemgil Nurhak'ta vuruluyor. Sonra Kadir, sonra Alp... Diğerleri ise yakalanıyor ihbar üzerine...

Ama THKO hapishanelerde savunmasını yazarken dahi, dolaylı yoldan Türkiye'nin geri kalmışlığı üzerine tezler çıkarıyor. Çalışıyor, tartışıyor, gelişiyordu. Eğitim-sağlık, sorunları, toprak reformları, ikili anlaşmalar... Türkiye niçin böyle bir durumdadır -ne yapmak gerekmektedir? Ve daha o zaman hatırlatıyordu M. Kemal'in cümlesini: Türkiye Halkı demiştir diye. Ya, şimdi paşaların söylediklerini 50 sene önce söylemişlerdi onlar!

Ve sadece söz söylemek için değildi onların yaptıkları. Ölüme giderlerken de, "Yaşasın Türk ve Kürt Halklarının kardeşliği!" diye haykırıyorlardı.

Ve kurumsallaşmak. Halkla iç içe olmak. Bu toprakların hepsi onlara aitti, gökyüzü nasıl kuşlara aitse. Yapılacak her şeyi kendi elleriyle yoktan var ederlerdi. Zap Suyu'na köprü olayı mesela. Zap bölgesinin köprüye ihtiyacı var. İnsanlar düşüyor, boğuluyor. Bunun üzerine çıkıyorlar yola 8-10 arkadaş. Taş-çimento, artık ne lazımsa... Gidip oraya bir köprü inşa ediyorlar bölge halkıyla beraber. Öyle ağzı açık bırakılan çukurlar gibi yarım yamalak da değil hem. Ve o köprü günümüze kadar durdu biliyor musunuz? Daha bir-iki sene evvel yıkıldı yine devlet tarafından. Haberleri çıkmıştı. Yani geride bir köprü bıraktı onlar. Bu zamana kadar da kullanıldı. Oradaki çocuklar okula gitmek için o köprüden geçtiler düşünsenize. Oradan geçtiğimi düşünüyorum. Denizler var ediyorlar onu. Denizler sayesinde karşıya geçiyorum. Bir soru çakıyor şimşek gibi aklıma o zaman: "Devlet dediğimiz aygıt nedir? Ne işe yaramıştır?" Ve kulağımda bir melodi yankılanıyor: Ben, -ve sanıyorum bir çoğumuz- Rodrigo'nun gitar konçertosunu bile Deniz'den öğrendiğimi fark ediyorum.- En azından bizim müzik derslerimiz hep flüt çalmakla geçerdi: Yağ satarım, bal satarım!-

Bütün bunları düşünerek devrimcilerin bir özeleştiri yapmaları lazımdır. Bugün Deniz'i 'Türk Solu' gibi dergiler iğrenç faşist propagandalarını yapmak için kullanabiliyorsa, bundan rant sağlayabiliyorlarsa ve bazı çevreler tarafından Ergenekoncu ilan edilebiliyorsa Deniz, bu cüreti onlara veren yine devrimcilerdir. Nasıl olur da Deniz'in örnek teşkil eden bütün davranışları, tavırları, onurlu duruşu, mücadeleciliği, gelenekleri yok edilirken, namussuz iftiraların her biri giderek genel kabul görmeye başlıyor, en azından tartışma konusu haline getiriliyor?

ONUR GÖKTEPE



Yeni tanıştığımız bir arkadaş elimde THKO Davası adlı kitabı görüyor. Ya diyor, "Şu partili misin, şu musun, bu musun?" Hayır arkadaş, Deniz Gezmiş etiketlenemez. 1920'lerin Anadolu Direnişi'ni örnek aldığı kadar, Leninizm'i de bilimsel bir metotla ele almaya çalıştı. Bunlarla Latin Amerika devrimciliğinden bir sentez yaratmaya uğraştı. Hareket halindeydi çünkü. Kemalist miydi? Yapmayın arkadaşlar bu adamlar 146/1 den hüküm giydi! Ve İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararların 1960'lı yıllarda geldiği noktalara karşı çıktılar. Bu nedenle benim cevabımın bir etiketle sınırlanmayacaktır. Tek bir kelime yeterlidir yalnızca: Denizleşmek gerekir!

Evet, Deniz olunmalıdır. Yeri geldiğinde bir kenar mahalle militanı olarak, yeri geldiğinde edebiyata, felsefeye kök uzatarak... Ve hareket halinde, çağa ayak uydurarak, bilge ve Mahir. Ve İbrahim gibi kararlı, sırlarıyla ketum, celladın yüzüne tükürerek...

Sonra, her birimiz birer köprü inşa etmeliyiz. Birleştirici, bütünleştirici, sağlam. Zap'daki gibi. Yozlaşmışa, yalana, onursuzluklara, haksızlıklara, faşizme boyun eğmeden. Ve devirmemiz gereken kapılara omuzu koyduğumuz vakit göreceğiz, o oturduğu yerden alem-i cihan kesilenlerin her biri, Gemerek'in o zamanki belediye başkanı gibi, "Ben etmedim, ben etmedim," diye ayaklarımıza yapışacak kadar soysuzdur... Uzatın ellerinizi, tanışalım diyorum. Tanışalım, yürüyelim. Ve bir bayrağa da ihtiyaç varsa hani, o bayrakta Deniz Gezmiş'in silueti olmalıdır diyorum!

MAYISLAR KARANFİL OLMALI!

Sus ağustos böceği
Bir sevişmeyi ele verdi itirafçı
Duymadın mı?
Bir aşk suçüstü yakalandı
Bir çığlık kaburgaya saplandı
Bir kulak zarı yırtıldı
Bir akciğer kan topladı...
Bir karanfil
Nezarette solmakta
Soğudu
Üşüdü
Mor ve katılaşmıştır
Bir ifade tutanağı
Ketum
Ve
'imzadan imtina'
Bir adam
Ele vermemiştir
Aşığını...

Bir Mayıs sabahı gün ışımadan kalkmalı ve kızıl bir karanfil takmalı yakamıza. Mayıs ayı, karanfile kesmeli kıpkırmızı. Birinden, otuzbirine kadar.

Ve sokaklar ve alanlar bizim olmalı. İsyana, sevince, umuda kesmeli sokak.

Birinde, emeğin onuruyla çıkılmalı, altısında, Deniz'le, Yusuf'la, Hüseyin'le, öfke olmalı. Onsekizinde, İbrahim'le direnmenin adı, otuzbirinde, Sinan'la, Kadir'le Alpaslan'la isyanın adı olmalı Mayıs.

Yeniden başlamalı, Mayısa. Her şeye yeniden...

Geride bıraktığımız bütün mayısları toplayarak, ama hiç birine benzemeyerek, değişerek ve değiştirerek başlamalı.

Çürümüş ne varsa geride bırakarak, kirlenmiş ne varsa üzerimizden kazıyıp atarak. Başka bir hayatın çocukları olmanın onuruyla başlamalı, Mayısa.

Bütün sokaklar Taksim'e çıkmalı, bütün alanlar Taksim olmalı. Sonra; binlerce Deniz olup akmalı binlerce Sinan...

Otuz yıldır havanda su dövenlere bakmadan devrimciliği geçim kaynağı olarak görenleri takmadan, akşam rakı masalarında devrim yapıp, sabahı besmeleyle dükkânlarını açanlara aldırmadan, etiketi değil, devrimin kendisi olup çıkmalı Mayısa.

Zor mu? Değil. Bugün yaşanılan iki yüzlülükten, onursuz ve teslim olmuş bir hayatı sürdürmeye çalışmaktan daha zor değil.

Umutlar, belirsiz bir geleceğe erteleyerek bugünü doğru yaşayamazsınız. Bu belki vicdanımızı rahatlatır bir süre. Ama bugünü değiştirmeye, yarını kurmaya yetmez.

Sokağa, içimizi dökmek için çıkmamalı, kendimizi ve sokağı değiştirebilmek için çıkmalıyız artık. İşimizi, ekmeğimizi, sevdalarımızı kirletenlerden, çalanlardan, hayatlarımızı geri almalıyız. Göstermeliyiz, görmeliler, 'o güzel insanlar, o güzel atlara binip gitmediler' bu topraklardan. Buradalar, bu sokaklarda, bu alanlarda.

Yeter diyebilmeliyiz artık. Yeter!

1 Mayıs '77'yi yaşadı bu ülke. Deniz, Yusuf, Hüseyin darağacında son sözlerini değil, tamamlanmasını istedikleri şarkılarını söylediler. Kadir, Sinan, Alpaslan boşuna ölmedi Nurhak'ta.

Geriye sadece anıları mı kaldı? Ya kavga, ya direnmenin onuru? Yoldaşlığın, dayanışmanın, insan olabilmenin güzelliği? Mayıslar boşa yaşandı diyebilir misiniz? Boşa mı yaşandı?

Ruhu öldürülmüş, ruhunu satmış bezirgânlardan, gözlerindeki ışığı yitirmiş teslim olmuşlardan. Bu sorunun cevabını beklemeyin. Bu soruyu onlara da sormayın zaten anlamazlar. Verilebilecek bir cevapları da yoktur. Kendinize sorun bu soruyu. Ve sonra, 1 Mayısa bakın, 6 Mayısa bakın ve 18 Mayısa, 31 Mayısa. Verilmiş cevaplar bulacaksınız.

Ya çürümenin, -mideniz ne kadar kaldırıyorsa- bu düzene eklemlenerek teslim olmanın yanında olacaksınız ya da aynı cevabı daha güzlü bir biçimde haykıracaksınız; "biz, bize dayattığınız bu kokuşmuş hayatı red ediyoruz. Bir başka hayat var, insanca yaşanacak, kardeşçe paylaşılacak!"

Böyle başlamalı Mayısa.
Hüzne değil,
acıya değil,
umuda, isyana
kesmeli Mayıs.
Oniki ayın adı olmalı
Mayıs.

Ve Mayısın adı öfke olmalı, direnmek olmalı, isyan olmalı.

Ekmek olmalı, sevda olmalı, yoldaşlık olmalı.

Taktınız mı kızıl karanfilleri yakanıza, saçlarınıza?

Yere düşürmeyin, mayıs kızıl bir karanfil olmalı.

Devrim olmalı, Devrim olmalı, Devrim olmalı...

İSMAİL HAKKI

AHMET DOĞANÇAYIR



Emperyalizme karşı mücadele

Uluslararası kapitalist sistemde II. Dünya Savaşı ertesinde gündeme gelen ve öncelikle eski sömürge imparatorlukların süreç içinde tasfiyesiyle kendini gösteren gelişmeler kısa sürede birçok Asya, Afrika ve özellikle Latin Amerika ülkesinde kazanılan siyasi bağımsızlığa bağlı temel bir ekonomik olguyla belirginleşti. Emperyalizm dolaysız egemenlikten, yarı-sömürge ülke egemen sınıflarını muhtaç küçük yardımcılar rolüne hapsetmeye çalışan dolaylı egemenliğe geçtikten sonra, egemenliği altındaki bu ülkelerin büyük ölçüde çok uluslu şirketlerin denetiminde kısmen sanayileşmesini kabullenmiş ve hatta bazı durumlarda bunu kendi eliyle gerçekleştirme yoluna girmişti. Çokuluslu şirketlerin gelişimi ve emperyalist ihracat sanayinin ağırlıklı merkezinin makine-teçhizat ve taşıt ihracatına kaydırılması yalnızca sömürge ve yarı sömürge kurtuluş hareketlerine taktik bir tepki değil, aynı zamanda kapitalizmin bu 'yeniçağ'ının organik sonucuydu. Uluslararası hedefleri doğrultusunda çokuluslu şirketlerin yarı-sömürgelerin iç pazarlarına hâkim olmaları gerekiyordu. Bu amaçla 'ulusal burjuvaziler' dönüşüm sanayindeki hâkim konumlarından alaşağı edilmiş, ulusal ve uluslararası sermayenin iç içe geçmişliği emperyalizmin yeni sömürgeci aşamasının en önemli özelliğine dönüşmüştür.

Emperyalizmin bu özgül sonucu 'üçüncü dünya'nın bazı ülkelerinde bir dizi emperyalist çok uluslu eliyle önemli modern sanayi girişimlerini ve dolayısıyla işçi yoğunlaşmasını içeren büyük sanayi gelişme kutuplarının yükselmesini sağladı. Artık II. Dünya Savaşı ertesine kadar olduğu gibi bağımlı ülkelere sermaye ihracının yalnızca hammadde ve altyapı hizmetlerine yöneldiği dönem geride kalmıştı.

Bu ekonomik değişimle emperyalist egemenliğin yarı sömürge ülkelerin sosyal yapısı üzerindeki etkileri de görülmeye başladı. Özellikle toprak sahipleri, komprador burjuvazi ile madencilik ve tarımsal hammadde üretimine yatırılmış yabancı sermaye üzerine temellenen eski 'iktidar bloğu' yerini tekelci kapitalizm aşamasına varmış 'ulusal' kapitalistler, devlet aygıtının teknokratları ile askerler ve genellikle bu iki kesimle ortak girişimler içinde sıkı sıkıya birleşmiş çokuluslulardan oluşmuş yeni bir topluluğa bıraktı.

Yarı-sömürge ve bağımlı ülkeler ve bunların kuşkusuz aynı şekilde bağımlı burjuvazileri ile emperyalist metropol ekonomileri arasındaki bağımlılık ilişkileri her şeyden önce giderek artan teknolojik ve mali bağımlılık ile güçlenmiş durumda. Bu bağımlılık esas olarak devleti, bu devletin teknokrat kesimlerini ve özellikle askeri kesimi emperyalist merkezlere sıkı sıkıya bağlıyor.

Söz konusu ülkelerde daha geniş ve hızlı sanayileşmeyi sağlayabilmek için makine ve teçhizat ithalinin gerekliliği kronik bir ödemeler dengesi açığını da beraberinde getiriyor. Bunun getirdiği artan mali bağımlılık özellikle büyük uluslar arası bankalara bağımlılık olarak gelişmekte. Bu süreçten en fazla etkilenen elbette yarı endüstrileşmenin gelişiminde en ileri konumda olan ülkelerdir. Bu ülkeler borçların ödeme koşulları için pazarlıkları ancak IMF aracılığı ile kendilerini bütünüyle uluslar arası mali sermayenin vesayeti altına sokarak gerçekleştirebildiler. İç pazarın darlığı emperyalist merkezlerle teknolojik ve mali bağımlılık ve bundan kaynaklanan devletin zafiyeti tüm bunlar emperyalist ülkelerin bütününün 'ortak' temsilcisi IMF müdahalesini gündeme getirdi.

İşte böylece kötü eklemlenmiş ve bu yüzden organik ve birbirini tamamlayan bir gelişme olanağına sahip olmayan yarı sanayileşmiş ekonomiler ortaya çıktı. Bu ekonomilerde ulusal burjuvazinin bir kesimi çok uluslu şirketlerle ortaklığa girmekte, bir diğer kesimi ise düpedüz vurgunculuk da dâhil olmak üzere daha kârlı işlemlere yönelerek üretken alanlardan yeniden uzaklaşmaktadır. Ulusal burjuvazi tasarruflarını yatırıma dönüştürmeyi bıraktığında vurguncuya dönüşüyor. Yeniden yabancı sermaye ile ortaklığa girerek 'ulusal' olmaktan çıkıp ortak oluyor.

Ulusal tekelci burjuvazi ve hükümet teknokrasisinin emperyalizmle artan ortaklığı bağımlı ülkeler de yaygınlaşan derin bir eğilim halinde. 'Ulusal burjuvaziler' bugün doğrudan çatışmadan çok, ülkeler üreticilerinin emeği üzerinden elde edilen kârlardan daha fazla pay alabilmek için emperyalizmle pazarlığın yollarını aramakta.

'Ulusal burjuvazilerle' emperyalizm arasındaki çatışmalar kuşkusuz kaybolmadı fakat içerik ve biçimleri değişime uğradı. Bu durum işçi sınıfının sayısal olarak büyümesiyle birlikte ulusal burjuvazileri kitlerin örgütlenmelerinden geçtik, geniş hareketlenmeleri karşısında düşman bir hale getirmekte. Yaşanan deneyimlerle milliyetçi burjuva ve küçük burjuva halkçılığın sınırlarını gören ve giderek sınıf çıkarlarının bilincine daha fazla varan proletarya, anti-emperyalist kavga niteliğini yitirmeksizin sınıf çıkarlarını "ulusal dayanışma" için kurban vermeyi kabullenmekten giderek uzaklaşmakta.

Uluslararası kapitalist sistemin bunalımının derinleşmesi sonucu yükselecek anti-emperyalist mücadelede sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin milliyetçi burjuvazisiyle ilişki sorunu artan bir keskinlikle gündeme gelecek gibi görünüyor. Popülizm çöküş halinde fakat kaybolmuş değil. Özellikle ona hata ve ihanetlerle manevra kolaylıkları sağlandığı ölçüde kendini yeniden öne sürebilmenin sınırlı alanlarını muhafaza etmekte.

Anti-emperyalist mücadelede doğru taktik proletaryanın örgütsel ve eylemsel bağımsızlığının kazanılması, korunması, sağlamlaştırılması ve güçlendirilmesinden ibaret olan stratejinin içinde yer almaktadır. Bu hiçbir şekilde tüm anti-emperyalist ittifakların reddedilmesi anlamına gelmiyor. Bu emekçilerin ve yoksul köylülerin reddedilmesinden başka bir anlama gelmeyecek olan burjuvazi ile tüm siyasi blokların toptan reddi anlamına geliyor.

Anti-emperyalist mücadelede sekterlik ne kadar zararlıysa, Latin Amerika, Asya ve Afrika da sayısız yenilgi ve felaketlere yol açan oportünizm de en az o ölçüde zararlıdır. Latin Amerika, Asya ve Afrika burjuvazilerine verdikleri koşulsuz destekle parlamentolarda konumlarının keyfini çıkaran, birçok ülkede KP' erin yok olmasına ve işçi hareketinin zayıflamasına yol açan Stalinist önderlikler acınacak bir üne sahiptir.

Anti-emperyalist mücadelede oportünizm tehlikeleri üzerinde dururken ulusal kurtuluşun görevlerinin dar ve ekonomist bir "uvriyerizme" tabi kılınması gerektiğini söylemiyoruz. Emperyalist baskı söz konusu az gelişmiş ülkelerin temel gerçekliği olmaya devam ediyor. Bu baskının sonunda halk kitlelerinde emperyalizmin krizine bağlı olarak giderek büyüyecek olan meşru tepki sanayi proletaryasının bu kitleler içindeki önemli ağırlığı ile çelişki içinde değil. Proletaryanın ulusal demokratik ve anti-emperyalist devrimin görevlerine sırt çevirmesi veya hafife alması, halkçılığın ya da burjuva milliyetçiliğin geniş köylü, kentli, küçük burjuva, yarı proleter ve hatta işçi kesimleri üzerindeki nüfuzunu güçlendirmekten başka bir işe yaramayacaktır.

Burjuva milliyetçiliğinin anti-emperyalist mücadeleyi saptırmasını engellemek için proletaryanın elindeki tek olanak bu mücadelenin ve bu mücadeleyi kitleler gözünde temsil eden; Yabancı üslere, ulusun siyasi, ekonomik ve mali yaşamına dolaysız ve dolaylı emperyalist müdahaleye karşı mücadeledir. Proletarya emperyalist saldırının kurbanı durumundaki halklarla uluslararası dayanışma gibi mücadele gündeminin ilk sırasında bulunan talep ve somut hedeflerin başını çekmelidir.

Bu emperyalizm çağında ulusal burjuva devrimin görevlerinin ancak proletaryanın devrimci sürece katılan toplumsal güçler içinde hegemonyasını kurabilmesi ve siyasi önderliği ele geçirebilmesi ile bütünüyle gerçekleştirebileceği anlamına gelir.

Politik öncülüğün kazanılması işçi sınıfı bilincinin tüm burjuva ideolojilerle bağlarını kopartarak gelişimi, proletaryanın örgütsel(sendikal ve politik) bağımsızlığının kazanılması, kırların ve şehirlerin yoksul kitleleri üzerinde proletaryanın siyasi hegemonyasını kuracağı görevleri başaracak nitelikte bir devrimci önderliğin, devrimci bir işçi partisinin yaratılmasıyla mümkündür.

Türkiye'de burjuva devriminin diğer bir tarihsel konusu ulusal bağımsızlık konusudur.1923'te kurulan TC devletinin bir sömürge devlet olduğunu söylemek olanaksızdır. Türk ulusunun birliğinin sağlanması denenmiş ve ulusal bir devlet inşa edilmiştir. Ama bu Türk devletinin emperyalizmden siyasi ve askeri ve ekonomik açıdan bağımsız olduğu anlamına gelmez. Kapitalizm bir dünya sistemi durumuna dönüştükçe az gelişmiş ülke burjuvazilerinin emperyalist sistemle bütünleşmeleri daha büyük bir zorunluluk olmaktadır. Türk burjuvazisinin de emperyalizmden siyasi ve askeri bağımsızlığa gereksinimi yoktur. Bu anlamda bir ulusal devletin kurulmasına yol açan Türk burjuva devrimi çağın özellikleri nedeniyle tamamlanmadan kalmış ve biçimsel bir bağımsızlık aşamasında durmuştur.

Türkiye emperyalizme bağımlı yarı-sömürge bir ülkedir. Bu anlamda üretici güçlerin gelişimi emperyalist boyunduruktan kurtulmayı gerektiriyor. Fakat bu hiçbir şekilde emperyalist boyunduruğun mekanik, Türk iyenin tüm sınıflarına aynı şekilde boyun eğdiren bir boyunduruk anlamına gelmiyor. Türkiye de yabancı sermayenin güçlü rolü burjuvazinin, bürokrasinin ve ordunun çok güçlü kesimlerinin kendi kaderlerini emperyalizminkiyle birleştirmesine yol açtı. Bu bağ olmaksızın militarizmin yaşamdaki muazzam rolü tasavvur edilemez.

Yabancı sermayenin ekonomik ve politik acentesi konumunda olan çeşitli burjuva kesimler arasında bir uçurum olduğuna inanmak saflık olacaktır. Bu kesimler işçi ve köylü kitlelerine büyüyen bir düşmanlıkla bakmakta ve emperyalizmle uzlaşmaya varmaya daima hazır hale gelmektedir.

Emperyalizmin mekanik olarak Türkiye'deki tüm sınıfları kaynaştırdığını düşünmek yanlıştır. Emperyalizm Türkiye'nin iç ilişkilerinde hayli kuvvetli bir güçtür. Bu gücün temel kaynağı yabancı sermaye ile yerli burjuvazi arasındaki ekonomik ve politik bağdır. Bu anlamda emperyalizme karşı devrimci mücadele sınıfların politik farklılaşmasını zayıflatmaz tersine güçlendirir. Emperyalizme karşı mücadele onun ekonomik ve askeri gücünden dolayı en derinlerdeki kuvvetlerin güçlü bir kullanımını gerektirir. İşçileri ve köylüleri emperyalizme karşı harekete geçirmek ancak onların temel ve en yaşamsal çıkarlarının ülkenin toplumsal kurtuluşu hedefiyle bağlantısını kurmakla mümkündür. Bağımsızlık sorununun gerçek çözüme ulaştırılabilmesi görevi emperyalizmle kader birliği yapan Türk burjuvazisinin değil emperyalist ittifaktan hiçbir çıkarı olmayan işçi sınıfının omuzlarında durmaktadır. Bu anlamda burjuva devriminin görevlerinin kaderi sosyalizme bağlanmıştır.

Küçük ya da büyük bir işçi grevi bir toprak isyanı yani halk yığınlarını harekete geçiren, onları kaynaştıran, eğiten her şey devrimci ve toplumsal kurtuluşa giden yolda atılmış gerçek adımlar olacaktır. Burjuvazi ile işçi ve köylü kitleleri arasındaki sınıf mücadelesi emperyalist baskı tarafından zayıflatılamaz aksine keskinleştirilir. Çünkü burjuvazi her zaman kendisine, işçi ve köylülere karşı para, mal ve silahla daima yardım edecek olan emperyalizmde arkasındaki sağlam muhafızı bulmuştur. Anti-emperyalist parlak laflar ve sözel milliyetçi demagoji sağcı, yarı sağcı ya da yarı solcu generallerin hatta en gerici hükümetlerin bile fırsatını bulduklarında sömürülen kitlelere kesin bir çatışmayı engellemek amacıyla başvurabilecekleri kolay bir yol olma durumunda. Sömürülen kitleleri onların ayaklarına götürecek her şey burjuvaziyi emperyalistlerle açık bir blok yapmaya itecektir.

Kurtuluşun sınıf mücadelesinin ılımlılaştırılmasıyla, grevlerin ve kitle hareketlerinin frenlenmesiyle özgürlüğün kitlelerin iyi tavırlarından dolayı bir emperyalist cömertlik şeklinde elde edileceğini düşünenler ancak çanak yalayıcılar olabilir. Bütün emperyalistlerin haydut olduğunu söylemek zorunludur. Onlar yalnızca yöntemlerinde farklıdır. Bir emperyalizmi diğerinin karşısına koyma ve onların arasındaki çelişkilerden yararlanmayı ancak bir devrimci halk hükümeti emperyalizmin aleti haline gelmeden gerçekleştirebilir.

Sekterizme düşmemek adına proletaryanın ve devrimci öncüsünün anti-emperyalist mücadele gerekçesiyle sınıf uzlaşmasına götürülmesi mücadeleyi ilerletmek şöyle dursun başarısızlığa uğramasının, siyasi olarak daha yumuşak ve daha az kışkırtıcı biçimlere bürünse de uluslar arası sermaye egemenliğinin sürdürülmesinin kapısını açar. Devrimci bir anti-emperyalist mücadelenin geçmişte kapitalist olmayan kalkınma yolu, MDD, UDD adlarıyla süslenmiş bugünde faşizan bir söylemle bezenmiş ihanet politikalarıyla ortaklığı olamaz.

Türkiye başta Türkler ve Kürtler olmak üzere çeşitli halklardan meydana gelen bir ülkedir. Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının sonuna kadar savunularak yürütülecek devrimci bir anti-emperyalist mücadele NATO ve emperyalizmle imzalanmış bütün askeri anlaşmaları yırtıp atacak, Kürt halkını Avrupalı ve Amerikalı emperyalistlerin elinden kurtaracak, Kürt ve Türk emekçilerini parçalayacak gelişmelere izin vermeyecektir.



ÇALIŞMAYA ÖVGÜ

Çalışmaya Övgü'yü RED'in 29 ve 30'uncu sayılarında yayınlanmış olan *'Emeğin Değersizliği ve Zenginlik Üzerine Basit Bir Değerlendirme'* başlıklı yazımın son kısmı olarak yazmayı düşündüm ancak üzerinde çalışmaya başladıktan sonra *'Çalışmaya Övgü'*nün basitçe geçiştirilemeyecek kadar önemli ve uzun bir konu olduğunu fark ettiğimden ayrıca bir yazı kaleme almak gerekti. Son kısım olarak da kabul edilebilecek bu yazıda kaba hatları ile Yunan ve Roma uygarlıklarında çalışmayı övme yönünde bir çaba sergilenecek ve doğal olarak durum günümüz koşulları da göz önüne alınarak değerlendirilecektir.

Çalışan küçük insanları toplumsal yönden küçümsemek bir olgudur. Ama kişi aynı zamanda yönetici de olan bir sınıfa mensupsa, halkın, kent için yararlı olan çalışmasına bir miktar değer vermek zorunda kalır. Daha keskin bir ifadeyle, bu çalışma, toplumsal barışı sağlayacaktır: İsokrates, "Eski güzel günlerde, sıradan insanlar tarıma ve ticarete yöneltiliyordu, çünkü yoksulluğun tembellikten ve suçun da yoksulluktan doğduğu biliniyordu," diye iddia eder. Antik düşünce, bir devletin, her bireyin, bütün diğerleri için çalışması üzerine örgütlenmiş bir toplum olduğunu söylemez. Daha çok, bir kentin insanların meydana getirdiği doğal topluluğa daha yüksek bir varoluş sürdürmeleri için eklenmiş bir kurum olduğunu ileri sürer. Yoksulların çalışmaları iyi bir şeyse, bu, topluma katkıda bulundukları için değil, sefalet onları suçla altüst etmeye kışkırtmasın diyedir. Yanılıyorum: Bir antik düşünür, çalışmanın ya da en azından ticaretin, gerekli malları arasında dağıtarak, bütün yurttaşlara hizmette bulunduğunu düşündü. Ortak refaha aynı şekilde katkıda bulunan daha başka faaliyetler büyük saygı görürken, ticaret mesleğinin genelde karşılaştığı küçümsenmeyi hayretle karşıladı. Bu siyasi kafa, daha az toplumsal saygınlık taşıyan insanlara yukarıdan baktığını gördüğümüz Platon'unkiyle aynıdır.

Köleliğin 'doğal'lığı!

Şu da doğru ki, Platon burada bile toplumun, çiftçisi, zanaatkârı ve tüccarıyla, herkesin emeğiyle yaşadığını hiçbir şekilde söylememektedir: Yalnızca ticaretten söz etmektedir. Gerçekten de onun gözünde her yurttaş kendi serveti ile yaşar (kölelerin işlediği topraklarıyla) ve bu kaynak solunan hava kadar 'doğal'dır. *İnsan insana, ancak kendisine doğal yoldan gelmeyen malları elde etmesi gerektiğinde hizmet vermeye başlar; ticaret servetleri tamamlamaktadır.* Özetle Yunan ve Roma'da göz ardı edilen esas konu yaratılan tüm zenginliklerin, inşa edilen kentlerin, çok zor şartlarda çıkarılan madenlerin, ekilen toprağın; kısaca üretilen tüm artı-değerin çalışmakla gerçekleştirildiğidir. Ancak komik olan günümüzde olduğu gibi tüm bu üretim ilişkilerinin en merkezinde olan, yani esas üretici güç olan; işçilerin, zanaatkârların, çiftçilerin ve kölelerin gerektiği saygıyı görmemeleri değil insan yerine dahi koyulmamalarıdır.

Öte yandan iş, bir kitlenin tek zenginliğidir. İmparator bunu biliyordu ve Roma toplumunun 'dürüst yöneticisi' olarak, her gruba kendi geleneksel kaynaklarını sağlamaya çalışıyordu. Sezar böylece çobanlardan üçte birinin özgür insanlar olınasını buyurdu (Çünkü kölelerin çalışması onları işsizliğe sevk ediyordu); Augustus (İlk Roma imparatorudur) hem çiftçilerin, hem de tüccarların çıkarlarını korumaya dikkat ediyordu; Vespasianus (6'ncı Roma imparatorudur) Coliseum'un (Kolezyum) inşasında makine kullanılmasını kabul etmedi, çünkü bunlar Roma'nın yoksullarını açlığa sürüklemiş olacaklardı. Roma'da siyaset iki alanı kapsıyordu. Bunlardan biri, devlet aygıtının, iç ve dış siyasetin tehlikeleri arasında kurtarmak ya da arttırmak gereken güvenliğini ya da gücünü hedefliyordu; öteki alansa cura'ydı. İmparator, Roma toplumuna –tümüne ya da bir kısmına- 'kayyum' (curateur) ya da vasi gibi davranıyordu; tıpkı bir vasinin, koruduğu çocuğun işlerini hiçbir şeyi bozmadan, olması gerektiğince sürdürmesindeki gibi, geleneksel işlerin yönetimini rahatlıkla sürdürüyordu. Tanıdık gelen birkaç şey var; bana nedense ülkemizde sadece taraftarlarına maaş vermek için tuhaf işler icat eden ve gittikleri her yerde iş ya da yatırım vadeden, kimilerinin başına konan devlet kuşu olarak nitelendirilen 'siyasetçi'leri hatırlattı. Ne çok şey değişmiş.

Daha önce aylakların ve siyasetçilerin çalışmaya ilişkin düşüncelerinin ne olduğunu yazmaya çabaladım: Aşağı seviyede olanları küçük görüyor ve yönetiyorlardı. Ama aşağı konumda olanların düşünceleri de farklıydı.

Petronius'un yazdığı romanda; zengin azatlı Trimalcion deniz ticareti ile servet sahibi olınuş, daha sonra iş hayatından çekilmiş ve tıpkı eşraftan biri gibi, topraklarının geliri ve borç paraların faizi ile yaşamıştır. Ne eşraftan biridir, ne de halktan biri; kendi alt-grubunun değerleri doğrultusunda, yani gayret, beceri ve risk alma duygusuyla edinmiş olduğu servetiyle gururlanmaktadır. Bir heykeltıraşa, mezarının üstünde, halk meseni olarak kentindeki hemşerilerine sunduğu ve hepsinin katıldıkları şöleni betimlemesini buyurur. Denklerinin hepsinden daha zengin olan Trimalcion, yüksek sınıf tarafından olmasa bile, en azından kendi kentinin halkı tarafından 'tanınmış' olmaya çalışmaktadır; eşraf onu küçümsese ve daha az zengin olanlar kendi aralarında onu çekiştirseler bile, o gün onun parası ile yiyip içmeyi kabul etmiş olmakla, ona duydukları saygıyı dışa vurmuş oluyorlardı. Herhangi bir küçük ilçe, kasaba veya köy düşünün, orada Trimalcion'un benzeri olarak kabul edilebilecek binlerce yurttaşımız olduğunu hatırlayacaksınız. Ne de olsa onlar azatlı olmasalar bile, bir şekilde ayrıcalıklı olanlardır.

Sayıları daha fazla olan başkaları, kendi alt-gruplarının, faaliyet göstermek, gelişmek ve iyi tanınmak şeklindeki değerlerine tamamen inanmakta; bunların gerçek üstleri tarafından ya da kolektif bilincin anlık bir kurgusu tarafından kabul edilmesine çalışmamaktadırlar. Arkeologlar, ölen kişilerin, kendilerini ticarethane ya da zanaat işliklerinde çalışırken yontturdukları yüzlerce



Aklınıza her kanalda yayınlanan şov programlarını, yarışmaları veya halktan insanların dâhil oldukları herhangi bir televizyon faaliyetini getirin ve hatırlamaya çalışın ki, bu programlarda rol alan insanlar; insanlar ile şivelerini taklit ederek, yaptıkları işleri aşağılayarak veya tipleri ile dalga geçerek ne çok eğlenmektedirler. İğrenç olan, kitlelerin aslında aşağılanın kendileri oldukları fark etmeyerek bu sözde eğlencelere sonuna kadar dâhil olmalarıdır. Tıpkı binlerce sene önce çobanlamalarda (idiller) kısa süreliğine yer alan benzerleri gibi...

mezar taşı buldular. Roma'da, kültüre ilişkin hemen hemen her şeyde olduğu gibi, meslek sahiplerine ait bu mezarlar da Yunan kültüründen esinler taşır, çünkü V. Yüzyıl Atina'sında, zanaatkârlar kendilerine özgü bir 'sınıf bilinci'ne sahiptiler. Belki biraz olsun abartmış olacağım ya da alegori yapmaya çabalıyorum; bizden 2 bin 500 sene evvel yaşamış ustaların sahip oldukları sınıf bilincine ülkemizde de ulaşılması için gerekli olan nedir ki; ümmet olmaktan kurtulmayı bir 2 bin 500 sene daha geçtiğinde ülkemiz insanından beklemek mümkün mü?

Pahalı mezar yazıtları

Bundan şüphe etmemek gerekirdi; antik topluma özgü boş zaman ve siyaset ülküsünün yanı sıra, halk kökenli belgelerde çalışmaya ilişkin daha olumlu bir düşünce biçimi kendini göstermektedir. Nitekim Pompei'de, resimler ve mermer heykellerle süslü güzel evlerden bazılarının sahipleri fırıncılar, çırpıcılar ya da kap-kacak imalatçılarıydı ve bunlar mesleklerini öne çıkartıyorlardı; aralarından bazıları, ayrıca, sitelerinin kent senatosuna da üyeydiler. Afrika'da, zengin bir çiftçi, bir şaire ısmarlamış olduğu mezar taşı yazıtında, emeğiyle nasıl zenginleştiğini dizelerle anlatmaktadır. Bütün bu esnaf ve zanaatkârlar ya da zengin çiftçiler, mezar yazıtlarında (mezar yazıtları pahalıya mal oluyordu) mesleklerinden memnuniyetle söz ederler; 'gayretli bir şekilde' çalıştıklarını, 'çok tanınmış sarraf', 'ünlü bir domuz ve sığır eti tüccarı' olduklarını özenle belirtirler. Eklemek gerek ki, o dönemde bir çömlekçi ya da fırıncı, toplumsal açıdan, günümüzde olduğundan çok daha yukarı bir düzeyde bulunuyordu (bir fırın nispeten büyük bir yatırımdı). Petronius'un Satiricon'unda (bir romandır), azatlı bir tüccar, genç bir okumuşa haddini bildirirken, kendisi ve benzerleri hakkındaki inancını da şöyle dile getirir: "Ben bütün insanlar gibi bir insanım, başım dik yürürüm, kimseye bir kuruş borcum yok, asla mahkeme celbi almadım ve asla hiç kimse bana forumda, 'Bana borcunu öde' demedi; bir miktar toprak sahibi olabildim, birkaç kuruş biriktirebildim ve köpeğim dışında yirmi kişiyi doyuruyorum. Benimle birlikte gel de foruma gidip borç para isteyelim: Parmağımdaki, demir azatlı yüzüğüne rağmen, itibarımın olup olmadığını hemen görürsün."

Bu yüzden, dükkân sahiplerinin mezar taşlarında, işliklerinin içi, sergilenen malları, yakışıklı tezgâhtarı, kumaş seçen güzel hanımı, işletmedeki alet ve makineleriyle ayrıntılı bir şekilde betimlenmektedir. Mallar ve aletler pahalı bir sermayeydi: Bir mesleğin simgeleri değil, zenginlik göstergesidirler. Bu mezar yontuları, yurttaşlık durumundaki gibi, merhumun uğraşını göstermekle kalmaz, bir dükkân sahibi olma niteliğini de yüceltir. Buna karşılık, hiçbiri, merhumu tarlada çalışırken betimlememektedir. Evet, Antik Çağ'da bir insanın çalışarak zengin olması ve bu durumdan övgü ile söz etmesi çok sık karşılaşılan bir durumdur. Sadece o insanlara, "Gel bir de çağımızda çalışarak zengin olmayı dene," diyebiliriz. Tabii gelip çağımızda herhangi bir işte çalışması mümkün olmadığından haklılığımızı ispat etmek de çok mümkün olmaz.

'Çalışmayan aç kalır'

Geriye, düpedüz tarla süren ve toplumun beşte dördünü oluşturanlar kalıyor. Yazgıları olan zorlu hayat kavgasında, ahlak anlayışları hiç şüphesiz, gelip Aziz Paulus'unkine dayanıyordu: "Çalışmayan karnını doyuramaz." Bu aynı zamanda hem kendi kendilerine tembihledikleri bir ders, hem de onların alın terleriyle kazandıkları rızkı paylaşmak isteyecek tembele yönelik bir uyarıdır. Nerdeyse doğru denilecek kadar basit bir tanımlama değil mi? Çalışmayan karnını doyuramaz. Zaten anlaşılmaz olan, kimsenin çalışmaya karşı olmadığıdır, her birey hayatını devam ettirmek için bir iş ile iştigal eder; ancak konu çalışma koşullarına ve ödenen ücrete geldiğinde birilerinin insanlarla dalga geçtiğini ya da binlerce yıldır aynı mantıkla işçilerini çalıştırdığını düşünebiliriz. Benim itiraz ettiğim ve tam karşısında durduğum şey işte tam olarak budur.

Köle ya da özgür, çiftçilerin, balıkçıların, çobanların oluşturdukları bu çalışkan kalabalık hakkında pek az şey biliyoruz. Ama hiç değilse yüksek sınıfın onlara hangi gözle baktığını bilmekteyiz: Pitoresk bir türe bakılan gözle; modernlerin pastoral şiirleriyle tek ortak yanı adı olan çobanlama (idiller) ve Helenistik geleneği izleyen yontu, onlara böyle bakmaktadır.

Modern pastoral şiir senyörleri ele alır ve onları iyi yetişmiş çobanlara dönüştürür, tıpkı, Amerika Birleşik Devletleri'nde beyazlar için sahnelenen zenci operetin ırkçı olması gibi, antik çobanlama da köleciydi: Köleleri ele alıyor, dillerini (biraz güzelleştirerek, cilalayarak) şakalara dokunmadan olduğu gibi bırakıyor, onları âşık ve şairlerin kılığına sokuyordu. Zenci ya da köle, naif, dokunaklı, küçük bir dünyanın beyazlarını ya da efendilerini düşlere daldırmaktadır. Öylesine alt bir dünyadır ki bu, orada her şey masumiyet kazanmakta ve efendiler, bir hülya boyunca, onu pırıl pırıl bir yazgı gibi düşleyebilmektedirler: Bu küçük yaratıklar, cennete özgü bir düş olan cinsel rahatlık ve yakınlık halinde yaşar gibi görünürler. Aklınıza her kanalda yayınlanan şov programlarını, yarışmaları veya halktan insanların dâhil oldukları herhangi bir televizyon faaliyetini getirin ve hatırlamaya çalışın ki, bu programlarda rol alan insanlar; insanlar ile şivelerini taklit ederek, yaptıkları işleri aşağılayarak veya tipleri ile dalga geçerek ne çok eğlenmektedirler. İğrenç olan kitlelerin aslında aşağılanın kendileri oldukları fark etmeyerek bu sözde eğlencelere sonuna kadar dâhil olmalarıdır. Tıpkı binlerce sene önce çobanlamalarda (idiller) kısa süreliğine yer alan benzerleri gibi. Bir de unutmuş olduğumuz öteki dünyada vaat edilen cennettir ki, bu konu üzerine çok yorum yapmamak daha doğrudur.

İhtiyar balıkçı

Görkemli evleri ve bahçeleri süsleyen aynı tür yontu da göz alıcı bir tarzda, bildik halk tiplerini betimliyordu: İhtiyar balıkçı, çiftçi, bahçıvan, sarhoş ihtiyar kadın... Bunları katı, abartılı bir doğruculukla gösteriyordu: İhtiyar Balıkçı'nın damarları ve kasları öylesine belirgindir ki, kurumuş bedeni, model olarak kullanılan derisi yüzülmüş insan bedenlerini akla getirmektedir ve yüz ifadesi öylesine perişandır ki, uzunca bir süre, bu heykelin ölmek üzere olan Seneca'nın bir tasviri olduğu sanılmıştır. Bu göz alıcı yaklaşım, dışavurumculuk ile karikatür arasındaki orta noktadadır; ihtiyarlık ve sefalet, varlıkların yüzeyinde kalan ve temeldeki küçümsenişin dışına çıkmayan duyarsız bir estetizm için bir seyirlikten ibarettir. Bedenlerin şekilsizliği gülümsetmeye yarar, tıpkı panayırlardaki cücelere ve ucubelere gülündüğü gibi. Bu doğruculuk tepeden bakan bir mizahtır. İçinde hiçbir tereddüt yoktur. Filozof Seneca'nın tereddütlere açık bir ruhu vardı ve kölelerine katı muamele eden bir efendinin kendini alçalttığını düşünürdü. Oysa aynı Seneca, bir gün kapısının önünde nöbet bekleyen köleye gözü takılıp onu pek yaşlı bulunca kâhyasına dönüp şöyle dedi: "Bu tiridi çıkmış yaratık da nereden geldi? Onu kapının önüne yerleştirmekle iyi etmişsin, çünkü son mekânına gitmek üzere evi terk etmesi uzak görünmüyor! Bu yaşayan ölüyü nereden buldun bana?" Köle, bu sözleri işitince filozofa şöyle karşılık verdi: "Aman Efendim, beni tanımadın mı? Ben, senin çocukken oynadığın Felicionus'um." Bunun üzerine Seneca dönüp kendine baktı: Yaşın kendi üzerindeki yıpratıcılığına ilişkin düşünceler kaleme aldı ve bundan, zamanın geçiciliğine ilişkin bir bilgelik ve ontoloji dersi çıkardı.

Yüksek sınıfa, daha doğrusu tümüyle insan olan, sakatlanmamış insanlığa ait olmak, önce eksiksiz bir insanlığa aidiyeti ortaya koyan zenginlik işaretlerini sergileyebilmek için yeterince zengin olmaktır. Bu aynı zamanda, bireysel sıfatıyla kimseye itaat etmemek, kendi girişimlerinin efendisi olmaktır. Çünkü adını hak eden insanlık birbirinden bağımsız etkenlerden oluşmuştur. Bununla birlikte, üç koşulu da yerine getirmenin en iyi yolu yine de bir dükkân yerine bir servete sahip olmaktır: Bir servet; saygınlık, bağımsızlık ve komuta sağlar.

Zenginler ve yoksullar: Gözümüze çarpan şey, azgelişmiş bir ülkedeki şatafat ve sefalet arasındaki karşıtlıktı. Ammianus Marcellinus,-özetle- Akitanya müreffeh bir eyalettir, çünkü halktan insanlar, burada, başka yerlerdeki gibi paçavralar içinde dolaşmıyorlar diye yazar. Yoksullar eskiciden giyinirken, şatafat yeni giysilerle başlamıştır.

İnsani zorunluluk...

Son olarak sözünü etmeye değer birkaç şey daha var; üretim ilişkileri binlerce yıldır aynı biçimde devam ediyor, tarihin anlattıklarına baktığımızda bunu tartışılmaz bir netlikte görüyoruz, binlerce yıldır değişmeyen üretim ilişkilerinin sadece biraz olsun biçiminin değiştiğini söyleyerek itiraz edenler mutlaka olacaktır; itiraz edenler elbette ki haklıdır. Benim söylemek istediğim biçim değişse bile aynı acımazlığın, yok saymanın, hak gasplarının, değersizleştirmenin binlerce sene evvelki gibi devam ettiğidir.

Ve her insanın bu durumun karşısında olması insani bir zorunluluktur...

AMELE SINIFI CUMHURİYET

Memleketimizin işçi sınıfı, Halkçı İnkılâbıyla (Kemalist Devrim), kendisi için mesut bir devrenin açılacağını ümit ediyordu. Bazıları bu hususta, büyük hayallere kapılmışlardı. Muhtelif sınıfların bir arada kaynaşması ve uzlaşmasıyla tahakkuk edeceğinden bahsolunan 'aheng-i içtimai' (toplumsal ahenk) efsanesine inananlar çoktur.
Bu halet-i ruhiyeden bil-istifade, karışık mahiyette birçok teşkilat tecrübelerine girişildi. Bunlara ön ayak olanlar miyânında İttihatçılığı veya millîci gruplardan birine intisabıyla tanınmış simalar nazar-ı dikkate çarpıyordu. Alakadar işçiler, büyük bir hâhişle (istekle) bu yeni rehberlerin arkasından gittiler. Bu teşebbüsler içinde sınıf cidali fikri unutulmuş gibi olmakla beraber, amelenin seri bir tarzda muayyen merkezler etrafında toplanmasına yarayacaklarını düşünerek, onlara biz de yardımcı olmuştuk.

Ameledeki itimat ve ümit, bundan on dört ay evvel inikad eden İzmir İktisat Kongresi hengâmelerinde, hadd-i azamisine erişmişti. Memleketin dört bir tarafından gelen yüze yakın işçi murahhası büyük bir şevk ile kongre mesaisine iştirak etmiş; ciddi bir tetkik mahsulü olan inkılâpkâr (devrimci) ruhta bir layiha meydana çıkarmıştı.

Bu layihanın belli başlı maddeleri, amele hatiplerinin savunmaları sayesinde, Kongrenin Heyet-i Umumîyesine kabul ettirilebilmişti. Bunlar arasında: İrad (gelir), sermaye ve miras üzerine müterakkî vergiler tarhı, hususî inhisarlar yerine devlet inhisarının ikamesi, ticaret-i hariciyeye devlet inhisarının vazı, derebeylik bakayası olan mütegallibe ve sergerdelere ait arazi ve emlakin müsaderesiyle fakir köylülere tevziî, vesait-i nakliye ve diğer büyük müessesatın devletleştirilmesi ilh.. gibi iktisadî siyasetimize içtimaî inkılâbı kolaylaştıracak bir istikamet vermeye matuf maddelerde mevcut idi. Hele iş saatlerinin tahdidi, asgarî yevmiyelerin vasatî geçinme bahasına göre tespiti, ücretli hafta tatili, gece işinin iki kat ödenmesi, kadın ve çocuk işinin himayesi, serbestçe sendikalar teşkil ermek ve grev ilan edebilmek haklarının mahfuziyeti, kaza tazminatı, yardım sandıkları, amele emekliliği, işsizlik sigortaları, ve saire gibi bizzat amelenin maîşet şartlarını ıslah edici maddeler, alkışlarla tasvip edilmişti. Bütün bu maddeleri ihtiva eden bir mesai kanunu, amelenin hukukunu, muhakemelerin himayesi altına koyacaktı.

İktisat Kongresi kararları millet tarafından izhar edilmiş temennilerden ibaret idi. Hükümet bunlardan münasip gördüklerini icabında nazar-ı dikkate alacaktı. Fakat birçokları görüşmelerin verdiği heyecan içinde, temennilerin hemen tahakkuk edebileceğini sanmışlardı. Amele murahhasları gittikçe artan bir faaliyet hevesiyle teşkilatlarına iltihak ettiler. Ve cemiyetler, amelenin pek berbat olan vaziyetini ıslah etmeye, patronları mecbur etmek için icap eden hazırlıklara hemen koyuldular.

Kongre'yi takip eden geçen seneki 1 Mayıs'ta hükümetin gösterdiği haşin muamele, ameleyi tatlı rüyasından uyandıran bir soğuk duş tesiri icra etti. Yapılan veya yapılması muhtemel olan nümayişler vesilesiyle, bazı inkılâpçı işçilerin ve işçi sınıfı dostlarının zindanlara atılması, amelenin halkçı, hükümetine karşı beslediği itimat hislerini sarstı.

Bundan sonra ameleyi gittikçe derin bir sukut-ı hayâle düşüren bir silsile-i vakai, bütün ümitleri, bütün nikbinlikleri izale etti. Kuvvetini hissetmeye başlayan amele sınıfı çiğnenen haklarını tanıtmak için, muhtelif sahalarda harekete gelmek ihtiyacını duymuştu. Patronların muhakkak amele isteklerini kabul etmemekte inat ettikleri yerlerde, grevler ilanına mecburiyet hasıl oldu. Yoksul kitlelerin, bir lokma ekmek için yaptıkları bu mücadelelere karşı hükümetin aldığı vaziyet çok şayan-ı dikkattir. İşçilerimizin, sınıflarına yabancı eşhas ve fırkaların himayesinden medet ummak hususunda gösterdikleri gafleti izale eden bu vakayı, henüz gözleri açılmamış olanların uyanmaları için saymayı lüzum görüyoruz:

1: Aydın şimendifercileri grevinde, hükümet İngiliz sermayedarlarına hak vererek grevcileri çalışmaya mecbur etti.

2: Rumeli şimendifercileri grevinde hükümet yine ecnebî kumpanyasının entrikalarına müsamaha ederek, zamana bağlı vaatler ile greve nihayet verilmesine delalet etti.

3: Zonguldak grevinde, ameleye yardımcı olan sanayi müdür-i umumisi azledildi.

4: Bir hükümet müessesesi gibi idare olunan Anadolu şimendiferleri müdüriyeti, bugüne kadar, amelesine karşı haşin davranmaktan ve amele cemiyetlerini baskı ve korkutmadan bir an geri durmadı.

5: Serbest sendikalar lehinde bulunan ve amele hukukunu koruyucu bir mesai kanunu hazırlayan iktisat vekili Mahmud Esad (Bozkurt) Bey istifaya mecbur edildi.

6: Hükümet, el altından bizzat teşkil ettirdiği Amele Birliği'nin, yarın kendisinden gayrı bir sınıfın elinde kuvvetli bir silah olacağını sezdi. Ve bundan ürktü. Cemiyetler kanununu dar bir zihniyetle teksir ederek, Birliği büsbütün ilga tehdidi altında, şimdilik mevcudiyet-i resmiyesinden mahrum etti.

7: Belli başlı amele ve inkılâp partileri mensuplarını saçma sebeplerle mahkemelere sevk etti. Bazı fedakâr amele rehberlerinin, hükümsüz olarak zindanlarda çürümesine göz yumdu.

8: Hükümetin nüfuz ve tesiri altında olmayan bütün işçi cemiyetleri gayrikanunî bir tarzda engellendi ve feshedildi.

9: En yüksek makamları işgal eden zevatın vaatlerine rağmen, bir seneden beri mevzu bahis olan mesai (iş) ve sendika kanunları elân bugün meclise tevdi edilmemiştir.

***

Cumhuriyet idaresinden beklediklerimiz tezat teşkil eden bütün bu muameleler, işçi sınıfını manen ve maddeten, amele hareketleri tarihinde rastlanmayan fecî bir vaziyete itti. Alın teriyle bir lokma ekmek parasını kazanan ve açlıkla tokluk arasında, ömür tüketen kardeşlerimizin teşkilatları, bugüne kadar, bu derecede perişan bir manzara arz etmemişlerdi.

Bu şartların doğurduğu genel üzüntünün uyuşukluğu içinde, işçilerimiz arasında, her şeye rağmen dürüst muhakeme yürütmek hassasını muhafaza etmiş kimseler mevcut olduğunu görmek bizi müteselli ediyor. İşçi okuyucularımızdan

ŞEFİK HÜSNÜ DEYMER (1887-1959)



Bilimsel sosyalizmi Türkiye'ye Batı'dan getiren ilk kuşak içinde yer alan, uzun yıllar Türkiye Komünist Partisi Sekreterliği görevini yürütmüş düşünce ve eylem adamı Şefik Hüsnü 1887'de Selanik'te dünyaya geldi. Yüksek Öğrenim için Paris'e giderek Fen ve Tıp Fakülteleri'nde okudu. Sinir ve ruh hastalıkları uzmanlık eğitimi gördü. Ardından 1. Dünya Savaşı'na da katılarak Çanakkale Cephesi'nde Tabip Yüzbaşı olarak görev yaptı. 1919'da ilk sayısı Berlin'de çıkan Kurtuluş dergisini çıkaran devrimci grubun başına geçerek, 20 Eylül 1919'dan itibaren dergiyi İstanbul'da yayınlamaya başladı, 22 Eylül 1919'da dergi çevresindeki kadroyla birlikte Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası'nın kuruluşunu sağladı. Fırka'nın Genel Sekreterliği'ne getirildi, Türkiye Komünist Partisi'nin 10 Eylül 1920'de Bakû'de toplanan I. Kongresi'nin sonunda listeden Merkez Komite üyeliğine ve Merkez İcra (Faaliyet) Komitesi I. Sekreterliği'ne seçildi. Kurtuluş dergisi hükümetçe kapatıldıktan sonra Haziran 1921'de grubuyla birlikte çıkarmaya başladığı Aydınlık dergisinde bilimsel sosyalist öğretinin yaygınlık kazanması doğrultusundaki yazılarını sürdürdü. Bilimsel sosyalist teorinin kılavuzluğundan Türkiye'de sınıfların mevzilenişine, kurtuluş savaşına, sosyal devrime ve işçi sınıfının ekonomik ve siyasal örgütlenme sorunlarına çözümleyici yaklaşımlarda bulundu. Aynı zamanda bilimsel sosyalist teorinin temel fikirlerini Aydınlık Külliyatından çıkan tercüme ve telif, broşür ve kitaplarında ele aldı. 1 Mayıs 1923 kutlamalarının ardından, dağıttıkları bir bildiri nedeniyle tutuklandı. 1 Ocak 1925 İstanbul Akaretler'deki evinde Türkiye Komünist Partisi'nin II. Kongresi toplandı. Kongre sonunda tekrar Merkez Komite üyeliğine ve TKP Genel Sekreterliği'ne seçildi. Şubat 1925'te Şeyh Sait önderliğinde başlayan Kürt Ayaklanması üzerine çıkarılan Takrir-i Sükûn kanununa dayanılarak Aydınlık başta olmak üzere Parti'nin bütün yayın organları kapatılıp önde gelen kadroları tutuklanmaya başlayınca yurtdışına gitti. Ankara İstiklâl Mahkemesi tarafından gıyabında 15 yıl kürek cezasına mahkûm edildi. Yurtdışında iken TKP'nin Viyana'da bir bürosunu oluşturdu. 1925 İstiklâl Mahkemesi terörünün yarattığı dağınıklığa son vermek için Mayıs 1926'da Viyana'da Parti Konferansı'nı topladı. Yılın sonuna doğru kimlik ve kılık değiştirerek Türkiye'ye dönen Şefik Hüsnü, Vedat Nedim'in (Tör) faaliyetini yetersiz bularak kendi sekreterliğinde ikinci bir İcra Komitesi kurdu. Kendisinden habersiz ayrı bir icra komitesi kurulup faaliyete geçildiğini anlayan Vedat Nedim, elindeki bütün parti evrakını da polise vererek ünlü 1927 Komünist Tevkifatı'na neden oldu. Şefik Hüsnü de partinin önde gelen aşağı-yukarı tüm kadrosuyla birlikte tutuklandı. Yargılama sonunda 18 ay hapse mahkûm oldu. Bu cezasını önce İstanbul'da, daha sonra Yozgat cezaevinde çekerek Nisan 1929'da tahliye oldu. 1939'a dek Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşadı. 1928–1935 arasında Komintern'nin Yürütme Komitesi üyeliğini yaptı. Komintern'in yayın organlarında daha çok dünya komünist hareketi üzerine yazıları çıktı. 1945'te Cemiyetler Kanunu'nda yapılan değişiklikle "sınıf esası üzerine dayanan partilerin kurulması yasağı" kalkınca legal sosyalist parti olarak Türkiye Sosyalist Partisi'nin kurulması konusunda TKP Merkez Komitesi'nde tüm kadroyla anlaşmışken TSP'nin kuruluşundan bir buçuk ay sonra Haziran 1946'da Türkiye Sosyalist Emekçi ve Köylü Partisi'ni kurdu. Altı ay sonra her iki partinin kapatılmasıyla birlikte tutuklandı. Beş yıl hapis cezası aldı. 1950 affıyla hapisten çıktıktan sonra TKP yöneticilerinden olma iddiasıyla tekrar tutuklandı (1951) ve yargılama sonunda 5 yıl hapse mahkûm edildi. Hapis cezasından sonra Manisa'da sürgün cezasını çekmekte iken 1959'da öldü.

Osmanlıcadan çeviren: Cengiz YOLCU

HAKKINDA NE DÜŞÜNÜYOR?

aldığımız mektuplar, uzak ve yakın mazinin acı tecrübelerinden en muvafık derslerin istihraç edildiğini gösteriyor. Şuurlu ve anlayışlı işçi arkadaşlarımız, amele sınıfının günü gününe maişet şartlarının ıslahı, umumî seviye itibarıyla yükselmesi ve sermayedarlık soygun, ve boyunduruğundan temelli kurtuluşu işleri, bizzat amelenin kendi birlik kuvvetiyle tahakkuk ettirebileceği işler olduğu kanaatine bugün artık vasıl olmuştur. Ancak müşterek menfaatleri olanların birbirine yar olabileceğini ve sınıfına yabancı olanlardan kendisine hayır gelemeyeceğini, nihayet idrak edenlerin çoğalmasıyla amele hareketi bu defa yeni ve salim bir cereyana girmekte gecikmeyecektir.

Bize mektup gönderenlerden bazıları, bizim Cumhuriyet hükümeti hakkındaki neşriyatımızı bile tenkit ediyorlar. Bunlar da, iktidar makamını ele almış olan sınıfın, inkılâbımızı amele ve yoksul sınıflar lehinde, köklü icraat ile derinleştirebileceğini farz etmek, fazla nikbinlik olduğu iddia olunuyor. Bu tenkit tamik edilmeye layıktır.

Muhabirlerimizin yürüttüğü muhakeme hulasaten şudur: Amele meselesinin hallini ve içtimaî inkılâbın husulünü yeni hükümet adamlarımızın hüsn-i niyetinden beklemek, bu gayelerden feragat etmekle müsavidir. Bu bir hüsn-i niyet meselesi değildir. Mütemadiyen onlara milletin selâmeti için yapılması icap eden şeyleri göstermekle, birkaç şahsiyet ikna edilse, bile yine maksat elde edilemez. Zira bugün iktidarda bulunanlar, ameleninkilerden gayrı ve onlarınkine zıt belirli menfaatlere malik bir sınıfın mümessilleridir. Islahatçılık yolunda, daima o menfaatlerin müdafaası zaruretiyle, kar arzsızlık göstermeye ve yarı yolda tevakkuf etmeye mahkûmdurlar. Nazarî olarak kabul ettikleri prensipleri esasları, amelî icraata girişince, daima feda etmek mecburiyetinde kalacaklardır. Ve daima ortada yanan, hakları ihmal edilen zavallı rençperler olacaktır. Netice: Amele için kendi işini kendi görmekten gayrı kurtuluş çaresi yoktur.

Gerçi biz başlangıçta henüz siyasî akideleri ve sınıfı ve safları belirlenmemiş bazı mefkureci rehberlerin istiklal mücadelemizi muvaffakiyetle başardıklarını ve kıymet ve ehemmiyeti gayrikabil-i inkar bir siyasi inkılâba delalet ettiklerini nazar-ı dikkate alarak, Cumhuriyet ricalimize geniş bir kredi açmıştık. Silah şakırtıları nihayete erdikten sonra, elde ettiğimiz siyasî istiklalin idamesi, Avrupa ve Amerika sermayedarlığına karşı iktisadî bağımsızlığımızın teminine bağlı olduğu, beynelmilel münasebeti takip eden herkes için açık bir gerçek idi. Bizim gibi ahalisi yoksul ve orta hallilerden mürekkep bir memleketin ecnebi sermayedarlarının istismar ve tahakkümünden masun kalması, ancak milletin kahir ekseriyetini teşkil eden işçi ve köylü sınıflarından kuvvet



alan, müşterek tasarrufa dayanan iktisadî teşekküllerle kabil olabileceğini ileri sürüyor ve yazımızda, bu istikamette inkılâbımızı derinleştirmesini hükümetimizden temenni ediyorduk. Bu suretle mukadderatımıza hâkim olanlara, bizi selamete isal edecek en kestirme yolu gösterdiğimiz kanaatindeyiz.

Halk Fırkası'nda toplanmış olanların sınıfî mahiyetlerine nazaran bu tarihî zarureti idrak etmelerine pek az ihtimal var idi. Biz bilhassa beynelmilel şeraitin tazyiki altında, bazı cezrî tedbirlere müracaat lüzumu hissedileceğini imkan dahilinde görmüştük. Vakayi bunun da varid olmadığını ispat etti.

Bugün artık bu vadide, velev sathî olsun, hiçbir teşebbüste bulunulmayacağı, açıkça tahakkuk etmiştir. Halk Fırkası'nın içtimaî temeli, bu yola girilmesine manidir.

Bu temel hangisidir? Cumhuriyet hükümeti milletin hangi tabakalarından kuvvet alıyor?

Vaziyet biraz dikkatle tahlil edilecek olursa görülür ki milletvekillerinin ekseriyeti küçük burjuvazi (esnaf, sanatkâr, küçük memur, kaza ve nahiye zenginleri ilh..) ailelerine mensuptur. Birçoğu askerî mekteplerden yetişmiştir. Bunların hepsini tahrik eden zemberek, memleketin iktisadî inkişafında mühim bir amil olmak, büyük sermayedar mevkiine yükselmek hırsıdır. Bir kelime ile bugünkü hakim sınıf sermayedarlık aleminde tarihî bir rol oynamaya kendisini aday addeden Anadolu'nun mutavassıt zenginlerinden ve bunlarla teşrik-i mesai eden münevverlerden terekküp etmektedir. Bu sınıf tabiatıyla amele hareketlerini hoş görmez.

Mütarekeden beri Halkçılara muhalefet eden İttihatçılar, Meşrutiyet'in ilanı sıralarında, aynı vaziyette ve aynı temayülde idiler. Bugün ise eski İttihatçılık namına hareket edenler, memleketin felaket ve sefaleti bahasına, gayelerine vasıl olan, yüksek mâli çevreler ve tüccarlar arasında ve bütün büyük işlerde söz sahibi olan şahsiyetlerdir. Bu büyük burjuvazi mümessillerinin menfaati, muvakkaten memlekete hakim olanların menâfiyle teâruz etmektedir. İki taraf da ameleyi, siyasî emellerine alet etmek için, kendi tarafına çekmeye uğraşmaktadır. Fakat yarın işler inkişaf etmeye başlayınca menfaatlerin münasip bir tarzda taksimi çareleri bulunacağından aralarındaki zıddiyet zail olacak. Her ikisi müttefikan ameleden yüz çevirecektir.

***

Siyasî cereyanlarımızın içyüzü böyle olmakla beraber, muhtelif safahâtı gözümüzün önünde inkişaf eden burjuva inkılâbının henüz nihayete ermediğini de unutmamak lazımdır. Memleketimizde derebeylik bakayası olan ananelere, teamüllere ve müesseselere, halen yer yer çok yaygın olarak rastlanmaktadır. Bunlar iktisadî seviyemizin süratle yükselmesine ve amele sınıfının serbestçe örgütlenmesine engel oluyorlar. Bu vadide yolumuzun tesviye edilmesi, amele için hayatî bir ehemmiyeti haizdir. Maziye esir olmaktan bizi kurtarmak ve asrî ihtiyaçlarla uyuşmayan idare şekillerini silip süpürmek işini Cumhuriyet Partisi deruhte etmiş bulunuyor. Sınıfsal durumu icabı bu parti bu tür icraatta tereddüt etmeye, ileri geri gitmeye, zorunlu kalmadıkça cezrî kararlar almamaya mütemayildir. Bu tereddütleri izale etmek, Cumhuriyet hükümetini ileri atılmaya teşci' ve icbar etmek, bulunduğumuz devrede, amele sınıfının ihmal edilemeyecek bir vazifesidir.

Mesela son zamanlar Millet Meclisi hilâfeti ilga, Osman Hanedanı'nı memleketten tard ve dini, devlet işlerine müdahaleden men etti. Bunlar inkılâp nokta-i nazarından, güzelliği takdir edilemeyecek derecede mühim ve olumlu tedbirlerdir. Fakat ne yazık ki memleketimizde henüz siyasîyat üzerinde etkili edecek kuvvetli bir amele ve inkılâp partisi vücut bulmadığı için, Halkçılar bu teşebbüslerinde, yalnız mürteciler ve muhafazakarlarla karşılaştırılır. Kararsızlıkları icabı muarızlarının hücumlarından tahaffuz endişesiyle, müsâadekârlık gösterdiler. Bu geniş inkılâba, "Hilâfet, Millet ve Cumhuriyet mefhumunda mündemiçtir," gibi yarın mürtecilerin suiistimal edebileceği iltibaslı bir şekil verdiler. Eğer sözlerini işittirecek mevkide bir inkılâpçı teşkilat mevcut olsaydı, muhakkak mücadele eder, kuvvetli basar, bu uzlaşıcılığın önüne geçer; manası sarih formüller kabul ettirirdi.

Bugün Cumhuriyet Partisi'ne muhalefet edenler, ecnebi sermayesiyle ve malî odaklar ile olan alaka ve temasları- yani sınıf menfaatlerinin yönlendirmesiyle, inkılâbın yıktığı bütün kurumlara: Hilâfet ve saltanata ve irtica programının çoğu isteklerine taraftar olmak mecburiyetinde kalmışladır. Bu itibarla mazinin mezalim ve facialarına tekrar dönmeye karşı olan amele sınıfı- yarın iki partinin birleşeceğini bilmekle beraber- muhafazakârların her türlü tecavüzüne karşı Cumhuriyeti müdafaaya hazır olduğunu ilan etmelidir.

Buna mukabil menfaatlerini serbestçe müdafaayı mümkün kılacak kanunlar tedvin etmesini Cumhuriyet'ten beklemek de amelenin hakkıdır. İktisadî vaziyetimiz üzerinde amil olmaya muvaffak oluncaya kadar, daha uzun müddetler, Halk Fırkası, ecnebi sermayesine karşı tehditkâr bir 'himayeci' siyaset takip etmeye lüzum görecektir. Bu müddet zarfında, eğer amele dayanışma içinde bir kitle halinde kendisini göstermeye muvaffak olursa, resmi makamlar iş hakkını korur gibi görünmek lüzumunu hissedeceklerdir.

Bu geçici şartlardan yararlanarak, bir an evvel Meclise mükemmel bir mesai kanunu kabul ettirmenin yolunu bulmalıdır. Bu kanun, sermayedarlık usulleriyle idare olunan medenî memleketlerde, amelenin elde ettiği tekmil hukuku, Türk işçilerine bahşetmelidir. İşçi teşkilatları önümüzdeki 1 Mayıs vesilesiyle harekete gelmeli, mesai kanunu yapılırken, İzmir İktisat Kongresi'nde kabul edilen esaslardan sapılmasına tahammül edilmeyeceğini, yapılacak içtimalar ve mitinglerin kararlarıyla, alakadar makamlara bildirilmelidir. Ancak bizzat işçilerin baskısıyladır ki, mesai (iş) kanunu, göz boyamak kabilinden, kaidesiz bir vesika olmaktan kurtulacaktır. Önümüzdeki sene zarfında herhalde bir mesai kanunu yapılacaktır. Bütün mesele bunun tam olarak iş hakkını koruyacak maddeleri ihtiva etmesindedir. İktisat Kongresi'ne kabul ettirilen layiha, bunların en can alacak konularla ilgili olanlarını toplamıştır. Bunun üzerinde işlenmesi hususunda şiddetle ısrar etmek lazımdır. O halde Türk işçisinin bu seneki 1 Mayıs'a ait diledikleri iki maddede hulasa edilebilir:

1: Amele lehinde ciddi bir mesai kanunu.

2: Cemiyetler kanununa sendikalarla sendika birliklerinin serbestçe teşkil edilebileceğine ait bir madde ilavesi.

1 Mayıs günü, memleketin her tarafında işçi arkadaşlarımız bu basit dileklerini, gür sesleriyle hükümete işittirmeli ve arzularını gerçekleştirinceye kadar, her fırsatta birleşik hareket etmeye ahdetmelidirler.

Maçka 22/23 Nisan (1)924
Doktor Şefik Hüsnü

Aydınlık dergisinin Mayıs 1924 tarihli 21. sayısında yayınlanmıştır



BURHAN KUM

Bir mekan, iki sergi, birkaç fark

"Her gün yeşil sosta pişirilmiş vajinanın yenildiği ,veya yeni doğmuş bir bebenin, anasının kamından sökülür sökülmez, penisinin kırbaçlanıp lapa olana kadar ezildiği bir dünyada, tüm yaşamı boyunca yalnızca bir kerecik elini yakmaktan ve bir de sol kulağını kesmekten başka hiçbir şey yapmamış olan, Vincent Van Gogh'un akıl sağlından şüphe etmeye hiç gerek yok."

Antonin Artaud, 'akıldışı' davranışları ve metinleri yüzünden dokuz yıl tutulduğu tımarhaneden salıverildikten sonra, 1947 yılında Paris'te izlediği **Vincent Van Gogh** retrospektifinin ardından bir solukta yazdığı -ve hala Türkçeye doğru dürüst tercüme edilmeyi bekleyen- ***Van Gogh, Toplum Tarafından İntihar Ettirilen Adam*** makalesini, okurun suratına bir yumruk gibi patlattığı bu cümle ile açar. Devamı bundan aşağı olmayan makale, yazıldığı yıllara göre daha da kötü durumda olan günümüz dünyasına direnmek için gereken, uzlaşmaz enerji ile doludur. Ancak yaşadığımız, eşi görülmemiş çöküntü içindeki zamanın, Artaud'nun yaşadığı yıllardan bir farkı vardır: Günümüzde vajina, artık (sentetik gıda boyaları ile renklendirilmiş) ketçap sosunun içinde pişirilmektedir.

'Türkiye'nin performans kraliçesi' **Şükran Moral**'ın bizi (erkek egemen toplumu), **Yapı Kredi Kazım Taşkent Sergi Salonu**'nun girişinde, suratımıza yönelttiği silahıyla (*"Oradaki ben değilim, toplumun kendisi."*) karşıladığı ***Aşk ve Şiddet*** sergisi de böyle yumruk gibi bir açılış etkisi yaratmak istiyor... Ancak Artaud'nun metniyle arasındaki en belirgin fark, serginin hızlı bir çöküş ve hayal kırıklığı ile sonuçlanıyor olması. Açılışa davet edilen mutlu azınlığa dâhil olmayanlar, açılışta sergilenen performansın video kaydı ile yetiniyorlar, gerçi o bile yetiyor. Her şey o kadar açık, net ve basmakalıp ki, insan neredeyse kendisini yanlış zamanda yanlış otobüse bindiği için geldiği, sözgelimi, Aşkale'nin ***"Kara Çarşaf'tan Kurtuluşu'nun Seksen Üçüncü Yıldönümü"*** dolayısıyla, yerel belediyenin düzenlediği bir müsamereyi izlediğini zannediyor. (Neyse ki arada bir görüntüye giren İstanbul **art jet-set** mensupları, nerede olduğumuzu hatırlamamızı sağlayarak bu duyguya kapılmamızı engelliyor.) Aşkale'ye göre tek eksik, performansın sonunda kara çarşafın altından, üzerinde **Mustafa Kemal**'in portresi basılı olan bir bayrağın çıkmaması; neyse ki bu vesileyle Moral, bir **Ergenekon** sanığı olmaktan kurtuluyor.

Amacı *"Aydınlanmanın getirdiği her şeye kucak açmak, öteki Ortaçağ kafasını boğmak."* olan Moral'ın iyi niyetinden şüphe etmiyoruz. Ta ki sanatın düşünsel bir kurgu ve dönüştürme eylemi olduğunu hatırlayana kadar. Mevcut erkek egemen ideolojinin, konjonktürel koşulların etkisiyle, kendisini köktendinci bir yapı içinden ifade etmeye



Enki Bilal, Kuanos

doğru yol hızla almasının, sanatını cinsel kimliğini merkez alarak inşa eden feminist bir kadın sanatçıyı tedirgin etmesinden daha doğal ne olabilir ki? Bu gelişmeye gösterdiği cesur tepkiden dolayı da Şükran Moral'a saygı duymak istiyorum ama seçtiği araçlardaki ve ifade biçimindeki sahte gerçekçilik ve sığlık daha çok düşmanın ekmeğine ketçap sürüyor. **Courbet**'nin ünlü **Dünyanın Kökeni** tablosunu yorumlayan, kan etkisi yaratmak için üzerine, tarihi Türk filmlerindekine benzer bir yöntemle dökülen, ketçap sosuyla 'lezzetlendirilmiş' (herkes nasıl bir organizma olduğunu en ince ayrıntısına kadar bildiği halde, nalet olasıca sansür yüzünden size gösteremediğimiz) vajina fotoğrafı örneğin: **İşte Suçlu!** adlı, bize ikinci bir yumruk atmak isteğiyle dolu olduğu -abartılı bir biçimde- belli olduğu için en küçük şaşırtma etkisinden yoksun bu iş, kadına yönelik şiddetle ilgilenen birçok sanatçının aklına gelen ilk düşünce olmuştur herhalde. Zaten bugüne kadar yapılmamış olmasının nedeni de, içerdiği 'zekâ pırıltısından' ziyade, herkesin aklına gelen ilk düşünceyi yapmaması gerektiğini bilmesi... Şükran Moral gibi deneyimli bir sanatçının bu tahrike kapılmasının nedeni, kendi deyimiyle *"Avrupalı küratörler için, Londra'da görülebilecek bir sergi"* yapma isteği olabilir. Keşke daha alçakgönüllü davranıp, kendisine İstanbul'u hedef alsaydı.

Moral'ın geleceğe ulaşmak için geçmişe döndüğü çalışmalarına dair, Fransız küratör ve sanat eleştirmeni **Nicolas Bourriaud**'nun kaleminden bir alıntının tam zamanı: "(...) Doksanlı yılların başından beri gittikçe artan sayıdaki işler daha önce var olan çalışmalardan yola çıkılarak yaratılıyor; giderek daha fazla sanatçı başkaları tarafından yapılmış çalışmaları ya da hâlihazırdaki kültürel ürünleri yorumluyor, yeniden üretiyor, yeniden sergiliyor veya kullanıyor." Bu durumu, **ilişkilendirilmiş estetik** ya da **postprodüksiyon sanat** kavramlarıyla açıklayan Bourriaud'ya referansla, şunu söyleyebilirim: Moral'ın sergideki, Courbet'nin yanı sıra, **Munch**, **Judy Chicago** gibi sanatçıları da çağrıştıran işleri, ilişkilendirmekten ziyade "iliştirilmiş (*embedded*)" izlenimini veriyor.

René Block'un başlattığı **Türkiye'de Güncel Sanat Sergileri**'nin devamı gibi görünen bu sergi, inşa edilmeye çalışılan "sermaye güdümlü güncel sanat"ın ne kadar cılız ve temelsiz bir yapı olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor. Şu ana kadar, YKB Kazım Taşkent Salonu'nda düzenlene her sergiden daha da zayıflayarak çıkan Türk güncel sanatının içinde yer verilen sanatçılarına, küratörlerin ısmarladıkları sergiler yerine, kendi işlerini yapmalarının daha doğru olacağını söyleyen kimse olmadıysa, ben bu vesile ile söylemiş olayım. Ve ardından Şükran Moral'ın performansını bitirdiğinde çıktığı kapıdan geçerek binadaki diğer sergi salonunda yer alan **Enki Bilal İstanbul**'da (Londra'da değil!) sergisiyle devam edelim.

Resimli romanı boş vakit geçirme terapisi olmaktan kurtarıp ciddi bir sanat boyutuna yükseltenlerin en önemlilerinden bir olan Bilal'ın geç de olsa İstanbul'a gelmiş olmasını es geçmek, benim gibi bir hayranına yakışmaz. İlk olarak 70'lerin sonunda elime geçen bir **Heavy Metal** dergisinde gördüğüm çizimlerini, belki adının da etkisiyle kendime yakın bulup hemen o akşam kopyalamaya çalışmıştım. Bu Boşnak kökenli Fransızın çizgilerinde, kendine özgü "garip bir soğukluk"tan başka, bir de zamanı soyutlaması çekmiştir hep dikkatimi. Onun, yıllar sonra okuduğum *"Bana öyle geliyor ki sanatçının kendi zamanından çıkmaya ihtiyacı var, belki, tam da kendi huzursuzluklarıyla uzlaşmak için.[...] Hem geçmişe hem bugüne geri dönmek için gelecekten geçiyorum."* sözleri bu düşüncemi doğrular niteliktedir.

Bugün bir başyapıt olarak görülebilecek, 1983 tarihli, Sovyet Blok'unun çöküşünü öngören **Av Partisi** adlı eserinden de bir orijinal sayfanın bulunduğu sergide Bilal'ın yıllar içinde resimli romandan grafik sanatlara, heykelden tasarıma, resimden sinemaya kadar uzanan geniş bir yelpazede nasıl titiz ve tutarlı bir çalışma ortaya koyduğunu görüyoruz. Üretiminin her aşamasında, hayatın ve onu kapsayan zamanın politik bir süreç olduğunu işaret eden üstat, işlerinde kadını da sıra dışı bir noktaya yerleştiriyor. **Levent Cantek**'in katalogda belirttiği üzere: *"Cinselliği ve çıplaklığı, -çoğunlukla- erotizm adına öne çıkartmamaktadır. Anaakım medyanın dikizci gözüne, kadın bedeni üzerinden siyaset yapan ve her türlü cinsel hazzı reddeden radikal tutumlara karşı hikâyede rahatsız edici bir çıplaklık resmeder."* Benzer bir kaygıyı güden Moral'ın sergisinin Enki Bilal sergisi ile aynı ana denk gelmesinin de bir tesadüf olmadığını, bu bağlamda kesinlikle vurgulayabiliriz, ancak aralarında bir büyük fark olduğunu da unutmadan. Görsel sanatlarda fantastik kurgunun (**Moebius** ile birlikte) en başarılı ustalarından biri olan Bilal, Moral'ın sergisinde en çok eksik olan şeyi hatırlatıyor bizlere: kurgu...

"Bir gün, Van Gogh'un sanatı, hararet ve sağlıkla silahlanmış olarak, onun kalbine tahammül edemeyen tutsak bir dünyanın tozunu attırmak için geri dönecek."

Her iki sergiyi de gezmiş biri olarak ben, Moral'ın elindekinin kendi sanatının silahı olmadığını artık biliyorum ama şu andan itibaren siz de bir önceki cümlenin Artaud'nun başlangıçta bahsettiğim makalesinin kapanış cümlesi olduğunu biliyorsunuz. Ve unutmayın... Bilgi lanetlidir.

ALİ OSMAN COŞKUN



Eşek şakası...

Şairle başlıyoruz:

"Bir şakayız dünyada! Her şeyin büyük ciddiyetlerle yapıldığı her yerde; savaşa, işgale, zorbalığa, adaletsizliğe, zulme, her türlü şiddete, ayrımcılığa, eşitsizliğe, sevgisizliğe, arkadaşsızlığa, özensizliğe, aşksızlığa, umutsuzluğa ve nefrete karşı bir şakayız bu dünyada! Tepeden tırnağa kadar bir şaka! Aşktan ve dostluktan yana. Sonuna dek paylaşmak ve sonsuz adalet için. Nefret ve sevgisizliğe karşı... Tahammülsüzlük ve şiddete sonuna dek hayır diyerek! Her türlü egemenliğe ve eşitsizliğe karşı çıkarak! Barışarak! Konuşarak! Tartışarak! Sevişerek! Şakalaşarak! Savunarak! Karşı çıkarak! Gülüşlerini kahkahalara taşımak isteyen, kocaman bir şakayız dünyada!"

N. Kuyumcu

'Kocaman bir şaka' olmak, 'kocaman bir şaka' kalmamak için ilk adımdır... Daha doğrusu, böyle olmalıdır... 'Kocaman bir şaka' kalmanın siyasi hattına yazılıp işi 'eşek şakası'na çevirmenin âlemi yoktur...

*

Üstümüzdeki hava; içinde bulunduğumuz hava; içimize çektiğimiz hava; çiğnediğimiz hava; bizi ezen hava; ezip geçmek istediğimiz hava, öyledir ki bazen... Hayatta, mevcut hayatta, mevcut havanın tanımladığı 'memuriyet'ler dışında bir hava boşluğu yok gibidir... İpini çekmek istediğimiz hayatın ipinin ucu yoktur... 'Hürriyet gazetesi gibi'dir hayat...

Şekilden şekle girenlerin; köstebek yuvalarını illâ da kazacaklar diye ölüp ölüp dirilenlerin; ruhlarının kara ormanlarında bıkıp usanmadan dolaşanların 'kara orman'ında, dönüp dolaşıp mevcudun-'olup olacağı'n ucundan tutanın iflâhı yoktur...

*

Ne yazık, dünya böyle örneklerle dolu...

Geçen yüzyılda, 60'ların sonunda, bütün dünya gibi ABD de devrimci enerjiyle fokurdamaktadır... Dünyanın her tarafında olduğu gibi solda saflaşmalar söz konusudur. Bob Dylan'ın, "Rüzgârın hangi yönden estiğini bilmek için hava durumu tahmincisine ihtiyacın yok" dizesinden ("You don't need a weatherman to know which way the wind blows") adını alan Weatherman gibi örgütler (Weather Yeraltı Örgütü- Weather Underground Organization adıyla da biliniyorlar) silahlı eylemlere başvurmaktadır. Sınıf-mınıf diyenlerin etkisi sınırlı kalırken, şenlik ateşleri etrafında her türden 'figür' görülmektedir...

'Yippie'ler, dönemin renkli eylemcileridir. 1967'de New York Borsası'nı basıp, borsa ahalisinin üstüne ceplerindeki paraları fırlatmış ve paraları kapışırken birbirini çiğneyenleri izlemişlerdir... ABD başkanlığına bir domuzu aday göstermişlerdir... Chicago'da, halkı galeyana getirmekten yargılanırlarken, duruşma esnasında gazete okumak, ıslık çalmak gibi işlerle yetinmeyip hakime 'ot' bile teklif etmişlerdir!..

Elli bin kişiyle Pentagon'u kuşatıp şeytan çıkarmaya, binayı psişik enerjiyle yerinden



söküp kaldırmaya gayret etmişlikleri de vardır...

'Yippie'lerin lideri olarak sivrilen iki isim, Abbie Hoffman ve Jerry Rubin. Bugün ikisi de hayatta değil.

Hoffman'ın, "bir polis silahıyla üzerinize mi geliyor, çıkarın cebinizden bir poşet kan, dökün kafanızdan aşağıya, donup kalacaktır. Peşinizden mi koşuyor, çırılçıplak soyunup atlayın göle, bakın daha fazla gelebiliyor mu!" şeklindeki sözleri hiçbir dönemin Türkiyelisi için mizah olarak bile ciddiye alınacak sözler olmasa da, bir mizah duygusuna sahip Hoffman: "En iyi kafa yapan uyuşturucunun makattan alınan muz kabuğu" olduğunu söyleyerek FBI'ı muz kabuklarıyla deneyler yapmaya yönlendirdiği rivayet olunuyor!

Bu ekibin 'eşek şakası'yla meselesi var... Ancak, Hoffman, hatasıyla sevabıyla 'yolunu' yürüyor ve elliüçünde hayatını kendi elleriyle bitiriyor...

İntiharın da bir tür eşek şakası sayılıp sayılmayacağını tartışmayacağım: Her biçiminde ve her örnekte şaka kaldırmaz bir eylem olduğunu söyleyip bırakacağım.

Rubin ise, 'eşek şakası'nı tam tarifine taşıyor: İşadamı oluyor, Wall Street'le barışıyor, hayatını sürdürüyor...

*

Muhterem zat Rubin, "1971'den 1975'e dek süren beş yıl içinde elektro şok tedavisini, gestalt sağaltımını, biyo-enerjiyi, rolfing'i (kasları rahatlatarak duygusal gerginliği yok etme amacını güden acılı bir masaj şekli), masajı, hafif koşuları, sağlıklı yiyecekleri, tai chi'yi (meditasyona yardımcı olan ve kendini savunma amacı güden yavaş, sakin ve dairesel hareketlerden oluşan, Çin'de geliştirilmiş bir egzersiz), Esalen'i (insanın gizilgücü'nün, hayallerin ötesine uzanan hayata geçirilmemiş insan kapasitesi dünyasının araştırılmasını kendisine görev edinen alternatif bir eğitim sistemi), hipnotizmayı, modem dansı, meditasyonu, Silva Zihin Denetimi'ni (hayatın uyumlu akışıyla dans etme yeteneğini –herhangi bir durumu ya da düşünceyi kabul etmeyi ve/veya kabul ettirmeyi- ve olmak istediğiniz kişiyi keşfetmeniz için kendinize derinlemesine bakmasını öğreten düşünme yöntemi), Arica'yı (fiziksel ve zihinsel egzersizleri, meditasyonu ve diyeti kapsayan, bilinçliliği ve özbilinci arttırma amaçlı bir uygulama), akupunkturu, seks sağaltımını, Reich'çı sağaltımı ve More House'u –Yeni Bilinçliliğin bir meze tabağını- doğrudan deneyimledim", demektedir Otuzyedisinde Büyümek adını verdiği kitabında...

Veee... Sağlığı-hayatı için çırpınan Rubin'e hayat sıkı bir 'eşek şakası' yapar: Rubin, ellialtı yaşında bir trafik kazasında ölür!

*

Çok şükür... Che'leri, Leyla Halid'leri de gördü bu yeryüzü...

Sosyalizmi 'Ugarit Medeniyeti' sanan bir nesle yazıyoruz ya daha çok, haber vereyim; Leyla Halid hâlâ sosyalist, hâlâ Filistin Halk Kurtuluş Cephesi'nin merkez komitesinde... Çok şükür...

Leyla Halid'i Yıldırım Türker pek güzel yazmıştır doğrusu: " Bir zamanlar birçok duvarı süslemiş en ünlü fotoğrafını onca sarsıcı kılan, çekingen bakışlarıydı. Kuzgunî pırıltılı saçlarının alnını örtüşü de aslında görünmeye direnen bir güzelliği çerçeveler gibiydi. Dalgın, önüne bakıyordu. İnce, köşeli çenesi, düz, güçlü burnuyla hülyalı bir genç kadın. (...) Onun resmi, Che Guevara'nınkiler gibi adeta başka bir dünyadan postalanmış gibiydi. (...) Hayatın çoktan öte yanına geçmiş, dünyevî hırslardan arınmış mücahide"...

*

Bugün, kapitalizm, herkesi 'sirk'ine kapatma gayretinde epey yol almıştır.

Bütün hayatı bir 'sirk'e çevirmek için ciddi ciddi çalışılıyor...

İsmail Ertürk diyor ki: "ABD Kongresi, 2005 yılında hazırladığı 'Yaratıcılık Endüstrileri' adlı raporda, sinemadan kitap okumaya, müze ziyaretlerinden müzik aletleri üretimine, mimarlıktan dans gösterilerine uzanan geniş bir yelpazede, kültür etkinliklerinin ekonomik ağırlığını ölçüp, geleceğin 'yaratıcılık işçileri' ve 'yaratıcılık tüketicileri'nin yaratılabilmesi için ilkokuldan başlayarak sanat eğitimi verilmesini öneriyor. Kültürün geleneksel aydınlanmacı özellikleri düşünüldüğünde korkutucu deyimler bunlar. Çin'i dünyanın ucuz mallar fabrikası durumuna getirdikten sonra, ABD ve Avrupa kendi nüfusu için yeni ekonomik büyüme modellerinin peşinde. Dünya Bankası bu modelin gelişmekte olan ülkelere uygulanabilirliği üzerine çalışmalar yapıyor.

İrlanda'da böylesi bir girişimin başını çeken bir etkinlik, kültür endüstrilerinin tanımını şöyle yapıyor: 'Kültür endüstrilerinin dinamiğini girişimci-sanatçılar oluşturur ve bu endüstriyi oluşturan işletmeler bilgi ekonomisinin üretim birimleridir. Kültür endüstrileri, yaratıcı sanat alanında çalışan bireylerin, teknoloji üreten ve yöneticilik yapan bireylerle ortaklıkları üzerine kuruludur ve bu ortaklık, ekonomik değerleri kültürel ürün olmalarından kaynaklanan piyasaya sürülebilir ürünleri üretmeyi amaçlar.

Aydınların belirleyici olduğu ve eleştirel geleneğin beslendiği kültür alanı, artık, devletin serbest piyasayı geliştirmek için desteklediği bir endüstriye mi dönüşüyor? Aydınlar, kapitalizmin olası yeni dünya dinamosu olacak bir endüstrinin çalışanları ve yöneticileri mi olacak?"

Ohooo... Çoktandır 'oldular' da, sözümona 'çalışanlar' safındakiler sınıfını bilip safa geleceğine birbirini çiğniyor!..

*

20. Yüzyılda Görsel Sanatlar kitabının yazarı John Edward McKenzie Lucie-Smith'in uyarıları var: "En demokrat toplumlarda bile sistemle çatışan manifestoların önü kesilebiliyor. Ve bu engellenme modernist ve postmodernist sanat söz konusu olunca kamusal sanat enstitüleri tarafından absorbe ediliyor. Dolayısıyla sanat deneysel karakterini kaybediyor. Her türlü deney, eğer belirlenmiş, tanımlanmış mekânlarda gerçekleşirse, gerçekliğini ve gerekliliğini kaybeder. (...) Sol söylemlerle kapitalizmi yerden yere vuran sanatçılar, fuarların bir numaralı spekülasyon unsuru oldular. (...) Çağdaş sanatçılar kendilerini müzelerde, Venedik Bienali'nde ya da Documenta'da, yani resmi, kurumsal karakteri olan yerlerde göstererek meşhur oluyor. Avangart böyle olunmaz. (...) Devlet destekli ya da özel sponsorlu kurumda sergilenen avangart sayılan sanatın yer aldığı kurum bir çeşit kiliseyi andırmaktadır. İrrasyonel bir inanç sistemi yuvasıdır burası. Bu anlamda 19. yüzyıldan ayrılır. Bugünün çağdaş sanat müzeleri, Venedik Bienali, Documenta sergileri, yakın gözleme gelmeyen kırılgan metafizik kavramların derme çatma sığınakları olmuştur. Tarih göstermiştir ki bize, bir dini sistem ne kadar kurumsallaşırsa o kadar hem entelektüel hem de finansal açıdan yozlaşır."

*

Ne kadar yazarsak yazalım, 'ama'cılar, 'fakat'çılar, 'ama-fakat'çılar çıkacaktır, mevcut'tan nasiplenen...

Bize düşen, ister çay bardağı üretelim ("tasarlayalım"!) ister sanat ürünü; başımıza çorap gibi örülmüş bu hayatı, yanlış örülen bir kazak gibi uzayıp duran bu hayatı ilmek ilmek çözmektir!

Sanat diye, siyaset diye 'eşek şakaları'na soyunmuş olanlar insanları eşşşek yerine koyamasın diye...

12

Bir İstanbul biliyorum
İşçi tulumlarını kuşanmış
Düşülmüştür sokağa

Yeni bir umuda
Yolculuktuk...

Bir çığlıktır
Gökleri yarar
Sokağa salınmış öfkedir
Patlamaya hazır
Şişe camda
Paşabahçe'de
Ateşlenmiştir
Fitili...

Haliç lodosludur
Hırçındır
Köpürür
Savrulur
Salınır
Bir İstanbul biliyorum
Üç yüz asi mavnacı'dır
Başkaldırır Cibali'de...

Ayaza kesmiştir İstinye
Aylardan Ocak'tır
Kavel kınından çıkmış bıçaktır
Kavel sestir
Soluk alıştır
Kavel meydan okumadır...
Ve
Kaynaklıdır
Demir kapıları Kavel'in
Kavel
İşgalimdedir...

Bir İstanbul biliyorum
Yangın yeridir
Rüzgarlıdır
168 fabrika
150 bin işçi
Çekiç
Pense
Tornavida
Kaynak makinesi
Çullanmıştır sokağa
İstanbul ayaktadır
Ayaklanmadır
Hazirandır...

Bir İstanbul biliyorum
Tepeden tırnağa
Öfkedir
Haki parkalı...

Bir sokak yanar
Bir şiir tutuşur
Bir yankee denize atılır
Dolmabahçe'den...

Bir İstanbul biliyorum
Adalı'dır...
Külhan
Bıçkın
Molotof...

Posta-rest'tir
Hüküm-infaz
Efraim Elrom...

Bir İstanbul biliyorum
Kenar mahalle militanıdır
Çiçeği burnunda
Yeni yetme...
Çetecidir
Namlu
Fişek...
Gez
Göz
Arpacık...

Arnavutköy tutulur
Üvez sokak pusuya düşer
Mevzi
Tahkimat
'özel harp'
Bazoka-havan
Baskın
Kefen...

Bir İstanbul biliyorum
Kanayan beyin
Kırık kaburga
Parçalanan karaciğer
Kesilen ayaktır...

...mordur
...ekimozdur
...travmadır
...lezyon
...hematom
...darba bağlı kanama!

Ve
İri
Zeytin karası gözleri
Kasketiyle
İbrahim
Filistin askısında
Ayaklarıyla kangren
Yumruklarıyla sıkılı
Sırlarıyla ketum...

Bir İstanbul biliyorum
Yürüyüş kolları
Pamuk eczanesine çıkar
Pusuya
Bir Taksim taranır uzun
namlulularla
Bir Taksim vurulur...

Bir İstanbul biliyorum
Yağmurlarla yıkanacak
Astım soluyorum
Bir aşkın hesabı görülmedi
Taksim meydanında...

...

Doğrudur
Utanıyorum
Doğrudur
Örselendim
Doğrudur
Salı pazarında satıldım
Yenik taraftayım
Mahcubum
Anla...

Her lodosta savruldum ben
Her martta üşüdüm
Her eylülde vuruldum
Kanadım...
Çünkü
Karnımdan tekmelendim
Bir çocuk rahmimde boğuldu
Bir aşk düşük yaptı...

Bir İstanbul biliyorum
Kara sevdalı çocuklar
Topluca intihar ettiler

...

Bir ses asılı kaldı
Dolmabahçe açıklarında
Soluklandır.

Bir ıssızlık çöktü
İşçi mahallelerine
Bir mum yak
Bir meşale
Yahut aydınlatma fişeği
Karanlığı arala
Vaktidir...

Yüreğimi
Yüreğine getiren
Yolu yürüyorum
Buluş benimle...

...

Beni vurdular
Zırhlı siyah trenimle
Kara Deniz'e atıldım
Odesa limanından
Büyük Ada'da karaya vurdum
Sürgün
Bolşevik
Vatansız
Ve yenik...
Ural steplerine kar düştü
Bir suikastçı silahını yağladı
Meksika'da...

Bir başkan
Kürsüden indirildi
Senato binasında
Bir ozan ve gitarı boğazlandı
Gözaltında
Stadyumda

-Viktor Jara-
Bir kalaşnikof Allende kuşandı
Bir Şili devrildi...

La Moneda Sarayında
Radio Magallanes sustu...

Jimmy Massey
Yankee
-karargah çavuşu-
Ve ekibi
Deniz piyadeleri
Elli kalibrelik M-16'larla tarayıp
Bağdat'ın dış mahallelerinde
Bir hendeğe attılar beni
Seyreltilmiş uranyum soluklu
Bir milyon Irak'lıya karışıp
Pentagonu kuşattım...

Çalıntı petrol
Ve Martin Luther'in kanı akıyor
Çeşmelerinden
Beyaz Sarayın...
Ve Sing Sin hapishanesinin
Elektrik trafolarında
Rosenberg'lerin fotoğrafları asılı...

Beni vurdular
Chiapas ormanlarında
Bir salyangozun koynunda
uyandım
Mayalı bir büyücü
Soğuyan tenime dokundu
Ve inkalı bir bakire
Dağ suyunda yıkayıp beni
Şifalı otlara kundakladı
Lohusalar sütlerini verdiler
Siyah oldum
Canlandım...

Çeşme başında durdum
Soluklandım
Mazgirt'li bir köylü
Mühimmat ve peynir verdi...
Yaşlı bir ihtilalci
Soluğunu tazeledi meşelikte
Bir eski tüfek
Sandıktan çıktı
Pasından arındı...

Netaş'ta greve çıkıldı
Grevciler yenildi
Grev kırıcı maaşa bağlandı
Bir konduya karakol kuruldu
Bir öğretmen
Sorguya çekildi
Et-Balık'ta
Fatsa'da

Beni vurdular
Mardin'de
Kızıltepe'de
Katarlı köyünde
Askeri yasak bölgede
Bir kuyuya atılıp
Betonlandım.
Kayıp
Mor
Ve soğumaktayken
Toplu bir mezarda
La Plata'da
Doğrulup
Ayağa kalktım
Kabus oldum
Rüyasına
Cellatın...

Beni vurdular
Üç denize savruldu küllerim
Gazeteler kuğuların boğulduğunu
yazdılar
Hayatın bittiğini yazdı bir gazeteci
Ama ya Maraş!
Maraş orada öylece durmaktayken
Kanıyla ve dipdiri
Ölemedim
Ölemem
Utançtan ve arımdan...

...

Bir İstanbul biliyorum
Köpük köpük mavidir
Çalkantılı
Su katılmamış
Kirlenmemiş
Bütün tanımların dışında...

Bir İstanbul biliyorum
Sevgilinin gözlerinde saklıdır
Havada imbat
Ve ay ışığı
Boğazda yakamoz
Gece leylaktan almıştır rengini
Kuralsızdır
Aykırıdır
Ütopyamızdır
Düşle gerçek arası
Yaşanası...

Toprak sürülü
Tohum ekili
Kadınlar gebe
Gökyüzü rüzgarlı
Bulutlar yüklü
Koptu kopacak fırtına
-o'gün orada olacağım-...

Dolmabahçe önlerindeyim
Hüzünlüyüm
Öfkeliyim
Hırçınım...
Adalı balıkçılara sözüm var
Bir İstanbul biliyorum
Çaresi yok
Alınacak...

Sokağı yürü
Kürsüye çık
Hesaba otur

'söz vakti geçmiştir artık'
'demire çelikle karşı konulacağı'
'ilan olunur...'

Sevgilim
Siyah giyin
Ve
Çığlığını
Çığlığımla buluştur
Kahin
Yeniden yazacak
'İlyada'yı...

SERHAT ÖZCAN



Eğitim şart!



Eğitim nedir, nasıl algılanmalıdır, ülkelerin bu konudaki programları çok kapsamlı ve bilimsel bir çalışmayı gerektiriyor ama 'eğitim meselesi' her iktidara ayrı bir müfredat yapma 'zorunluluğu'nu da beraberinde getiriyor.

Köy enstitüleri kapsamında başlatılan, üretime yönelik, aydınlanmacı öğrenim süreci, feodal yapının kırılmasına, üretim araçlarının sahiplerinin değişmesine ve kaliteli üretimin artmasıyla, çiftçinin, köylünün bilinçlenerek, estetik değerleri gelişerek, katılımcı modern bir yapılanmaya yol almasıyla, iktidarları ve yerli, yabancı işbirlikçilerini rahatsız etti. Ve bence,

Cumhuriyet tarihinin en önemli temel yapısı ülke gündeminden çıkarıldı. Yeni oluşan sözüm ona 'eğitim sistemi' ise, hepimizin bildiği basit müfredat programlarıyla, 'çağdaş eğitim' adı altında bizlere yedirilmeye başlandı.

12 Eylül süreciyle daha da yaygınlaştırılan paralı ve pahalı sistemse sadece sınıf geçmeyi öngören Amerikan sistemiyle at başı gitmeye başladı. Okuma yazma ve çarpma bölme işlemlerinde bile zorlanan lise mezunları, ya paralı eğitime sırtlarını dayayıp 'kariyer' yaptı, ya da gitgide zorlaşan hayat koşullarında, umutsuz kitlelere katılıp, dayatılan politikasız yaşamlarına yelken açtı.

Aydınlanmanın öneminin farkındaki ilerici-çağdaş bilim insanları ise, yaşamlarını zindanlarda, sürgünlerde ve çemberin dışına atılmış olarak sürdürmek zorunda kaldı.

Toplum, yanlı politikaların ve öğretilerin sarmalında pompalanan faşizan ve dinci politikalarla cahilleştirilip yoksullaştırıldıkça, istenen büyük bir ölçüde gerçekleşti ve kaderci, 'biat' eden kitleler dağıtılan sadakaları 'sosyal devletin iyilikleri' diye görmeye başladı. Bir çeşit Arap milliyetçiliğinin devletin en üst kademelerinin yaşam biçimine dönüştürülmesi, ne toplumsal tepkilerle ne de yasalarla engellenebildi.

Kafa karışıklığına uğramış ya da satılmış sözüm ona 'aydın'ların da körüklemesiyle, temel çelişki, yani emek-sermaye meselesi gündemden düşürülüp toplumsal paylaşım duyguları, fabrikalardaki direnişlerden, hakların arandığı meydanlardan, stadyumlara ve şehit cenazelerine yönlendirildi. Öfke öyle bir tırmandırılmış ki, kimse artık savaşların gerçek nedenini ve kimlerin işine geldiğini irdelemiyor, birilerini düşman ilan edip imha yoluna gidiyor. Kendisini ezen, yok eden, yaşam hakkını elinden alan düşman yerine, aynı sınıfa mensup kardeşine şuursuzca saldırmayı seçen, altında yakılan ateşle beyni haşlanmış ve bunun farkında olamayan robot yığınlarını, artık yaşamın her alanında görmek olanaklı.

Yeni ve çağdaş bir eğitim-öğrenim süreci kaçınılmaz bir hal almışken, hiç değilse mevcut sistemde bile bir çocuğun eğitim hakkından faydalandırılma girişimleri, 'Ergenekon terör örgütü'ne üyelik suçu kapsamına dahil ediliyor. Kanada'dan telefonla bildirilen ya da bir ihbar mektubuyla ortaya çıkan cephaneleri, ne 'sığ' devlet, ne Susurluk çetesi, ne Gladyo, ne CIA ajanları yerleştirmiş. Ülkenin saygın bilim insanları, gazetecileri ve hükümet karşıtları onca işin arasında, pazarda satılan silah ve mühimmatı, domates alırken ne olur ne olmaz diye almış ve bir gün hükümete darbe yapmak gerekebilir diyerek bir yerlere ve özellikle de bazı girilmesi zinhar yasak yerlere gömmüşler. Bu insanlar ayrıca 'eğitim seferberliği' adı altında para toplamak suretiyle örgüte maddi destek sağlayıp, darbe planlarını da büyük bir aymazlıkla herkesin bulabileceği çekmecelere, masa üstlerine ve bilgisayarlarına yerleştirmişler.

Olayların Amerika himayesinde yaşayarak, üçüncü dünya ülkelerinde ve ülkemizde okullar, yurtlar, kurslar açan Fethullah Gülen ve onun üst düzey yandaşlarıyla bir alakası yok!..

Böyle eğitim gönüllüsü, yurtsever bir büyüğün varken, sen 13'ünde Hüseyin Üzmez'lere satılacak kız çocuklarının körpe beyinlerini yıkayarak, ta Amerika'larda özel olarak palazlandırılmış elli yıllık, yüz yıllık oy potansiyellerini devre dışı bırakacak projeler üretip, 'ılımlı' İslam modelinin temellerine dinamit koyacaksın ha?! Yok ya…

Artık yeni bir ülkemiz ve yeni koşullarımız var. Seksen öncesi dönemde, "Faşizm tırmanıyor!" diye bir kalıp vardı. Faşizmin hangi organlarımıza kadar ulaştığını bilen diğer solcuları çok öfkelendiren bu kalıp zaman zaman silahlı çatışmalarla tarihe fraksiyon kavgaları olarak geçti. Şimdi de geç kalınmış bir, "Tehlikenin farkında mısınız?" kalıbı var…

12 Eylül davaları yıllarca sürdürüldü. Onlarca kişi idam edilirken, onbinlercemiz işkence mağduru olduk ve bitmek bilmeyen davalar sonucu nice gençlikler zindanlarda yitirildi. Bazı arkadaşlarımız on yıla yakın süren davalarda üç ay gibi cezalarla tahliye edilirken, haksız yere yatırılan dokuz sene dokuz ayların hesabını da hiçbir yetkili vermeye yanaşmadı. Bir genç neslin hayatını karartan süreç, kendini koruyacak ulusal ve uluslararası kılıflarını iyi hazırlamıştı. Darbe korkusunu her an ensesinde hissettiğini bahane ederek kendi darbesini gerçekleştirme yolunda hızla yol alan iktidar, gerçekten darbeci arıyorsa biz RED yazarları defalarca adresi verdik: Kenan Evren hâlâ Marmaris'te devletin korumasında!.. Neden yaptı? Nasıl yaptı? Düğmesine kim bastı? Hepsini anlatsın…

"Cumhuriyet elden gidiyor, gençler birbirini öldürüyor," derken, 'cumhuriyet'in işe yarar ne kazanımı varsa nasıl yok ettiğini ve sağ-sol çatışmalarında ölen insanların kaç katından daha fazla insanı ölüme mahkûm ettiğini ya da mağdur bıraktığını, bir tarikatlar koalisyonunu iktidara taşıyacak süreci nasıl hazırlayıp hızlandırdığını anlatsın. 'Milli bağımsızlık' söyleminin, NATO ülkesi ve dolayısıyla Amerikan uşağı bir ülke olunduğu sürece çocuklara masallardan öte bir söylem olamayacağını da ekleyiversin bir zahmet.

Erbakan kanlı ya da kansız bir darbeden söz ederken, sözüm ona 'anti-Amerikancı' bir lider olduğunu da hep vurgulamıştı. İktidar ya da iktidar ortağı olduğu dönemlerde ne kadar Amerikan karşıtı proje geliştirmiş, o da onu anlatsın. Minarelerin, kubbelerin, imam hatiplerin ve 'velev ki' simgelerin bugün neyi ifade ettiğini biz çok iyi biliyoruz. Bugünün muktedirleri, savcılık yaptıkları davaların ne kadar süreceğini, nasıl sonuçlanacağını, kültür merkezlerinin ne zaman açılacağını, açıldığında hangi amaçlara hizmet edeceğini, hangi merkezlere inadına cami konuşlandırılacağını ve krizin neden sadece yandaşlarını teğet geçtiğini mutlaka çok iyi biliyor. Ama işsizliğin açlığın ve çaresizliğin insanlara neler yaptırabileceğini bilmiyorlar. Hem de hiç bilmiyorlar.

Bizlerse korkunun ecele faydası olmadığını biliyoruz. Karşılıklı öğrenmeye devam edelim o zaman. Herkese adalet gerek. İlahi adaletiniz, ilahi komedya kadar olamıyorsa, doğanın adaleti herkese yetecektir.

Yazıyorsunuz ya mezarlıkların girişlerine kocaman, "Her fani bir gün ölümü tadacaktır," diye. Ölüm var Sultanım… Ve tabii eğitim şart!..

HAKAN GÜLSEVEN



Amerikan yalamaları



Evet, aradan epey zaman geçti ama dönmek ve kayıt altına almak lazım... Obama'nın Türkiye 'ziyareti', aslında pek çok şeye açıklık kazandırdı. Pek çokları açısından 'Başkan Obama' olan bu emperyalist efendi, sömürgesine girer gibi girdi ülkeye. Kendi güvenliği, danışmanları, özetle sürüsü, ve dış çeperde yerli uşakları, yolları, caddeleri, hatta koca koca bölgeleri halka kapadı. Nasıl bir yalamalık...

Hani 'milli bağımsızlığımız'ın ve 'kurtuluş savaşımız'ın cisimleştiği 'yüce' mekan diye öğündükleri TBMM var ya, işte o TBMM'ye, bir sömürge meclisine girer gibi girdi Efendi Obama. Onunla yan yana bir fotoğraf karesine girebilmek için, yüzlerinde en katlanılmaz sırıtmalarıyla, önlerini ilikleyerek yampiri yampiri yanaşan 'vekillerimiz'i izlemek ne kadar utanç vericiydi! Tabii 'solun ortak adayı' diye Meclis'e yollanan arkadaşı, Ufuk Uras'ı Meclis'te Obama'yı ayakta alkışlarken görmek ayrıca bir mide bulantısı yaratıyordu. Bırakın Bush'un kafasına pabuç fırlatan aziz kardeşimiz Muntazar El Zeydi gibi onurlu davranmayı, Obama salona girdiğinde istifini bozmadan yerinde oturan Kamer Genç kadar 'muhalif' olamayan bir 'özgürlükçü solcu'! Pabuçlarımın solcusu!..

Obama'nın koyunu

Bu Amerikan yalamalığının zirve yaptığı yer elbette medyaydı. AKP'ye yalamalıkta sınır tanımayanlarının tamamını kapsama parantezine alıp Amerikan yalamalığı listesine de ekleyebilirsiniz. Ne var ki, AKP karşıtı 'laik'ler, 'ulusalcı'lar arasında da Efendi Obama'nın yellenmelerine derin derin nefes alarak karşılık verenlerin sayısı hiç az değildi.

Bundan aylar evvel, yine bu sayfada, yüzde 86'sı ABD'den nefret eden Türkiye nüfusu üzerinde ince ince çalışıldığını, bir Amerikan halkla ilişkiler kampanyasına maruz kaldığımızı, anti-emperyalizmle ilişkilendirilen bütün simgelere, olaylara sistematik bir saldırının yürütüldüğünü, hatta yeni yetme bir 'fetoşist-liboş' tarafından Deniz Gezmişlerin 'milliyetçi ve darbeci ve hatta Ergenekoncu' ilan edildiğini yazmıştım. Bunun ardından, başta Taraf gazetesine kapılanmış haysiyet düşkünü 'eski solcu' liberal şarlatanların köşeleri olmak üzere tüm medyada, 6. Filo askerlerini Boğaz'a fırlatan ve anti-emperyalizmin en önemli simgelerinden biri haline gelen Deniz Gezmiş'e yönelik saldırılar başladı. Yetmedi, bu saldırı Moskova'nın bürokratik aygıtından Türkiye'de bir devrim gerçekleştirme iradesiyle kopan tüm 68 devrimcilerine doğru yayıldı. Tümü orducu, darbeci, milliyetçi ilan edildi. Oysa Obama öyle miydi? Bir özgürlük kahramanıydı o!..

Çıkar oyunu

Evet, öyle bir Obama portresi çizildi ki, tüm dünya halklarını ihya etmeye gelen bir tür 'mesih' olarak hepimizi kurtaracaktı. Efendi Obama'nın adı özgürlükle bir anılır oldu. Halbuki biz biliriz, Amerikan başkanları esas olarak birer soytarıdır. Önlerine konulan kağıtları okuyup demeç veren, uzatılan evrakları imzalayan, verilen rolleri oynayan birer 'artiz'dir onlar. Obama ise, Yavuz Alogan'ın birkaç sayı önce mükemmel bir biçimde resmettiği üzere, bu 'artiz'lerin en yavşaklarındandır. Öte yandan, derin Yanki siyaseti, dev uluslararası tekellerin çıkarları doğrultusunda, her türlü pisliği yaparak, insanı ve doğayı yok ederek tüm gezegeni boyunduruğu altında tutmayı sürdürüyor. Dünyanın dört köşesinde Amerikan işgalleri, katliamları sürüyor. Seyyar işkencehanelerde zulmün en acımasızı uygulanıyor. Dev uluslararası tekeller dünya halklarının iliğini emiyor. Güncel Amerikan gerçekliği budur işte...

Ve Türkiye'de, Amerikan halkla ilişkiler kampanyasının sadık neferleri, bu gerçekliği perdelemek için her taraflarını yırtıyor. Anti-emperyalizmle, hatta kaba bir Amerikan eleştirisiyle bir biçimde ilişkilendirilebilecek her lafı 'milliyetçilik' olarak damgalıyorlar; daha ileri gidiyorlar, 'darbe-severlik', ergenekonculuk diye yaftalıyorlar. İş artık birkaç tasfiye edilmiş kontrgerilla artığının yanına birkaç emekli paşa ve eski solcu / yeni orducu koyup yapılmamış bir darbe resmetme çalışmasını çoktan geçti. CIA devşirmesi 'cemaat'in bizzat yönlendirdiği operasyonlar, artık devrimci örgütlenmeleri de 'ergenekoncu' ilan etmeye başladı. Meğer bütün Kürt meselesi, her iki taraftaki 'ergenekoncu'ların bir kışkırtmasından ibaretmiş! Meğer bütün devrimci gruplar 'ergenekoncu' uzantılarmış! Ne güzel memleket, 'ergenekoncu'nun 'ergenekoncu'yu öldürdüğü, 'ergenekoncu'nun 'ergenekoncu'ya işkence ettiği sürreal bir tabloyla karşı karşıyayız.

Doğru ya, ABD'de CIA'nın kucağına oturmuş, bütün dünyada CIA istasyonları kuran cemaat şeyhleri 'demokrasiden yana'; gözünü kırpmadan ölüme giden ve öldürülmeden önce Şeyh Bedreddinlerden, Thomas Müntzerlerden, Denizlerden, Mahirlerden, İbolardan söz eden Orhan 'darbeci-ergenekoncu'!.. Yöntem tartışması ayrı bir konu. Bizce Orhanların yaşaması ve kitle mücadelesinin sosyalist önderleri olması gerek. Ama mevzu bu değil. Devrimcilerin adı bir çeşit kontrgerilla örgütlenmesi olarak tarif edilen 'ergenekon'la bir anılır oldu. Siz ölümü bile devrimci bir mevzi yapabilecek kaç kontrgerilla gördünüz? Onların adları 'ergenekonculuk'la nasıl yan yana anılabilir? Bu nasıl alçakça bir senaryodur!

Şaka gibi!

Hakikaten şaka gibi!.. Memlekette ne kadar Amerikan yalaması, ne kadar emperyalizm peşkircisi varsa, demokrasi ve özgürlük kahramanı kesiliyor; 12 Eylül askeri darbesine karşı onurlu bir tavır gösteren tek kesim olan devrimciler ise 'darbeci'lerin saflarına yerleştiriliyor! Üstelik nerede? Cemaat sermayesiyle beslenen uşakların köşelerinde!.. Ve ne yazık ki bu, kendisine 'sol' diyen utanmazlar da dahil olmak üzere, genel bir kabul görüyor...

Bakın, düşünceleri ne olursa olsun -Kemalizmi bir çeşit solculuk olarak görüyor da olabilir-, Türkan Saylan'ın evinin basılması, 'ergenekoncu' olarak ilan edilmesi, hatta Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin genç kızları pazarlıyormuş gibi gösterildiği haberlerin cemaat basınından yayılarak tüm AKP uşaklarının diline pelesenk olması iğrenç bir şeydir. Düşmanlığın bile bir haysiyeti olur. Bunlar her türlü alçaklığı yapabileceklerini göstermiştir. Bunların Allah'ı, kitabı yoktur!..

Bunlar, kendileri için tehdit olarak gördükleri herkesi 'ergenekon' torbasının içine sokuşturacaktır. Kimsenin kuşkusu olmasın. Sürek avı, bu düzeni yerle yeksan etmek isteyen tüm kuvvetlere yayılacaktır.

"Ordu neden harekete geçmiyor?" diye aval aval etrafına bakınan, ulusalcı ayinlerle laiklik dualarına çıkan şaşkın arkadaşlara ise denecek bir şey yok. Ordunun keyfi yerinde... Amerika'yla hiçbir mesele yok. İsrail'le ortak tatbikat yakında. 'Davos Fatihi'nin fatihliği buraya kadar. Hem icap ederse AKP gider, Amerika ve cemaat bir başkasını destekler, toplumu sadaka ve 'öbür dünya'yla oyalayıp bir güzel dümeni idare ederler...

Bu oyunu biz bozarız...